

149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 162. §-a (1) bekezdésének a), b), d), e) és f) pontjában, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 7. §-ának (1) bekezdésében, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvényt (a továbbiakban: Csjt.) módosító 1986. évi IV. törvény 39. §-a (1) bekezdésének a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

ELSŐ RÉSZ

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. §

2. § E rendelet alkalmazásában

a) az ítélőképessége birtokában lévő gyermek: az a kiskorú, aki életkorának és értelmi, érzelmi fejlettségének megfelelően képes - meghallgatása során - az őt érintő tények és döntések lényegi tartalmát megérteni, várható következményeit belátni,

b) törvényes képviselő: a szülői felügyeletet együttesen gyakorló mindkét szülő, a szülői felügyeletet egyedül gyakorló egyik szülő, a gyám és a gondnok,

c) háztartás: az egy lakásban életvitelszerűen együtt élő személyek,

d) kereső tevékenység: olyan rendszeres munkavégzéssel járó tevékenység, amely után ellenérték jár, ide nem értve a gyermek által az iskolai szünet alatt végzett munkát és a kötelező szakmai gyakorlatot,

e) környezettanulmány (helyzetértékelés): a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény szerinti helyszíni szemle,

f) szokásos tartózkodási hely: ahol az érintett személy életvitelszerűen tartózkodik.

3-5. §

5/A. § (1) A szociális és gyámhivatal a bűnelkövetés, illetve a bűnismétlés megelőzését célzó feladata ellátása érdekében

a) tájékoztatást kér és nyilvántartást vezet a helyi önkormányzatok, civil szervezetek, illetve az általuk fenntartott intézmények által a bűnelkövetés, illetve a bűnismétlés megelőzése céljából indított programokról,

b) folyamatosan figyelemmel kíséri a gyermekek védelmét szolgáló bűnmegelőzési pályázati felhívásokat, azokról tájékoztatja a helyi önkormányzatokat, gyermekjóléti szolgálatokat, civil szervezeteket,

c) segítséget nyújt a b) pont szerinti pályázatok benyújtásához és az elnyert támogatások cél szerinti felhasználásához,

d) illetékességi területén összehangolja a gyermekek számára indított bűnmegelőzési programokat,

e) együttműködik a helyi önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatást ellátó személyekkel és intézményekkel, közoktatási intézményekkel, a pártfogó felügyelői szolgálattal, a rendőrséggel, az ügyészséggel, a bírósággal, valamint a drogmegelőzést, illetve drogrehabilitációt végző intézményekkel,

f) részt vesz a kábítószerügyi egyeztető fórum, illetve az illetékességi területén működő bűnmegelőzési tanács munkájában,

g) kapcsolatot tart az áldozatvédelemben szerepet vállaló civil szerveződésekkel, illetve a rendőrség áldozatvédelmi referensével,

h) közvetíti az illetékességi területén kívül működő vagy országos szervezetek által kezdeményezett programokat, képzéseket és segítséget nyújt ezek igénybevételéhez,

i) a gyámhatóságok ellenőrzése során, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben értékeli a bűnmegelőzési tevékenységet, különös tekintettel a gyermeket veszélyeztető körülmények feltárására irányuló tevékenységre,

j) a gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén segítséget nyújt a tudomást szerző gyámhatóságoknak, valamint a gyermekvédelmi rendszerben működő szakembereknek a szükséges feljelentés megtételéhez,

k) a büntetőjogi felelősségre nem vonható 14 év alatti elkövetők ügyében szakmai támogatást nyújt a települési önkormányzat jegyzőjének (a továbbiakban: jegyző) és a gyermekjóléti szolgáltatnak a kiskorú, illetve családja részére nyújtandó segítségre vonatkozóan, továbbá kezdeményezi a szükséges gyermekvédelmi intézkedéseket, és ezek végrehajtását ellenőrzi.

(2) A szociális és gyámhivatal minden év június 30. napjáig az előző évre vonatkozóan a 2. számú melléklet szerinti jelentésben elemzi az illetékességi területén a gyermekkorú, illetve a fiataikorú bűnelkövetés helyzetét, és értékeli a bűnmegelőzési tevékenységet.

(3) A szociális és gyámhivatal a (2) bekezdés szerinti jelentés elkészítéséhez tájékoztatást kér

a) az Igazságügyi Hivatal illetékes területi hivatalától, a rendőrségtől, valamint a jegyzőtől és a gyermekjóléti szolgálattól a gyermekkorú, illetve fiataikorú bűnelkövetők számáról, az általuk elkövetett bűncselekményekről, azok okairól,

b) a gyermekjóléti szolgálattól a családgondozás és a védelembé vétel eredményéről.

(4) A (3) bekezdés szerinti jelentés ismertetése és a bűnmegelőzés érdekében elvégzendő feladatok megvitatása céljából a szociális és gyámhivatal egyeztető értekezletet tart. Az értekezletre meghívja a gyermekjogi képviselőt, az önkormányzatok, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a drogmegelőzést, illetve drogrehabilitációt végző intézmények, a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatok, a gyermekvédelmi intézmények, a közoktatási intézmények, a pártfogó felügyelői szolgálat, a büntetés-végrehajtási intézet, valamint a bűnmegelőzésben és az áldozatvédelemben érintett civil szervezetek képviselőit.

(5) Az értekezletről készített írásbeli összefoglalót a szociális és gyámhivatal az elhangzott javaslatokkal együtt megküldi az értekezletre meghívottaknak.

Bíróság előtti eljárás

6. § (1) A gyámhivatalt a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyszr.) 8. §-ának (1) bekezdése szerinti bíróság előtti eljárásban a gyámhivatal vezetője vagy ügyintézője jogosult képviselni.

(2) A gyámhivatal a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 327. § (4) bekezdése értelmében a közigazgatási perben is perbeli jogképességgel rendelkezik.

II. Fejezet

Az egyes gyámhatósági ügyek közös eljárási szabályai

7. §

Ügyfél

7/A. § A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó eljárásokban a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltak vizsgálata nélkül ügyfélnek minősül,

a) amennyiben a gyámhatóság a feladatkörébe tartozó döntést hoz

aa) a gyermekjóléti szolgálat vezetője,

ab) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat (a továbbiakban: gyermekvédelmi szakszolgálat) vezetője,

ac) a gyermekotthon vezetője,

ad) a gyámként kirendelt nevelőszülő;

b) az általa kezdeményezett eljárásokban a gyermekjogi képviselő.

Eljárás az illetékességi területen kívül

7/B. § Az eljáró gyámhatóság az illetékességi területén kívül akkor végezhet eljárási cselekményt, ha a személyes, a vagyoni, a szociális, az egészségügyi, a lakás- és egyéb körülmények közvetlen megismerésétől jobb, illetve gyorsabb eredmény várható, mint a jogsegély alkalmazásától.

Az eljárás megindítása

8. § (1) A gyámhatóság - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - az eljárást a hatáskörébe tartozó ügyben hivatalból is megindíthatja vagy folytathatja.

(2) A gyámhatóság hivatalból

a) megindíthatja az eljárást, ha azt az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek kéri, amennyiben ez a gyermek érdekében áll,

b) megindítja az eljárást, ha azt a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálat vagy a Gyvt. 17. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szerv, személy kezdeményezte.

(3) Névtelen beadvány alapján az eljárást megindítani akkor szükséges, ha a beadványban feltüntetett körülmények alapján nagy valószínűséggel fennáll a gyermek veszélyeztetettsége. A névtelen beadvány alapján indult eljárás hivatalból indult eljárásnak minősül.

(4) A gyámhatósági eljárást az e rendeletben meghatározott ügyekben a korlátozottan cselekvőképes gyermek és a cselekvőképeséget korlátozó gondnokság alá helyezett személy önállóan is megindíthatja.

(5) A gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása miatt indult

eljárásban a gyámhatóság a haladéktalanul elkészített környezettanulmányt követően soron kívül megteszi a gyermek védelme érdekében szükséges intézkedéseket.

(6)-(7)

A kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítása

8/A. § A gyermek ismételt bántalmazása, elhanyagolása és egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén a kérelmet nem lehet kizárólag azon az alapon érdemi vizsgálat nélkül elutasítani, hogy a hatóság a kérelmet érdemben már elbírálta, és változatlan tényállás és jogi szabályozás mellett ugyanazon jog érvényesítésére irányuló újabb kérelmet nyújtottak be.

Az eljárás felfüggesztése

8/B. § (1)-(2)

(3) A gyámhatósági eljárást az ügyfél kérelmére kizárólag a kapcsolattartással, a családi jogállással, a kiskorú házasságkötésével, az örökbefogadás előtti eljárással, valamint a gyermektartásdíj megelőlegezésével és az otthonteremtési támogatás megállapításával kapcsolatos ügyekben lehet felfüggeszteni.

(4) Az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárást kizárólag az apaság, illetve az anyaság megállapítása iránt folyamatban lévő per jogerős befejezéséig lehet felfüggeszteni.

Irat

8/C. § Az örökbefogadási ügyek elbírálásához szükséges iratok, valamint a hatósági, bírósági döntést tartalmazó közokiratok kivételével a gyámhatóság eltekinthet a nem magyar nyelvű irat hiteles magyar fordításának beszerzésétől, ha a gyámhatóság valamely ügyintézője az adott nyelvből államilag elismert, legalább középfokú nyelvvizsgával rendelkezik. Azon nyelvek listáját, amelyek esetében hiteles magyar fordítás nem szükséges, a gyámhatóság a honlapján közzéteszi.

Környezettanulmány

9. § (1) A gyámhatóság a Gyvt. 130. §-ának (2) bekezdésében meghatározottak alapján részletes környezettanulmányt (helyzetértékelést) készít, illetve ennek készítésére más szervet vagy személyt is felkérhet.

(2) A gyámhatóság környezettanulmány (helyzetértékelés) elkészítésére elsősorban a gyermekjóléti szolgálatot, illetve a gyermekvédelmi szakszolgálatot kérheti fel.

(3) A környezettanulmány (helyzetértékelés) során felvett jegyzőkönyv a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltakon kívül tartalmazza

a) a gyermek

aa) lakóhelyén életvitelszerűen tartózkodó hozzátartozók vagy más személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,

ab) gondozásának, nevelésének szempontjából jelentőséggel bíró, a jegyzőkönyv felvételénél jelenlévő személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,

ac) háziorvosának, védőnőjének, amennyiben óvodai, iskolai nevelésben részesül, a közoktatási intézmény vezetőjének elérhetőségére vonatkozó adatokat,

- ad) ügyének szempontjából lényeges megállapításokat, a család körülményeinek értékelését;
- b) a gondnoksággal érintett személy
- ba) életvitele, gondozása szempontjából jelentőséggel bíró, a jegyzőkönyv felvételénél jelenlévő személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,
- bb) háziorvosának, pszichiáter szakorvosának elérhetőségére vonatkozó adatokat,
- bc) által igénybe vett szociális intézmény vezetőjének elérhetőségére vonatkozó adatokat,
- bd) anyagi és szociális körülményeit,
- be) ügyének szempontjából lényeges megállapításokat.

Képviselő

10. § (1) A gyámhatóság az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja, hogy a gyermeknek, illetve a gondnokság alatt álló személynek van-e törvényes képviselője.

(2)

(3) A szülői felügyeletet együttesen gyakorló szülők a gyermek vagyoni ügyeiben - a Csjt. 86. §-ának (3) bekezdése alapján - meghatalmazást adhatnak egymásnak, melyet a meghatalmazott szülő köteles az eljárás során a gyámhatóságnak benyújtani.

(4)

(5) Ha a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy és törvényes képviselője között érdekellentét áll fenn, a gyámhatóság eseti gondnok útján gondoskodik képviselőtükréről [Ptk. 225. § (1) bek.].

(6)

Meghallgatás

11. § (1) A gyámhatósági eljárásban a meghallgatást mellőzni lehet, ha a meghallgatás miatti késedelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel jár, illetve a meghallgatást mellőzni kell, ha a meghallgatandó nagykorú személy cselekvőképtelen vagy ismeretlen helyen tartózkodik.

(2) A gyámhatóság a gyermeket az őt érintő kérdésekben közvetlenül vagy más módon, így különösen a gyermekjóléti szolgálat, valamint a Gyvt. 132. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy útján hallgatja meg.

(3) A gyámhatóság nem mellőzheti a gyermek közvetlen meghallgatását,

a) ha azt az ítélőképessége birtokában lévő gyermek maga kéri,

b) a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel a korlátozottan cselekvőképes, valamint az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek személyi és vagyoni ügyében [a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 12/D. §],

c) ha azt külön jogszabály rendeli el.

(4) Mellőzni lehet a korlátozottan cselekvőképes gyermek, valamint az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek közvetlen meghallgatását, ha

a) a kifizetés, valamint a gyámi fenntartásos betétből történő pénzfelvétel éves összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát nem haladja meg, és

b) a törvényes képviselőt gyakorló személy hitelt érdemlően bizonyítja a gyermek beleegyezését. A beleegyezés hitelt érdemlő bizonyításának minősül különösen a szülők vagy más törvényes képviselők magánokiratba vagy közokiratba foglalt nyilatkozata a gyermek véleményéről, vagy ha a gyermek írásban maga is kéri a kifizetést, illetve a pénzfelvételt.

(5) A (4) bekezdésben foglaltakat a korlátozottan cselekvőképes személy meghallgatására megfelelően alkalmazni kell.

(6) A gyámhatóság a gyermeket törvényes képviselője, illetve egyéb érdekelt jelenléte nélkül is meghallgathatja, ha az a gyermek érdekében áll.

(7) A gyámhatóság az ügyfelet, illetőleg az érintett személyt szükség esetén hivatalos helyiségén kívül is meghallgathatja.

Ismeretlen személy, ismeretlen helyen való távollét

12. § (1) Ismeretlen az a személy, akinek a Gyvt. 5. §-ának t) pontjában meghatározott személyazonosító adatai (a továbbiakban: személyazonosító adat) nem vagy csak részben állnak rendelkezésre, és ezek alapján a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv (a továbbiakban: központi szerv) által, illetőleg a központi idegenrendészeti nyilvántartás adatai szerint nem beazonosítható.

(2) Az ismeretlen helyen való távollét megállapítását

a) a körözés sikertelen voltát igazoló rendőrségi okirat,

b) a települési önkormányzat jegyzője vagy a központi szerv által kiállított lakcímkivonat,

c) az ismeretlen helyre távozást tanúsító külföldi okirat,

d) egyéb, hitelt érdemlő okirat

alapozza meg.

(3) A meghallgatandó személyt ismeretlen helyen tartózkodónak kell tekinteni, ha

a) a központi szerv által közölt adatszolgáltatás szerint bejelentett lakcímmel nem rendelkezik, vagy a nyilvántartásban nem szerepel,

b) a központi szerv által közölt címről vagy az ügyfél az általa megadott címről az idézés két alkalommal „ismeretlen helyre költözött” jelzéssel érkezett vissza.

(4) Az ügyfél személyének és tartózkodási helyének felderítése céljából a gyámhatóság megkeresheti a központi szervet, valamint - amennyiben szükséges - a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságát.

(5) Azt a tényt, hogy az ügyfél ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodik, a határozatban meg kell állapítani. A határozatot közölni kell

a) ismeretlen személy esetén az eseti gondnokkal,

b) ismeretlen helyen tartózkodó személy esetén az ügygondnokkal.

(6)

A tárgyalás

13. § (1) A gyámhatóság szükség esetén, illetve az ügyfél kérelmére tárgyalást tart, melyre az ügyfeleket székhelyére idézheti.

(2) A gyámhivatal - a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy érdekében - illetékességi területén bárhol tarthat tárgyalást, különösen akkor, ha több ügyfélnek kellene más helységről a székhelyre utaznia. A tárgyalás helyszíne ilyen esetben az ügyfél lakóhelyéhez legközelebb lévő települési önkormányzat polgármesteri hivatalának hivatalos helyisége.

(3) Ha az ügyfél által kezdeményezett ügyben a gyámhatóság tárgyalást tart és a tárgyaláson az ügyfél nem jelent meg és távolmaradását nem mentette ki, a kérelmét visszavontnak kell tekinteni.

Szakértő

13/A. § A szakértői vélemény elkészítésének határideje huszonkét munkanap.

A döntés tartalma és közlése

14. § (1) A döntés rendelkező részének a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltakon kívül tartalmaznia kell

a) a gyermeknek, valamint annak a személynek a személyazonosító adatait, akinek képviselőre gondnokot rendeltek, továbbá - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - akire nézve jogot, illetve kötelezettséget állapítottak meg,

b) a döntés jogkövetkezményeiről való tájékoztatást, a teljesítés elmulasztásának következményeire történő figyelmeztetést,

c) a döntés végrehajtásában, teljesítésében közreműködő szerv megkeresését.

(2) Ha a gyámi vagy gondnoki feladatokat nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve olyan személy látja el, akinek ez megbízáson alapuló vagy munkaköri kötelessége, a döntés reá vonatkozóan a nevét, valamint a munkáltató, a megbízó, illetve a nevelőszülői hálózatot fenntartó megnevezését és székhelyét tartalmazza.

(3) Ha a késelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna, a gyámhatóság a döntést akkor is meghozhatja, ha az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott adatok nem állnak vagy csak részben állnak a rendelkezésére.

(4)

14/A. §

A jogerő

15. § (1) A kapcsolattartással, a családba fogadással, a családi pótlék meghatározott mértékének természetbeni formában történő nyújtásával, a nevelésbe vétellel, valamint a gyámsággal és gondnoksággal összefüggő ügyekben a döntés fellebbezéssel nem támadott rendelkezései tekintetében beáll a jogerő.

(2) Minden olyan ügyben, amelyben a döntés más szerv feladatkörét is érinti, vagy a döntés valamely jog érvényesítéséhez, kötelezettség teljesítéséhez, illetőleg eljárás lefolytatásához szükséges, az ügyfelet és a feladatkörében érintett más szervet vagy személyt a döntés részjogerőre, jogerőre emelkedéséről értesíteni kell.

(3)

Újrafelvételi eljárás

15/A. § Nincs helye újrafelvételi eljárásnak

- a) a kiskorú házasságkötésének engedélyezésével,
- b) az örökbe fogadhatóvá nyilvánítással, az örökbefogadás engedélyezésével és felbontásával,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezéssel,
- d) az ideiglenes gondnok, zárgondnok kirendelésével kapcsolatos ügyekben.

Végrehajtás

16. § (1) A végrehajtás foganatosításáról - a (2)-(3) bekezdésben foglaltak, valamint a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben a meghatározott cselekmény végrehajtására vonatkozó rendelkezésekben foglaltak kivételével - abban az esetben is a foganatosítás helye szerinti települési önkormányzat jegyzője gondoskodik, ha első fokon a városi gyámhivatal járt el.

(2) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeknek a gondozási helyre viteléről a Gyvt. 72. §-ának (1) bekezdése szerinti beutaló szerv gondoskodik.

(3) A kapcsolattartásra vonatkozó döntés foganatosításáról - függetlenül attól, hogy a döntést a bíróság vagy a gyámhivatal hozta - a gyámhivatal gondoskodik.

(4)

Eljárási költség

17. § A gyámhatósági eljárásban közreműködő szakértők díjazására az igazságügyi szakértők díjazásáról szóló jogszabályban foglaltak az irányadók.

17/A. §

MÁSODIK RÉSZ

SZÜLŐI FELÜGYELET ÉS A KAPCSOLATTARTÁS

III. Fejezet

A szülői felügyeleti jog gyakorlásával kapcsolatos ügyek

18. § (1) Ha a szülői felügyeletet együttesen gyakorló szülők a szülői felügyelet körébe tartozó kérdésekben [Csjt. 73. § (1) bek.] nem tudnak megegyezésre jutni, a gyámhivatal döntését bármelyik szülő kérheti.

(2) Ha a szülői felügyeletet együttesen gyakorolni jogosult különélő szülők megállapodnak abban, hogy a jövőre nézve a szülői felügyeletet egyikőjük gyakorolja [Csjt. 72. § (1) bek.] a gyámhivatal e megállapodásukat - kérésükre - jegyzőkönyvben rögzíti. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell azt a tényt is, hogy a gyermek - megállapodásuk alapján - melyik szülőnél kerül elhelyezésre, illetve, hogy a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben a szülői felügyeleti jogot együttesen gyakorolják.

(3) A szülőket tájékoztatni kell arról, hogy a (2) bekezdésben meghatározott megállapodásukat

módosíthatják, valamint ezen megállapodásuk nem azonos hatályú a bíróság ilyen ügyben hozott határozatával.

19. § (1) Ha a gyermek szülei nem élnek együtt és a gyermek azért nem áll szülői felügyelet alatt, mert az őt eddig nevelő szülő felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, illetőleg a szülő felügyeleti joga a Csjt. 91. § (1) bekezdésének a)-b) pontja alapján szünetel vagy a szülő meghalt, a gyámhivatal megállapítja a másik szülő szülői felügyeleti jogának feléledését és felhívja őt joga gyakorlására, feltéve, hogy nem áll a szülői felügyelet megszüntetését kimondó ítélet hatálya alatt, vagy a szülői felügyeleti joga nem szünetel a Csjt. 91. § (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján, illetőleg a gyermek másnál történő elhelyezése iránt nem indokolt pert indítani.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdésben meghatározott okok fennállása esetén kötelezi a gyermeket gondozó személyt, hogy a gyermeket a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülőnek adja ki.

(3)

(4) Ha a Csjt. 88. §-ának (3) bekezdésére tekintettel a szülői felügyeleti jog megszüntetéséről szóló ítélet hatálya kihat a később született gyermekre is, ennek tényét a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésével vagy nevelésbe vételével egyidejűleg a gyámhivatal határozatban állapítja meg, feltéve, hogy a gyermek nem áll a másik szülő szülői felügyelete alatt.

A gyermek családi és utónevének megállapítása

20. § A gyámhivatal állapítja meg a gyermek nevét, ha

a) a szülői felügyeleti jogot csak az egyik szülő gyakorolja, aki az anyakönyvvezető vagy a gyámhivatal felhívása ellenére a gyermek utónevét - a felhívás közlésétől számított harminc napon belül - nem határozza meg,

b) a szülői felügyeletet együttesen gyakorló szülők a gyermek családi, illetve utónevének meghatározásával kapcsolatos megállapodásukat a gyámhivatal felhívásától számítva 30 napon belül nem jelentik be,

c) a különélő szülők a gyermek névvel kapcsolatosan nem tudnak egyetértésre jutni, és a gyámhivatal felhívása ellenére - a felhívás közlésétől számított harminc napon belül - nem igazolják a bírósági eljárás megindítását.

A szülői ház elhagyása

21. § (1) A szülői ház elhagyásával kapcsolatos eljárás a gyermek, a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve a gyermeket gondozó vagy a gyermek gondozását vállalni szándékozó személy kérelmére indul.

(2) A gyámhivatal a szülői ház vagy a szülők által kijelölt más tartózkodási hely elhagyásának engedélyezése során [Csjt. 77. § (2) bek.] vizsgálja, hogy a gyermek törvényes képvisellete, lakhatása és tartása a kérelemben megjelölt helyen miképpen biztosítható.

(3) A gyámhivatal a (2) bekezdésben megjelölt eljárása során, ha a gyermek nem intézménybe, hanem magánszemélyhez kíván költözni, köteles a magánszemélyt is meghallgatni és nála környezettanulmányt készíteni.

(4) Ha a gyámhivatal a szülői ház elhagyását engedélyezi, egyúttal megállapítja, hogy a szülői ház elhagyásának engedélyezése - a gondozás, nevelés kivételével - a szülők szülői felügyeleti jogát és tartási kötelezettségét nem érinti.

(5) Ha a gyámhivatal a kérelmet elutasítja és a gyermek a szülői házat már engedély nélkül elhagyta, egyidejűleg kötelezi a gyermeket a visszatérésre. Ugyanígy jár el abban az esetben is, ha az engedély

megadását követően a feltételek megváltozása miatt az engedélyt visszavonja.

(6) A szülői ház elhagyásának engedélyezéséről szóló határozatát a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

A gyermek végleges külföldre távozása

22. § (1) A gyermek végleges külföldre távozására vonatkozó nyilatkozat jóváhagyása [Csjt. 77. § (3) bek.] iránti kérelemhez csatolni kell azokat az okiratokat (különösen: a külföldi hatóság által kiállított környezettanulmányt, iskolalátogatási igazolást, jövedelemigazolást, befogadó nyilatkozatot), amelyekből megállapítható, hogy a gyermek nevelése, tartása, ellátása, tanulmányainak folytatása külföldön biztosítva van.

(2) A gyermek végleges külföldre távozására vonatkozó jognyilatkozat elbírálása során mérlegelni kell, hogy a kapcsolattartást szabályozó bírósági vagy gyámhivatali határozat végrehajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság hiányában biztosítható-e.

(3) Ha a különélő szülők a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelölésében nem tudnak egyezsége jutni, a gyámhivatal tájékoztatja a feleket a bírósági eljárás megindításának lehetőségéről.

(4) A gyermek végleges külföldre távozása esetén a gyámhivatal

a) határozatában tájékoztatja a gyermek törvényes képviselőjét a lakcímváltozásra vonatkozó jogszabályban előírt bejelentési kötelezettségéről, továbbá arról, hogy kérheti a kapcsolattartás újraszabályozását,

b) határozatában tájékoztatja a kapcsolattartásra jogosult szülőt arról, hogy a külföldre költözést követő 3 hónapon belül kérheti a gyámhivaltól a kapcsolattartás szabályozását, újraszabályozását, ha a gyermek a törvényes képviselőjével az Európai Unió valamely tagállamába jogszerűen távozik,

c) az engedélyező határozatot közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

Az életpálya kijelölése

23. § (1) A szülői felügyeletet együttesen gyakorló szülők, valamint a szülő és a gyermek között az életpálya kijelölésével, az iskola megválasztásával, a gyermek taníttatásával kapcsolatban felmerült vitában a gyámhivatal a szülő vagy a gyermek kérelmére dönt. A korlátozottan cselekvőképes gyermek a kérelmet önállóan is előterjesztheti. Kérelem hiányában a gyámhivatal a közoktatási intézmény jelzésére hivatalból jár el.

(2) A gyámhivatalnak az eljárás során elsősorban a szülők és a gyermek közötti megegyezésre kell törekednie.

(3) Az eljárás során gondosan vizsgálni és mérlegelni kell a gyermek képességeit, eddigi tanulmányait és annak eredményeit, továbbá egészségi állapotát.

(4) A (3) bekezdésben foglaltak vizsgálata során be kell szerezni a nevelési tanácsadó vagy a gyermek nevelési-oktatási intézményének véleményét, továbbá - szükség esetén - a gyermek-pszichiátriai gondozó vagy egyéb egészségügyi intézet szakvéleményét.

A szülők vagyonkezelése

24. § (1) A gyámhivatal a szülők vagyonkezelői jogát a Csjt. 79. §-ának (2) bekezdése, valamint 81. §-ának (2) bekezdése alapján a gyermek érdekében korlátozhatja, továbbá a vagyonkezeléssel kapcsolatos törvényes képviseleti jogát a Csjt. 87. §-ának (2) bekezdése alapján megvonhatja.

(2) Ha a gyermek azzal a kikötéssel kapott valamely vagyont, hogy azt a szülő nem kezelheti, a gyámhivatal e vagyon kezelésére - a vagyont juttató személy javaslatának figyelembevételével - eseti gondnokot rendel ki.

(3) A gyermek törvényes képviselője vagy gondozója kezéhez kiutalt gyermektartásdíj, megelőlegezett gyermektartásdíj felhasználását a gyámhivatal - a gyermekjóléti szolgálat véleményének figyelembevételével - indokolt esetben ellenőrizheti.

(4) Ha a (3) bekezdésben meghatározott személy a kezéhez kiutalt gyermektartásdíjat, megelőlegezett gyermektartásdíjat nem a gyermek érdekében használja fel, a gyámhivatal

a) szülő esetében a Csjt. 81. §-ának (2) bekezdésében,

b) gyám esetében a 158. § (6) bekezdésében, valamint a Csjt. 108. §-ában

foglaltak szerint jár el.

(5) Az a szülő, akinek a gyámhivatal engedélyezte, hogy gyermeke vagyonát igénybe vegye, a 158. §-ban foglaltak szerint eseti számadásra köteles.

A törvényes képviselő

25. § (1) A szülő jognyilatkozatainak érvényességéhez a gyámhivatal jóváhagyása szükséges, ha a jognyilatkozat

a) a gyermeket megillető tartásról történő lemondásra [Ptk. 13. § (1) bekezdés a) pont],

b) a gyermeket örökösödési jogviszony alapján megillető jogra vagy kötelezettségre [Ptk. 13. § (1) bekezdés b) pont, 656. §],

c) a külön is visszautasítható vagyontárgyak öröklésének visszautasítására [Ptk. 13. § (1) bekezdés b) pont],

d) a gyermek ingatlantulajdonának átruházására vagy bármely módon történő megterhelésére vonatkozik, ide nem értve azt az esetet, amikor az ingatlan ellenérték nélküli megszerzésével egyidejűleg kerül sor haszonélvezet alapítására [Ptk. 13. § (1) bek. c) pont],

e) a gyermek tulajdonában álló ingatlanon vagy ingatlantulajdoni hányadon az építető részére tulajdonszerzést jelentő építési, épületbővítési vagy más értéknövelő beruházás engedélyezésére [Ptk. 13. § (1) bek. c) pont],

f) a gyermek tulajdonában lévő ingatlanon vagy ingatlantulajdoni hányadon álló felépítmény teljes vagy részleges bontásának engedélyezésére [Ptk. 13. § (1) bek. c) pont],

g) a gyermek lakásbérleti szerződésének közös megegyezéssel történő megszüntetésére vagy lakáscseréjéhez történő hozzájárulás megszerzésére,

h) a gyermek által kötött tartási vagy életjáradéki szerződésre,

i) a gyermek személyes tulajdonát képező, százezer forint értéket meghaladó mértékű ingó és készpénzvagyont, illetve vagyoni értékű jogát érintő jogügyletre [Ptk. 13. § (1) bek. e) pont],

j) a gyermek tulajdonát képező - százezer forint értéket meghaladó - értékpapírt, üzletrészt, részvényt érintő jogügyletre [Ptk. 13. § (1) bek. e) pont],

k) a gyermek beszolgáltatott vagyonára [Csjt. 82. § (2) bek., Ptk. 13. § (1) bek. d) pont],

l) a gyermek részére ígért vagy adott ajándék visszautasítására [Ptk. 12/A. § (4) bek.],

m) a gyermek ingatlantulajdonát érintő közös tulajdon átruházással történő megszüntetésére [Ptk. 13. § (1) bek. c) pont]

vonatkozik.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdésben felsorolt jognyilatkozat jóváhagyását elutasítja, ha a jognyilatkozatot tartalmazó okirat alaki szempontból érvénytelen. A jognyilatkozat gyámhivatali jóváhagyása a jognyilatkozat érvényességéhez szükséges - jogszabályban előírt - egyéb feltételeket nem pótolja.

Gyámnevezés és a gyámságból való kizárás

26. § (1) Ha a szülő a gyámot nevező vagy a gyámságból kizáró nyilatkozatát [Csjt. 71. § (2) bek.] a gyámhivatal előtt teszi, a jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a gyermek, a nevezett gyám vagy a gyámságból kizárt személy személyazonosító adatait, valamint a szülő felhívását lakóhely változásának bejelentésére. A szülő a lakóhelyváltásáról szóló gyámhivatali bejelentési kötelezettségének úgyis eleget tehet, hogy a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szervtől kéri, hogy a lakóhelyváltás tényét közölje a gyámhivatallal.

(2) A gyámnevezést tartalmazó vagy a gyámságból kizáró gyámhatósággal közölt jognyilatkozatról a gyámhivatal naprakész nyilvántartást vezet és a szülő lakóhely változása esetén az illetékessé vált gyámhivatalt a jegyzőkönyv egy példányának megküldésével értesíti.

IV. Fejezet

A kapcsolattartási ügyek

27. § (1) A kapcsolattartás célja, hogy

a) a gyermek és a 28. § (1) bekezdése szerinti kapcsolattartásra jogosult személyek (a továbbiakban: kapcsolattartásra jogosult) közötti családi kapcsolatot fenntartsa, továbbá

b) a kapcsolattartásra jogosult szülő a gyermek nevelését, fejlődését folyamatosan figyelemmel kíséresse, tőle telhetően segítse.

(2) A kapcsolattartás formái a folyamatos és az időszakos kapcsolattartás.

(3) A folyamatos kapcsolattartás magában foglalja

a) a gyermekkel a gyermek szokásos tartózkodási helyén való személyes találkozást (meglátogatás),

b) a gyermeknek a szokásos tartózkodási helyéről rendszeresen, meghatározott időtartamra - a visszaadás kötelezettségével történő - elvitelét,

c) a gyermekkel személyes érintkezés nélkül történő rendszeres kapcsolattartást, így különösen a levelezést, a telefonkapcsolatot, az ajándékozást, a csomagküldést.

(4) Az időszakos kapcsolattartás magában foglalja a gyermekkel a tanítási szünetek és a többnapos ünnepek időszakában való huzamos együttlétet.

(5) Nincs helye folyamatos kapcsolattartásnak

a) az időszakos kapcsolattartás ideje alatt,

b) a gyermeket gondozó szülőt megillető, a gyermekkel folyamatosan együtt tölthető időtartam alatt, amelynek mértéke

ba) a kapcsolattartásra jogosultat a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat szerint megillető időszakos kapcsolattartás időtartamát,

bb) ha a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat nem rendelkezik a kapcsolattartásra jogosultat megillető időszakos kapcsolattartás időtartamáról, a két hetet

nem haladhatja meg.

(6) A gyermek érdekét veszélyeztető körülmény, illetve felróható magatartás hiányában a kapcsolattartásra jogosulttól az elvitel jogát is magában foglaló kapcsolattartás nem vonható meg.

(7) A gyermek elvitelével felmerülő költségek a kapcsolattartásra jogosultat terhelik.

28. § (1) A gyermekkel való kapcsolattartásra mind a szülő, mind a nagyszülő, mind a nagykorú testvér, továbbá - ha a szülő és a nagyszülő nem él, illetőleg a kapcsolattartásban tartósan akadályozva van, vagy kapcsolattartási jogát önhibájából nem gyakorolja - a gyermek szülőjének testvére, valamint szülőjének házastársa is jogosult.

(2) A kapcsolattartás szabályozására, újraszabályozására irányuló kérelmet a korlátozottan cselekvőképes gyermek önállóan is előterjesztheti.

(3) Indokolt esetben - ha az a gyermek érdekében áll és különösen, ha azt maga is kéri - a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek gyámja biztosíthatja, hogy a gyermek személyes kapcsolatait az (1) bekezdésben foglaltakon túl is ápolhassa. A gyám és a gyermek közötti vita esetén a gyámhivatal dönt.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott személyek kapcsolattartását nem érinti a Csjt. 52. §-ának (2) bekezdése szerinti közös gyermekké fogadás, ha az a házasság, amelyből az örökbe fogadott gyermek származik, a gyermek szülőjének elhalálása folytán szűnt meg.

(5) A gyámhivatal indokolt esetben előmozdítja a szabadságvesztésben vagy előzetes letartóztatásban lévő szülő gyermekével való kapcsolatának fenntartását, ha ez a gyermeket nem veszélyezteti. Ennek érdekében a gyámhivatal a szülő kérelmére, illetve a büntetés-végrehajtási intézet megkeresésére - a jegyző véleményének figyelembevételével - a gyermekkel kapcsolatos információkat adhat.

29. § (1) A gyámhivatal vita esetében a kapcsolattartást bármelyik fél kérelmére szabályozza, illetve újraszabályozza, kivéve, ha a szülő és a gyermek kapcsolattartásának megállapítása a Csjt. 92. §-ának (5) bekezdése szerint a bíróság hatáskörébe tartozik. A kapcsolattartásról a gyámhivatal, illetve a bíróság a gyermek korának, egészségi állapotának, életkörülményeinek, a felek személyes körülményeinek, valamint az ítélőképessége birtokában levő gyermek véleményének figyelembevételével rendelkezik.

(2) Különélő szülők kapcsolattartás iránti kérelmének elbírálása előtt tisztázni kell, hogy a gyermek melyiküknél van elhelyezve [Csjt. 72. § (2) bek.].

(3) A gyámhivatal, illetőleg a bíróság - kérelemre - elsősorban akkor jogosítja fel a gyermek szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőjét a kapcsolattartásra, ha a gyermek érzelmi fejlődését a szülőtől való teljes elszakadása veszélyeztetné.

30. § (1) A gyámhivatal, illetőleg a bíróság a kapcsolattartást elsősorban egyezség létrehozásával - tárgyalás megtartásával - rendezi. Ennek során a gyermeket gondozó szülő, más személy (a továbbiakban: kapcsolattartásra kötelezett) és a kapcsolattartásra jogosult megegyeznek

- a) a folyamatos, valamint az időszakos kapcsolattartás gyakoriságáról, időtartamáról,
- b) a gyermek átadásának és visszaadásának helyéről, idejéről, módjáról,
- c) a kapcsolattartás elmaradására vonatkozó értesítési kötelezettségről,
- d) az elmaradt kapcsolattartás pótlásának rendjéről,
- e) a kapcsolattartás egyéb formáiról.

(2) A gyámhivatalnak és a bíróságnak az egyezség létrehozása során törekednie kell a felek és a korlátozottan cselekvőképes gyermek közötti megegyezésre. Nem lehet az egyezséget jóváhagyni, ha az ellen az ítélőképessége birtokában lévő gyermek kifejezetten tiltakozik.

(3) Az egyezséget a bíróság végzéssel jóváhagyja, a gyámhivatal határozatba foglalja és jóváhagyja, ha az megfelel a gyermek érdekének és a kapcsolattartás céljának. Az egyezség jóváhagyásával egyidejűleg a feleket tájékoztatni kell a 31-33/B. §-okban meghatározott jogkövetkezményekről, valamint arról, hogy a tanítási szünetek időpontjára, illetve tartamára az oktatási miniszternek a tanév rendjét meghatározó rendeletében foglaltak az irányadók.

(4) Egyezség hiányában a gyámhivatal, illetőleg a bíróság - a kapcsolattartás céljának megfelelően - a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett méltányos érdekére, körülményeire, valamint a gyermek korára, egészségi állapotára, tanulmányi előmenetelére tekintettel a gyermek érdekében dönt.

(5) A kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a kapcsolattartás formáját,
- b) a kapcsolattartást akadályozó körülményekről történő előzetes értesítési kötelezettség szabályait,
- c) az elmaradt kapcsolattartás pótlásának rendjét,
- d) a 31-33/B. §-ban meghatározott jogkövetkezményekről való tájékoztatást.

(6) A gyámhivatal, illetve a bíróság a kapcsolattartás helyszínéül a gyermekjóléti központ vagy a kapcsolattartási ügyeletet működtető gyermekjóléti szolgálat helyiségét is megjelölheti, egyben előírhatja a kapcsolattartásra kötelezett számára a gyermeknek ezen a helyen történő átadását, illetve a kapcsolattartásra jogosult számára a gyermeknek ezen a helyen történő átvételét.

(7) A kapcsolattartást akadályozó körülményekről a felek előzetesen, lehetőleg írásban vagy egyéb igazolható módon tájékoztatják egymást.

(8) Az elmaradt kapcsolattartást pótolni kell, ha

- a) az a kapcsolattartásra kötelezett miatt maradt el,
- b) az a kapcsolattartásra jogosultnak fel nem róható okból maradt el, feltéve, hogy a kapcsolattartást szabályozó döntésben foglaltak szerint eleget tett előzetes értesítési kötelezettségének, illetve az előre nem látható akadályok felmerülését utólag igazolja. Az elmaradt kapcsolattartás pótlása nem veszélyeztetheti a gyermek egészséges fejlődését.

(9) Nem tekinthető elmaradt kapcsolattartásnak az időszakos kapcsolattartás idejével, illetve a gyermeket gondozó szülőt a 27. § (5) bekezdésének b) pontja alapján megillető, a gyermekkel folyamatosan együtt

tölthető időtartammal részben vagy teljesen egybeeső folyamatos kapcsolattartás. Az ünnepnapokra eső elmaradt időszakos kapcsolattartás nem pótolható.

A gyermekvédelmi közvetítői eljárás

30/A. § (1) Ha a szülők, illetve a 28. § (1) bekezdése szerinti jogosultak a kapcsolattartás módjában vagy idejében nem tudnak egyezsége jutni, a gyámhivatal felhívja a feleket a gyermekvédelmi közvetítői (mediációs) eljárás igénybevételének a lehetőségére. Közvetítői eljárás a végrehajtási eljárás során is igénybe vehető. A közvetítői eljárásra a felek együttes kérelmére vagy a gyámhivatal kezdeményezésére a felek beleegyezésével kerülhet sor.

(2) Ha a kapcsolattartás szabályozására irányuló eljárás alatt vagy a végrehajtási eljárás során a felek bejelentik a gyermekvédelmi közvetítői eljárás igénybevételére vonatkozó szándékukat, a gyámhivatal tájékoztatást ad számukra a közvetítői eljárás helyéről, menetéről, és egyidejűleg elrendeli az előtte folyamatban lévő eljárás négy hónapra történő felfüggesztését.

(3) Ha a közvetítői eljárás 4 hónap alatt nem vezet eredményre, erről a közvetítő tájékoztatja a gyámhivatalt. Ilyen esetben a gyámhivatal az eljárást hivatalból folytatja.

(4) Amennyiben a közvetítői eljárás valamelyik fél együttműködésének hiánya miatt nem vezet eredményre, a másik fél kérelmére a gyámhivatal az eljárást 4 hónapon belül is folytatja.

30/B. § (1) A gyermekvédelmi közvetítői eljárás keretében a felek együttesen jelölik ki a közvetítőt a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékébe vagy az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium közvetítői névjegyzékébe felvett közvetítők közül. A névjegyzékek a gyámhivatal, valamint a gyermekjóléti szolgálat hivatali helyiségében is megtekinthetők.

(2) Ha a felek a közvetítő személyében megállapodtak, a gyámhivatal értesíti a közvetítőt a kijelölésről. A közvetítő az értesítéstől számított 5 munkanapon belül írásban nyilatkozik a kijelölés elfogadásáról vagy visszautasításáról, valamint a kijelölés elfogadása esetén arról is, hogy nem elfogult, illetve vele szemben a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben meghatározott kizáró okok nem állnak fenn.

30/C. § (1) A közvetítő a kijelölés elfogadásától számított 15 napon belül a feleket megbeszélésre hívja meg. Az első megbeszélésen a közvetítő tájékoztatja a feleket az eljárás menetéről, annak lényeges elemeiről és a titoktartási kötelezettségről.

(2) A közvetítő a feleket, valamint a 12 éven felüli gyermeket minden esetben meghallgatja, az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket pedig csak a felek, illetve a gyámhivatal javaslata esetén hallgatja meg.

(3) Egy ügyben szükség szerint több megbeszélés is tartható.

30/D. § (1) Ha a felek között egyezés jön létre, azt a közvetítő írásba foglalja, melyet a közvetítő és a felek is aláírnak.

(2) A közvetítő az aláírt egyezséget 8 napon belül megküldi a kapcsolattartást szabályozó gyámhivatalnak. A gyámhivatal a felek kérelmére az egyezséget jóváhagyja.

A kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése és megvonása

31. § (1) A gyámhivatal, illetve a bíróság a kapcsolattartás szabályozására irányuló kérelmet elutasítja, ha a kapcsolattartásra jogosult a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését súlyosan veszélyeztette, illetőleg a szülői kötelezettségeit - a tartási kötelezettség kivételével - önhibájából tartósan nem teljesítette, illetve elhanyagolta, és magatartásán nem változtatott.

(2) A gyámhivatal, illetőleg a bíróság a már megállapított kapcsolattartási jogot a gyermek érdekében - kérelemre - korlátozza, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére visszaél. Visszaélésnek minősül az is, ha a jogosult nem a szabályozásnak megfelelően él kapcsolattartási jogával, illetve ha ezen kötelezettségének önhibájából 6 hónapig nem tesz eleget.

(3) A kapcsolattartási jog korlátozása során a gyámhivatal vagy a bíróság a már megállapított kapcsolattartás formájának vagy gyakoriságának, továbbá időtartamának megváltoztatásáról dönthet.

(4) A gyámhivatal, illetőleg a bíróság - kérelemre - meghatározott időre a kapcsolattartási jog szüneteltetését rendeli el, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél. A szünetelés leghosszabb időtartama 6 hónap, különösen súlyos visszaélés esetén 1 év.

(5) A gyámhivatal, illetőleg a bíróság a határozatában megállapított kapcsolattartási jogot - kérelemre - megvonja, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél, és e magatartásával a gyermek nevelését és fejlődését súlyosan veszélyeztette.

A kapcsolattartás újraszabályozása

32. § (1) A kapcsolattartás újraszabályozását - ide nem értve a kapcsolattartás korlátozását, szüneteltetését vagy megvonását - a kapcsolattartást rendező határozat jogerőre emelkedésétől számított két éven belül abban az esetben lehet kérni, ha azok a körülmények, amelyekre a bíróság vagy a gyámhivatal a döntését alapította utóbb lényegesen megváltoztak és a kapcsolattartás újraszabályozása a gyermek érdekeit szolgálja.

(2) A kapcsolattartás újraszabályozása során a bíróság vagy a gyámhivatal a korábban megállapított kapcsolattartás formájának, gyakoriságának, időtartamának, helyének megváltoztatásáról - külön-külön vagy együttesen - is dönthet.

(3) Ha a kapcsolattartás újraszabályozására indult eljárásban a rendelkezésre álló adatok szerint a kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése vagy megvonása látszik indokoltnak a gyámhivatal, illetőleg a bíróság a határozatban megállapított kapcsolattartás végrehajtását az új határozat jogerőre emelkedéséig felfüggesztheti.

(4) A gyámhivatal, illetve a bíróság kérelemre a kapcsolattartás újraszabályozására indult eljárásban a gyermek érdekében a kapcsolattartás korlátozását feloldhatja, illetve a kapcsolattartási jogot visszaállíthatja, ha azok a körülmények, amelyekre a határozatát korábban alapította, már nem állnak fenn.

32/A. §

A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása

33. § (1) A kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat végrehajtása iránti kérelem benyújtásának

a) a kapcsolattartás pótlására, ennek hiányában a kapcsolattartásra - a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozatban - előírt határidő elteltétől, illetve

b) a (2) bekezdés szerinti veszélyeztető magatartás tudomásra jutásától

számított 30 napon belül van helye.

(2) A gyermek fejlődését veszélyezteti, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a kapcsolattartást rendező egyezségben, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozatban foglaltaknak önhibájából ismételten nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, és ezáltal nem biztosítja a zavartalan kapcsolattartást.

(3) A kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelemnek a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett általi visszavonása jogvesztő hatályú.

(4) Ha a gyámhivatal az (1)-(2) bekezdésben foglalt vizsgálata során megállapítja az önhiba fennállását, a végrehajtás iránti kérelem beérkezésétől számított 22 munkanapon belül végzéssel elrendeli a végrehajtást. A végrehajtást elrendelő végzésben a mulasztó felet

a) felhívja, hogy a végzés kézhezvételét követően esedékes kapcsolattartásnak a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat szerinti időpontban és módon tegyen eleget, illetve hagyjon fel a gyermeknek a másik fél ellen történő nevelésével,

b) figyelmezteti az a) pont szerinti kötelezettség önhibából történő nem teljesítésének jogkövetkezményeire,

c) kötelezi a kapcsolattartás megghiúsítása folytán keletkezett igazolt költségek viselésére.

(5) Ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a (4) bekezdés szerinti végrehajtást elrendelő végzésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, a meghatározott cselekmény végrehajtása esetén igénybe vehető eszközökön túl a gyámhivatal kérelemre, a kérelem beérkezésétől számított 22 munkanapon belül végzéssel

a) a gyermekjóléti központ kapcsolatügyeletének, illetve a gyermekjóléti szolgálatnak a közreműködését vagy a védelemben vétel elrendelését kezdeményezheti, ha a kapcsolattartás gyakorlása konfliktusokkal jár, folyamatosan akadályokba ütközik, illetve a felek között kommunikációs zavarok állnak fenn,

b) a gyermekvédelmi közvetítői (mediációs) eljárás igénybevételét kezdeményezheti azzal, hogy amennyiben a felek bejelentik a gyermekvédelmi közvetítői eljárás igénybevételére vonatkozó szándékukat, a 30/A. § (2) bekezdése alapján felfüggeszti a végrehajtási eljárást.

(6) Az (5) bekezdésben foglalt intézkedések meghozatalára a (4) bekezdés szerinti végrehajtást elrendelő végzés jogerőre emelkedésétől számított 1 éven belül van lehetőség.

(7) Ha a kapcsolattartásra kötelezett a gyermeket bizonyíthatóan folyamatosan a kapcsolattartásra jogosult ellen neveli és a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozatnak a (4)-(5) bekezdés szerinti végrehajtási intézkedések ellenére sem tesz eleget, a gyámhivatal

a) a gyermek elhelyezésének megváltoztatása iránt pert indíthat, feltéve, hogy az elhelyezés megváltoztatása a kiskorú gyermek érdekében áll,

b) feljelentést tesz a Gyszr. 8. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 195. §-ának (4) bekezdése szerinti kiskorú veszélyeztetése miatt.

(8)

33/A. §

33/B. § (1) Ha a kapcsolattartás a 14. életévét betöltött gyermek befolyásmentes, önálló akaratnyilvánítása miatt hiúsul meg, a gyámhivatal - kérelemre - a végrehajtási eljárást felfüggeszti, feltéve, hogy

a) a felek igénybe veszik a 30/A-30/D. § szerinti gyermekvédelmi közvetítői eljárást, vagy

b) a felek bármelyike kéri a kapcsolattartás újraszabályozását, illetve megvonását.

(2)

(3) Az eljárás felfüggesztésére

a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a gyermekvédelmi közvetítői eljárás befejezéséig, legfeljebb azonban a közvetítői eljárás megindulását követő 4 hónapig [30/A. § (3) bek.],

b) az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a kapcsolattartás újrászabályozására, illetve megszüntetésére irányuló eljárás lefolytatásáig

kerül sor.

(4) A gyámhivatal a végrehajtási eljárást, amennyiben az (1) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti eljárás sikerrel zárul, végzéssel megszünteti.

HARMADIK RÉSZ

HÁZASSÁGKÖTÉS, ÖRÖKBEFOGADÁS, CSALÁDI JOGÁLLÁS

V. Fejezet

A kiskorú házasságkötésének engedélyezésével kapcsolatos ügyek

34. § (1) A 16. évét betöltött házasuló a házasságkötés engedélyezése iránti kérelmet a gyámhivatalnál vagy az anyakönyvvezetőnél személyesen terjesztheti elő.

(2) A házasságkötéshez szükséges előzetes engedély megadása iránti kérelemhez csatolni kell

a) a házi orvos arra vonatkozó igazolását, hogy a kiskorú gyermek a házasságkötéshez szükséges testi és értelmi fejlettséggel rendelkezik,

b) a házasulandó felek jövedelemigazolását, amelyből megállapítható, hogy a 16. életévet betöltött házasuló, illetve a meglévő vagy a 18. életévének elérése előtt születendő gyermekének megélhetése és lakhatása a házasságkötés után biztosítva van,

c) a családvédelmi szolgálat tanácsadásán való részvételt tanúsító igazolást.

35. § (1) A gyámhivatal a határozathozatal előtt meghallgatja a házasulókat, a kiskorú házasuló törvényes képviselőjét és környezettanulmányt készít.

(2) A meghallgatásnak ki kell terjednie azokra a körülményekre is, amelyek az engedély megadását indokolják, továbbá arra is, hogy nem áll-e fenn házassági akadály.

Az engedélyezés feltételei

36. § (1) A gyámhivatal a házasságkötésre vonatkozó előzetes engedélyt akkor adja meg, ha

a) a házasságkötés a kiskorú gyermek érdekét szolgálja,

b) az engedély megadása iránti kérelmet a kiskorú gyermek szabad akaratából, befolyástól mentesen nyújtotta be,

c) a 34. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek fennállnak.

(2) Önmagában az a tény, hogy a kiskorú várandós - az egyéb körülmények gondos vizsgálata és mérlegelése nélkül - nem alapozza meg a házasságkötés engedélyezését.

(3) A házasságkötési engedély a gyámhivatali határozat jogerőre emelkedését követő 6 hónapig hatályos.

(4) A házasságkötés engedélyezéséről szóló határozatot a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

VI. Fejezet

Az örökbefogadási és örökbefogadás felbontási ügyek

Az örökbefogadhatónak nyilvánítás

37. § (1) Az örökbefogadhatónak nyilvánítás iránti eljárás az átmeneti nevelésbe vett gyermek gyámjának kérelmére vagy hivatalból indul. A hivatalbóli eljárást a gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyermekotthon, a nevelőszülői hálózat működtetője vagy a gyermekjogi képviselő is kezdeményezheti.

(2) Az örökbefogadhatónak nyilvánítás kérdésében a gyámhivatal - ha a szülői felügyeleti jog megszüntetése érdekében pert nem kezdeményez - soron kívül jár el. A gyámhivatal a nevelőszülőnél elhelyezett, átmeneti nevelésbe vett gyermek részére eseti gondnokot rendel [Gyvt. 87. § (7) bek.].

(3) Ha az örökbefogadhatónak nyilvánítás indoka az, hogy

a) a szülő gyermekével önhibájából nem tart kapcsolatot és életvitelén, körülményein az átmeneti nevelés megszüntetése érdekében nem változtat, vagy a szülő fél éven át gyermekével semmilyen formában nem tart kapcsolatot, a gyámhivatal meghallgatja a szülőt, a gyermek gyámját, valamint a gyermek gondozását ellátó nevelőszülőt és környezettanulmányt készít;

b) a szülő lakó- vagy tartózkodási helyét az új lakó- vagy tartózkodási helye megjelölése nélkül megváltoztatta, a gyámhivatal a 12. §-ban foglaltak szerint intézkedik a lakó- vagy tartózkodási hely felkutatása iránt, illetve meghallgatja a gyermek gyámját, valamint a gyermek gondozását ellátó nevelőszülőt.

(4) A gyámhivatal az örökbefogadhatónak nyilvánítás előtt köteles beszerezni, ha az eljárás

a) hivatalból indul, ideértve a gyermekjogi képviselő kezdeményezése alapján hivatalból indult eljárást is:

aa) a szülő lakó- vagy tartózkodási helye (utolsó ismert lakó- vagy tartózkodási helye) szerinti gyermekjóléti szolgálat véleményét a gyermek szüleinek életkörülményeiről, a családgondozás tapasztalatairól, a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról, a szülő számára a kapcsolattartással összefüggésben nyújtott önkormányzati támogatásokról,

ab) a gyermekvédelmi szakszolgálat véleményét a gyermek elhelyezési tervében foglaltak teljesítéséről,

ac) a gyermek gyámjának, a gyermeket gondozó intézménynek, illetve - amennyiben a gyermek nevelőszülőnél nevelkedik - a nevelőszülői hálózat működtetőjének véleményét a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról;

b) a gyermekvédelmi szakszolgálat kezdeményezésére hivatalból indul, az aa) és ac) alpontban felsorolt véleményeket;

c) a gyermekotthon vagy - nevelőszülőnél nevelkedő átmeneti nevelésbe vett gyermek esetén - a nevelőszülői hálózat működtetőjének kezdeményezésére hivatalból indul, az aa) és ab) alpontban felsorolt, továbbá a gyermek gyámjának - a szülő-gyermek kapcsolat alakulását tartalmazó - véleményét;

d) a gyermek gyámjának kérelmére indul, az aa) és ab) alpontban felsorolt, továbbá a gyermeket gondozó intézmény vagy - ha a gyermek nevelőszülőnél nevelkedik - a nevelőszülői hálózat működtetőjének

véleményét a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról.

(5) A gyámhivatal az örökbefogadhatóvá nyilvánítással egyidejűleg a gyermek érdekében a szülő kapcsolattartási jogát korlátozhatja, illetve szüneteltetheti. A kapcsolattartás szünetelését a 31. § (4) bekezdésében foglalt időtartamra lehet elrendelni, mely időtartamot a (3) bekezdés a) pontja szerinti örökbefogadhatónak nyilvánítás során figyelmen kívül kell hagyni.

(6) Amennyiben az örökbefogadhatónak nyilvánított átmeneti nevelt gyermek örökbefogadásának engedélyezésére irányuló eljárás során telik le a szülő kapcsolattartási jogának szünetelésére megállapított időtartam, a gyámhivatal jogosult a szülő kapcsolattartási jogát az örökbefogadási eljárás jogerős befejezéséig tovább szüneteltetni.

Az örökbefogadás előtti eljárás

38. § (1) Az örökbefogadás előtti eljárás lefolytatásának célja annak megállapítása, hogy az örökbefogadó személyisége és körülményei alapján alkalmas-e gyermek örökbefogadására.

(2) Az örökbefogadás előtti eljárást a Magyar Köztársaság területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére a lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat készíti elő. Ha az örökbefogadni szándékozó házaspár különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén rendelkezik lakóhellyel, az örökbefogadás előtti eljárás - egymás kölcsönös tájékoztatása mellett - bármelyik házaspár lakóhelye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatnál lefolytatható.

(3) A gyermekvédelmi szakszolgálatnál előterjesztett kérelemben - a Csjt. 47. §-ának (2) bekezdésében meghatározott kivétellel - az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozik

a) az örökbefogadási szándéka indokairól, valamint az örökbe fogadandó gyermek(ek)re vonatkozó elképzeléseiről, ezen belül

aa) az általa örökbe fogadni szándékozott gyermekek számáról, illetve arról, hogy vállalja-e testvérek örökbefogadását,

ab) az örökbe fogadandó gyermek(ek) koráról,

ac) arról, hogy vállalja-e egészségileg károsodott gyermek örökbefogadását,

b) a korábban kezdeményezett örökbefogadás előtti eljárás eredményéről,

c) arról, hogy alkalmassá nyilvánítása esetén hozzájárul-e a személyazonosító adatainak az örökbe fogadni szándékozó személyek országos nyilvántartásába vételéhez,

d) annak tudomásulvételéről, hogy az örökbefogadásra való alkalmasság feltétele az örökbefogadás előtti tanácsadáson és felkészítő tanfolyamon történő eredményes részvétel.

(4) A gyermekvédelmi szakszolgálat a kérelem előterjesztésével egyidejűleg, de legkésőbb 10 munkanapon belül, írásban tájékoztatja az örökbefogadni szándékozót az örökbefogadás feltételeiről és arról, hogy alkalmasságának megállapítása érdekében az általa meghatározott helyen és időpontban vizsgálaton, illetve tanácsadáson és felkészítő tanfolyamon kell megjelennie, valamint arról, hogy családi és lakáskörülményeiről a helyszínen győződik meg.

(5) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy az alkalmassági vizsgálaton, illetve a tanácsadáson és a felkészítő tanfolyamon nem jelent meg és távolmaradását nem mentette ki vagy a környezettanulmány elkészítését nem tette lehetővé, a gyermekvédelmi szakszolgálat visszavontnak tekinti az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmét és nem folytatja le az alkalmassági vizsgálatot.

(6) A gyermekvédelmi szakszolgálat a kérelem beadásától számított 60 napon belül tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt az alkalmassági vizsgálat eredményéről.

39. § (1) A gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személy egyidejű értesítése mellett az örökbe fogadni szándékozó személy lakóhelye szerint - ha az örökbe fogadni szándékozók lakóhelye különböző gyámhivatalok illetékességi területén van, a választásuk szerint - illetékes gyámhivatalnak megküldi

- a) az ügyfél kérelmét,
- b) az általa elvégzett pszichológiai vizsgálat eredményét,
- c) a háziorvosi igazolást az örökbefogadásra való egészségügyi alkalmasságról,
- d) az örökbefogadás előtti tanácsadás és felkészítő tanfolyam eredményes elvégzését igazoló iratot,
- e) a környezettanulmányt,
- f) a 38. § (3) bekezdésének a) pontjában foglaltak figyelembevételével kialakított javaslatát.

(2) A gyámhivatal az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmassága kérdésében

- a) az (1) bekezdésben foglalt, a gyermekvédelmi szakszolgálat által megküldött dokumentumok,
- b) környezettanulmány, helyzetértékelés,
- c) jövedelmi viszonyra vonatkozó igazolás,
- d) az örökbe fogadni szándékozó személy és házastársa meghallgatása, valamint
- e) szükség szerint egyéb bizonyítékok

alapján dönt.

(3) Az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül a következőket tartalmazza:

- a) az örökbe fogadni szándékozó személy hány és milyen korú gyermek örökbefogadására alkalmas,
- b) az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmas-e testvérek, illetve egészségileg károsodott gyermek örökbefogadására,
- c) az örökbe fogadni szándékozó személy tájékoztatását arról, hogy a (4) bekezdés szerinti nyilvántartást vezető gyermekvédelmi szakszolgálatot értesítenie kell a lakóhelyében, a családi állapotában, a személyi és életkörülményeiben, valamint az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzeléseiben bekövetkezett változásokról.

(4) Alkalmasság megállapítása esetén a gyámhivatal jogerős határozata alapján a gyermekvédelmi szakszolgálat felveszi az örökbe fogadni szándékozó személyt saját nyilvántartásába, és - a hozzájáruló nyilatkozat birtokában - továbbítja az adatokat az örökbe fogadni szándékozó személyek országos nyilvántartása számára.

(5) Alkalmatlanság megállapítása esetén új eljárás a határozat jogerőre emelkedésétől számított 1 éven belül nem indítható.

(6) A gyámhivatalnak az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító határozata annak jogerőre emelkedésétől számított 2 évig hatályos. Ha a 2 éven belül az örökbefogadási eljárás jogerős befejezésére kerül sor, a határozat az örökbefogadás tárgyában hozott határozat jogerőre emelkedésének napjával hatályát veszti.

(7) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy testvérek örökbefogadására való alkalmasságát megállapították, és a hatályvesztést megelőzően a testvér is örökbe fogadhatóvá válik, a határozat hatálya meghosszabbodik a testvér örökbefogadási eljárásának jogerős befejezéséig.

(8) A határozat hatálya - a hatályvesztést megelőzően benyújtott kérelemre és a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslatára - legfeljebb 1 évvel meghosszabbítható, amennyiben 2 éven belül nem kerül sor örökbefogadásra és azok a körülmények, amelyekre tekintettel az alkalmasságot megállapították, nem változtak. Ha a hatályvesztéskor folyamatban van az örökbefogadási eljárás, annak jogerős befejezéséig a határozat hatálya meghosszabbodik.

(9) Ha a meghosszabbított hatály lejártáig sem került sor örökbefogadásra, az örökbefogadás előtti eljárást - az örökbefogadás előtti tanácsadáson és felkészítő tanfolyamon való részvétel kivételével - az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére meg kell ismételni.

(10) A nyilvántartást vezető gyermekvédelmi szakszolgálat a (3) bekezdés c) pontjában foglalt körülményekben bekövetkezett változásról értesíti az alkalmasságot megállapító gyámhivatalt.

(11) Az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító határozat hatályának leteltével, ha az örökbe fogadni szándékozó személy az alkalmasság megállapítása iránt ismételt kérelmet nem terjeszt elő, adatait a gyermekvédelmi szakszolgálat törli a nyilvántartásából, és erről értesíti az örökbe fogadni szándékozó személyek országos nyilvántartását, valamint az örökbe fogadni szándékozó személyt.

Az alkalmasság felülvizsgálata

39/A. § (1) Ha a 39. § (3) bekezdésének c) pontja szerinti körülményekben bekövetkezett változás - akár a nyilvántartást vezető gyermekvédelmi szakszolgálat értesítése, akár más személy, szerv bejelentése alapján - a gyámhivatal tudomására jut, a gyámhivatal az örökbefogadó alkalmasságát haladéktalanul felülvizsgálja. Lakóhelyváltozás esetén a felülvizsgálatot az örökbefogadni szándékozó személy új lakóhelye szerint illetékes gyámhivatal végzi.

(2) A gyermekvédelmi szakszolgálat véleményének kialakítása érdekében

a) ha a családi állapotban, személyi és életkörülményekben, valamint az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzelésekben következik be változás, az örökbe fogadni szándékozó személyt ismételt alkalmassági vizsgálaton való megjelenésre hívja fel,

b) lakóhelyváltozás esetén beszerzi a korábbi lakóhely szerinti gyermekvédelmi szakszolgálatnál kezelt iratokat és környezettanulmányt készít.

(3) A gyámhivatal a felülvizsgálat eredményeként az alkalmasság fenntartásáról vagy az örökbefogadásra való alkalmatlanságról a 39. § (2) bekezdésében foglaltak figyelembevételével határoz.

(4) Ha a gyámhivatal az alkalmasságot fenntartja, az alkalmasságról szóló eredeti határozat hatálya nem változik. A gyámhivatal az alkalmasságot fenntartó határozatában ismételten dönt a 39. § (3) bekezdésének a)-b) pontjában foglaltakról.

(5) Az alkalmasságot fenntartó határozat alapján az örökbefogadni szándékozó személyt

a) a korábbi lakóhely szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat törli nyilvántartásából,

b) a lakóhely szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat - az eredeti nyilvántartásba vétel időpontjával - nyilvántartásába bejegyzi,

c) az országos nyilvántartás az adatokban bekövetkezett változásnak megfelelően veszi nyilvántartásba.

(6) Ha a felülvizsgálat során a gyámhivatal alkalmatlanságot állapít meg, az erről szóló határozat alapján a gyermekvédelmi szakszolgálat és az országos nyilvántartás törli a nyilvántartásából az örökbefogadni szándékozó személyt.

Az örökbefogadás engedélyezésével kapcsolatos eljárás

40. § (1) Az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás az örökbefogadni szándékozó személy és a gyermek, illetve törvényes képviselője egyetértő, kölcsönös kérelmére indul.

(2) A gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermeket, kivéve, ha törvényes képviselőt hivatásos gyám látja el, az örökbefogadási eljárás alatt eseti gondnok képviseli, aki jogosult a gyermek nevében az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelem benyújtására. Az eseti gondnok kirendeléséről az örökbefogadási eljárást lefolytató gyámhivatal hivatalból rendelkezik, az örökbefogadni szándékozó személynek az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelme előterjesztését követően.

(3) A gyámhivatal az örökbefogadás engedélyezéséről az erre irányuló kérelem előterjesztésétől számított két hónapon belül dönt, kivéve, ha az elrendelt kötelező gondozási idő az 1 hónapot meghaladja. Ez utóbbi esetben a gondozási idő lejártát követő 22 munkanapon belül kell a döntést meghozni.

(4) A gyámhivatal eljárása során vizsgálja - a Csjt. 47. §-ának (1) bekezdése alapján - az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelem benyújtásakor az örökbefogadó és az örökbefogadandó gyermek életkora között fennálló különbséget.

(5) Házasságban élő örökbefogadó személyek esetében a fiatalabb házastárs életkorát kell alapul venni.

(6) Amennyiben testvérek örökbefogadására kerül sor, úgy az életkorkülönbség megállapításánál az idősebb gyermek életkorát kell alapul venni.

41. § (1) A gyermek gondozásba történő kihelyezése érdekében az örökbefogadás engedélyezése során a gyámhivatal megvizsgálja:

a) az alkalmasságát tanúsító jogerős gyámhivatali határozatot,

b) a szülő házastársa, illetve rokon általi örökbefogadás esetén

ba) az örökbefogadni szándékozó személynek a rokoni kapcsolat fennállására vonatkozó nyilatkozatát,

bb) az örökbefogadás előtti tanácsadáson való részvételt igazoló iratot,

bc) az alkalmasságot alátámasztó pszichológiai véleményt,

bd) a háziorvosi igazolást az örökbefogadásra való egészségügyi alkalmasságról.

(2) A gyermek gondozásba történő kihelyezése előtt a gyámhivatal:

a) az örökbefogadni szándékozó személynél környezettanulmányt végez,

b) beszerzi a háziorvosi, szakorvosi igazolást a gyermek egészségi állapotáról, fejlődését befolyásoló betegségekről, valamint a 3 évesnél idősebb gyermek esetén a személyiségére vonatkozó szakvéleményt,

c) beszerzi az örökbefogadást közvetítő nem állami szerv közvetítői tevékenységre való jogosultságát igazoló iratot (működési engedélyt).

(3) Az örökbe fogadni szándékozó személy az örökbefogadás engedélyezése előtt csatolja a születési és a házassági anyakönyvi kivonatát, valamint a jövedelmi viszonyairól szóló igazolást. A gyámhatóság adatszolgáltatási kérelemmel fordul az anyakönyvvezetőhöz, ha az örökbe fogadni szándékozó személy nem csatolja a születési és a házassági anyakönyvi kivonatát.

(4) A gyermek gondozásba történő kihelyezése érdekében az örökbefogadás engedélyezése során a gyámhivatal megvizsgálja:

a) a szülő házastársa általi örökbefogadás esetén - a 45. § (5) bekezdésének a) pontjára tekintettel - az (1) bekezdés bb)-bd) alpontja szerinti dokumentumokat,

b) rokon általi örökbefogadás esetén az (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat, amennyiben az örökbefogadandó gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezéséről - a 45. § (5) bekezdésének b) pontja alapján - nem kellett rendelkezni,

c) a gyermeket a szülő hozzájárulásával legalább 1 éve saját háztartásában nevelő örökbefogadni szándékozó személy esetében az örökbefogadás előtti tanácsadás és felkészítő tanfolyam eredményes elvégzését igazoló iratot, az alkalmasságát alátámasztó pszichológiai szakvéleményt, valamint háziiorvosi igazolást az egészségi állapotáról.

(5) A gyermek örökbefogadásának engedélyezése előtt a gyámhivatal beszerzi:

a) a gyermek 3 hónapnál nem régebben kiállított születési anyakönyvi másolatát,

b) a szülők halotti anyakönyvi másolatát, ha a gyermek szülei nem élnek, és ezen irat a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek ügyiratában nem található meg,

c) a szülői felügyeletet megszüntető, illetve a szülő cselekvőképességét kizáró gondnokság alá helyezéséről szóló jogerős bírói ítéletet,

d) a gyámot kirendelő jogerős gyámhivatali határozatot, ha nem a vér szerinti szülő az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselője,

e) a gondnokot kirendelő jogerős határozatot, ha a vér szerinti szülő cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt áll, vagy cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezték és cselekvőképessége általánosan vagy a szülői felügyelet tekintetében korlátozott,

f) a háziiorvosi vagy szakorvosi igazolást az örökbefogadni szándékozó személy egészségi állapotáról, amennyiben ezt az örökbefogadási eljárás során indokoltnak tartja.

Meghallgatás

42. § (1) A gyámhivatal az eljárás során köteles meghallgatni:

a) az örökbe fogadni szándékozó személyt,

b) - szükség szerint pszichológus szakértő útján - a korlátozottan cselekvőképes és az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen örökbefogadandó gyermeket,

c) az örökbefogadandó gyermek szülőjét, ha a szülő felügyeleti jogát a bíróság jogerősen nem szüntette meg, vagy ha a gyermeket a gyámhivatal nem nyilvánította jogerősen örökbefogadhatónak, továbbá, ha a szülő

nem tett, a Csjt. 48. §-ának (3) bekezdésében meghatározott nyilatkozatot,

d) az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselőjét,

e) a házasságban élő, de önállóan örökbe fogadni szándékozó személy vele együttélő házastársát,

f) a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjét.

(2) Az (1) bekezdés d) és f) pontja szerinti törvényes képviselő, a hivatásos gyám, a gyermekotthon vezetője és a gyermekvédelmi szakszolgálat eseti gondnoka a nyilatkozatát írásban is előterjesztheti.

(3) Nyílt örökbefogadás esetén a gyámhivatal az örökbefogadót, az örökbefogadandó korlátozottan cselekvőképes gyermeket, az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselőjét, a vér szerinti szülőt és a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjét együttesen - tárgyalás keretében - hallgatja meg. Titkolt terhesség esetén a gyámhivatal a kiskorú vér szerinti szülő kérelmére a törvényes képviselőjének meghallgatását mellőzheti.

Jegyzőkönyv

43. § (1) A 42. §-ban megjelölt személyek meghallgatásáról készült jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

a) az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozatát arról, hogy

- az örökbefogadás joghatásait (Csjt. 51-53. §, Ptk. 617-618. §) ismeri és tudomásul veszi,

- kéri a gyermek gondozásra történő kihelyezését, vagy nyilatkozik a Csjt. 47. § (2) bekezdése szerinti gondozásról,

- kéri-e vér szerinti szülőként történő anyakönyvezését,

- vele szemben nem állnak fenn a Csjt. 47. §-ának (3) bekezdésében meghatározott kizáró okok,

- az örökbefogadás nem jár haszonszerzéssel,

b) az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozatát az örökbe fogadott gyermek - örökbefogadást követő - nevééről és származási helyéről,

c) egyedülálló által történő örökbefogadás esetén a képzelt szülő adatait,

d) a házasságban élő, de önállóan örökbe fogadni szándékozó személlyel együttélő házastárs nyilatkozatát arról, hogy az örökbefogadáshoz hozzájárul,

e) a vér szerinti anya nyilatkozatát arról, hogy megnevezi-e az apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermeke apját,

f) a gyermek vér szerinti szülőjének nyilatkozatát arról, hogy hozzájárul gyermekének a Csjt. 48. §-ának (2) bekezdése szerinti gondozásához, vagy arról, hogy gyermekét hozzájárulásával az örökbefogadó legalább egy éve saját háztartásában neveli.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozatokat nem lehet feltételhez kötni.

(3) A Csjt. 48. §-ának (3) bekezdése alapján tett szülői hozzájáruló nyilatkozatot bármely gyámhatóság előtt meg lehet tenni és arról jegyzőkönyvet kell felvenni.

(4) Ha a szülő a Csjt. 48. §-ának (2)-(3) bekezdésében szabályozott nyilatkozatot tesz, tájékoztatni kell annak

jogkövetkezményeiről, valamint a 44. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakról. A tájékoztatást, valamint annak tudomásulvételét a gyámhatóság jegyzőkönyvben rögzíti, amelyet soron kívül meg kell küldeni az illetékes gyámhivatalnak.

Szülői hozzájáruló nyilatkozat jóváhagyása

44. § (1) A 6. életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermek esetében a gyámhivatal a szülő a Csjt. 48. §-ának (4) bekezdése szerinti hozzájáruló nyilatkozatának jóváhagyását a nyilatkozat napját követő két hónapon belül megtagadhatja. Két hónap elteltével - ha a gyámhivatal nem foglal állást - a nyilatkozatot jóváhagyottnak kell tekinteni.

(2) A gyámhivatal a szülő hozzájáruló nyilatkozatának jóváhagyását az (1) bekezdés esetén akkor tagadhatja meg, ha a gyermek örökbefogadására életkora vagy egyéb körülmény miatt nagy valószínűséggel nem fog sor kerülni. A gyámhivatal a gyermek örökbefogadásának valószínűsége kérdésében megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, illetve az országos nyilvántartást vezető szervet.

(3) A gyermeknek a Csjt. 48. §-ának (4) bekezdése szerinti egészségkárosodását az illetékes szakorvosi intézet szakvéleménye alapján lehet megállapítani.

Az örökbefogadás iránti kérelem elbírálása

45. § (1) A gyámhivatal a 41. § (1)-(2) bekezdésében felsorolt iratok, illetve az örökbefogadni szándékozó személy és a gyermek szülőjének - gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek esetén a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslata és az eseti gondnok - kérelme alapján 10 munkanapon belül dönt a kötelező gondozásba történő kihelyezésről. A gyámhivatal a kötelező gondozásba történő kihelyezést elrendelő határozatában a gondozási idő számításánál figyelembe veszi a tényleges gondozás kezdő időpontját.

(2) Nyílt örökbefogadás esetén - kivéve a Csjt. 47. §-ának (2) bekezdésében foglalt személyek általi örökbefogadást - a szülő hozzájáruló nyilatkozatának megtételével szünetel a szülő felügyeleti joga. Ennek megállapítását a gyámhivatal legkésőbb a gondozásba történő kihelyezésről szóló határozatban állapítja meg, ezzel egyidejűleg a 127. § (4) bekezdése alapján a gyermek részére gyámot rendel.

(3) A gyámhivatal az örökbefogadás engedélyezése előtt az örökbefogadni szándékozó személy lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálat, illetve gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek esetén a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslata alapján meggyőződik a gyermeknek - a Csjt. 48. §-ának (2) bekezdésében meghatározott kötelező gondozási idő alatti - családba történő beilleszkedéséről.

(4) Amennyiben az örökbefogadási eljárás során olyan új körülmény, tény merül fel, amely kétségesse teszi a korábbi alkalmasságot megalapozó szakvéleményben foglaltakat, a gyámhivatal a 39/A. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján intézkedik az alkalmasság felülvizsgálata iránt.

(5) Nem kell a kötelező gondozásba történő kihelyezésről határozatban rendelkezni, ha

a) az örökbefogadó és a vér szerinti szülő házastársak, vagy

b) az örökbefogadó és a vér szerinti szülő meghallgatása során arról nyilatkozik, hogy a gyermeket a vér szerinti szülő hozzájárulásával már legalább egy éve saját háztartásában gondozza, vagy

c) a nevelésbe vett gyermeket a nevelőszülője (és házastársa) fogadja örökbe, és a gyermek megfelelő neveléséről, gondozásáról legalább egy éve saját háztartásában gondoskodik, és ennek tényét a nevelőszülői hálózat működtetője igazolta,

d) a hathetesnél fiatalabb, ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket az örökbefogadó legalább egy hónapja saját háztartásában gondozza,

e) a gyámság alatt álló gyermeket gyámja fogadja örökbe, és a gyermek megfelelő neveléséről, gondozásáról legalább egy éve saját háztartásában gondoskodik.

(6) Az örökbefogadni szándékozó személy a hozzá örökbefogadási szándékkal kihelyezett gyermek gondozásáról, tartásáról saját költségén köteles gondoskodni.

(7) Az örökbefogadási szándékkal kihelyezett gyermek a gyámhivatal kötelező gondozási időre történő kihelyező határozatában megállapított időtartam eredményes eltelte után is az örökbefogadni szándékozó személynél maradhat az örökbefogadási eljárás befejezéséig.

(8) A gyámhivatal a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek esetén a gyermekre vonatkozó igazolásokat és szakvéleményeket a gyermekvédelmi szakszolgálat útján szerzi be.

(9) A gyámhivatal a kötelező gondozási idő letelte után nyilatkoztatja az örökbefogadni szándékozó személyt az örökbefogadási szándéka fenntartásáról, illetve ismerteti a (4) bekezdés, valamint a 41. § (5) bekezdése szerinti iratok tartalmát.

A határozat tartalma

46. § (1) Az örökbefogadást engedélyező határozat rendelkező része tartalmazza

a) a gyermek születésének helyét, idejét, örökbefogadás előtti nevét, születési bejegyzésének anyakönyvi folyószámát,

b) az örökbefogadó szülő(k) személyazonosító adatait,

c) a gyermek örökbefogadása utáni névviselésével kapcsolatos döntést,

d) a gyermek származási helyére vonatkozó adatokat,

e) egyedülállóként történő örökbefogadás esetén a másik szülőként képzelt személy bejegyzéséhez szükséges adatokat,

f) a vér szerinti szülőként történő bejegyzésre vonatkozó rendelkezést,

g) a kötelező gondozási idő eredményes leteltének megállapítását [45. § (1) és (5) bek.],

h) az örökbefogadás joghatásait,

i) nyílt örökbefogadás esetén a szülői felügyeleti jog megszűnésének megállapítását,

j) az anyakönyvvezető megkeresését a gyermek újbóli anyakönyvezésének elrendelése érdekében.

(2) A határozatban az örökbefogadó lakóhelyeként azt a helyet is fel kell tüntetni, ahol az örökbefogadó a gyermek születésekor lakott.

(3) A határozat indokolásának tartalmaznia kell a kötelező gondozási idő eredményes leteltére vonatkozó részletes megállapításokat is [45. § (3) bek.].

(4) A gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező nem jogerős határozatát kizárólag az örökbefogadó szülővel és - figyelemmel a 40. § (2) bekezdésére - az örökbefogadott gyermek törvényes képviselőjével, továbbá nyílt örökbefogadás esetén a vér szerinti szülővel, illetve a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjével közli.

(5) A gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező határozata jogerőre emelkedését követően közli

a) határozatát az újbóli anyakönyvezést végző anyakönyvvezetővel,

b) határozatát az érintett örökbefogadó szülőről nyilvántartást vezető gyermekvédelmi szakszolgálattal,

c) az örökbefogadás tényét, valamint az örökbefogadott gyermek, az örökbefogadó szülők és a gyermek után korábban ellátásra jogosult személy személyazonosító adatait a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

(6) Az örökbefogadás engedélyezéséről szóló határozat jogerőre emelkedésével egyidejűleg a gyámhivatal külön határozatban rendelkezik az örökbefogadáshoz kapcsolódó egyéb kérdésekről, így különösen

a) a gyermek vagyonának kezeléséről,

b) az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnésének megállapításáról,

c) az otthont nyújtó ellátást biztosító intézmény, személy tájékoztatásáról ellátási kötelezettsége megszűnéséről,

d) az örökbefogadott gyermek gyámságának megszűnéséről,

e) a gyámi tisztség megszűnésének megállapításáról és szükség esetén a gyám felhívásáról végszámadásának benyújtására,

f) az illetékes jegyző felhívásáról a közgyógyellátási igazolvány visszavonására.

(7) Titkos örökbefogadás esetén a gyermek vér szerinti szüleinek adataira való utalást az (1) és (6) bekezdés szerinti határozatok nem tartalmazhatnak.

47. § (1) Az örökbefogadás hatályát nem érinti, ha az engedélyező határozat az örökbefogadott nagykorúvá válását követően válik jogerőssé.

(2) Ha az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelmet a gyámhivatal nem utasította el, az örökbefogadást a nagykorúság elérése előtti napon a gyámhivatal jogerős határozatának hiányában is engedélyezettnek kell tekinteni, ha

a) a kérelmet a 41. §-ban előírt mellékletekkel együtt a nagykorúság elérése előtt legalább két hónappal korábban nyújtották be,

b) a 42. §-ban meghatározott személyek meghallgatása megtörtént, illetve a 43. § (1) bekezdésében előírt nyilatkozatok rendelkezésre állnak,

c) a jogerős határozat hiánya az örökbefogadni szándékozók mulasztására nem vezethető vissza,

d) az örökbefogadásnak a Csjt. 47. §-ának (1)-(2) bekezdése, valamint a 48. §-a alapján nincs akadálya.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását és az örökbefogadás jogkövetkezményeinek beálltát a gyámhivatal határozattal állapítja meg.

Az örökbefogadás felbontása

48. § (1) A gyámhivatal az örökbefogadás felbontása iránti kérelem elbírálása során

a) meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyen kívül az örökbefogadott gyermek vér szerinti szüleit is,

b) vizsgálja a Csjt. 56. §-ának (2) bekezdésében meghatározott feltételeket,

c) indokolt esetben gondoskodik a gyermek törvényes képviseléről.

(2) Az örökbefogadás felbontása iránti eljárás során készített jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell

a) az örökbefogadott leszármazottainak születési helyét, idejét és lakóhelyét,

b) az örökbefogadott és leszármazottai házasságkötésének helyét és idejét,

c) a felek nyilatkozatát arról, hogy az örökbefogadás felbontásának joghatásait ismerik,

d) az örökbefogadottnak és leszármazottainak az örökbefogadás utáni családi jogállására és névviselésére vonatkozó adatokat,

e) azokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy az örökbefogadás felbontását kizáró körülmény nem áll fenn [Csjt. 56. § (2) bek.].

(3) Az örökbefogadást felbontó határozat rendelkező részének a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmaznia kell

a) az örökbefogadást engedélyező gyámhivatal megnevezését, a határozat számát és keltét,

b) az örökbefogadottnak az örökbefogadás előtti és utáni nevét, továbbá az örökbefogadottnak, valamint az örökbefogadás felbontásával érintetteknek az örökbefogadás felbontása utáni nevét,

c) az örökbefogadott születési és házassági anyakönyvi bejegyzésének anyakönyvi folyószámát, házasságkötésének helyét és idejét, az örökbefogadott leszármazottai anyakönyvi bejegyzésének anyakönyvi folyószámát, továbbá mindazokat az adatokat [(2) bek. a), b), d) pont], amelyek szükségesek az örökbefogadás felbontásával érintettek újbóli anyakönyvezéséhez, illetve az anyakönyvi bejegyzés kiigazításához,

d) az örökbefogadás felbontása iránti kérelem beadásának napját,

e) annak megállapítását, hogy az örökbefogadás kinek a vonatkozásában szűnt meg [Csjt. 58. § (1) bek.].

(4) Az örökbefogadás felbontásáról szóló határozatát a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

Külföldi állampolgárságú örökbefogadóra vonatkozó rendelkezések

49. § (1) A külföldi állampolgárságú örökbefogadni szándékozó személyre - a rokon, illetve a szülő házastársa kivételével - az e rendelet örökbefogadásra vonatkozó szabályait a 49-51. §-okban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Az örökbefogadásra irányuló kérelmet a külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy - a (3)-(4) bekezdésben meghatározott kivétellel - a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszterhez (a továbbiakban: miniszter) nyújtja be.

(3) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy szokásos tartózkodási helye külföldön van, az örökbefogadásra irányuló kérelmét a magyar külképviselet konzuli tisztviselőjénél (a továbbiakban: konzuli tisztviselő) is benyújthatja, aki azt diplomáciai futárposta útján továbbítja a miniszternek.

(4) Ha a külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személynek olyan államban van a szokásos tartózkodási helye, amely állam részese a gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való

védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről szóló, Hágában, 1993. május 29. napján kelt Egyezmények (a továbbiakban: Hágai Örökbefogadási Egyezmény), örökbefogadás iránti kérelmét a szokásos tartózkodási helye szerinti államnak a - Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján - kijelölt Központi Hatóságánál vagy meghatalmazott testületénél nyújtja be.

(5) A (4) bekezdés szerinti Központi Hatóság (meghatalmazott testület) az örökbefogadásra irányuló kérelmet a Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott dokumentumokkal (jelentéssel) együtt továbbítja a miniszternek mint a Magyar Köztársaság vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságnak.

(6) A miniszter tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt, illetve a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alkalmazása esetén a (4) bekezdés szerinti Központi Hatóságot (meghatalmazott testületet) az örökbe fogadni szándékozó személy nyilvántartásba vételéről.

(7) Abban az esetben, ha az örökbefogadásra irányuló kérelem hiányos, a miniszter - a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alkalmazása esetén a (4) bekezdés szerinti Központi Hatóságon (meghatalmazott testületen) keresztül - hiánypótlásra szólítja fel az örökbe fogadni szándékozó személyt. Az örökbe fogadni szándékozó személy a hiánypótlásnak annak közlésétől számított két hónapon belül tehet eleget.

(8) A Magyar Köztársaság területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy esetén az örökbefogadás előtti eljárásra a 38-39. §-okat kell alkalmazni.

50. § (1) A külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személynek - feltéve, hogy nem a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államban rendelkezik szokásos tartózkodási hellyel - a nyilvántartásba vétele iránti kérelemhez csatolnia kell a 6 hónapnál nem régebben kiállított, és amennyiben nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, a magyar külképviseleti hatóság által felülhitelesített, hiteles magyarnyelvű fordítással ellátott alábbi iratokat:

a) a lakóhelyén készített helyszíni szemle jegyzőkönyvét,

b) jövedelemigazolást,

c) az alkalmasságát igazoló szakvéleményt,

d) a külföldi állam előzetes elvi engedélyét,

e) a külföldi állampolgárságot igazoló okiratot,

f) nyilatkozatot az örökbefogadási szándék indokairól és az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzelésekről,

g) nyilatkozatot, amelyben hozzájárul, hogy személyazonosító adatai és az f) pont szerinti nyilatkozata bekerüljenek az országos nyilvántartásba,

h) a közvetítő szervezet jogosultságát igazoló okiratot, ha a jelentkezés közvetítő szervezet útján történik.

(2) Amennyiben a kérelem benyújtásától számított 2 éven belül az örökbefogadásra nem került sor, az (1) bekezdésben foglalt eljárást meg kell ismételni. Ha az alkalmasságot igazoló szakvéleménynek és a külföldi állam előzetes elvi engedélyének időbeli hatálya a 2 évet meghaladja, az örökbe fogadni szándékozó személynek csak az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakat kell újból benyújtania.

(3) Ha az örökbefogadható gyermekek nyilvántartásában van olyan örökbe fogadható gyermek, akivel a kérelmező várhatóan megfelelő szülő-gyermek kapcsolatot tud kialakítani, a miniszter az illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat véleményének figyelembevételével dönt a személyes kapcsolat felvételének

lehetőségéről. Több örökbe fogadni szándékozó személy esetén figyelembe kell venni a nyilvántartásba vétel időpontját is.

(4) Ha a személyes kapcsolat felvétele mellett születik döntés, a miniszter - a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alkalmazása esetén a 49. § (4) bekezdés szerinti Központi Hatóságon (meghatalmazott testületen) keresztül - tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt

a) a gyermek személyazonosító adatairól, örökbe fogadhatóvá válásának körülményeiről, szociális, családi és egészségügyi körülményeiről, valamint különleges szükségleteiről;

b) a gyermek gondozási helyéről;

c) hogy a tájékoztatás kézhezvételét követő 30 napon belül nyilatkoznia kell arról, hogy

ca) a gyermeket örökbe kívánja-e fogadni,

cb) a gyermekkel való személyes kapcsolat felvétele céljából várhatóan mikor tartózkodik Magyarországon.

(5) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy úgy nyilatkozik, hogy a gyermeket örökbe kívánja fogadni és vele a kapcsolatot fel kívánja venni, erről a miniszter haladéktalanul tájékoztatja az eljárni illetékes gyámhivatalt, valamint a gyermekkel való személyes kapcsolat felvételének megszervezése érdekében a gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(6) A miniszter az (5) bekezdés szerinti esetben haladéktalanul megküldi az illetékes gyámhivatalnak, ha

a) az örökbe fogadni szándékozó személy szokásos tartózkodási helye a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államban van, a 49. § (5) bekezdésében meghatározott dokumentumokat,

b) az örökbe fogadni szándékozó személy szokásos tartózkodási helye nem a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államban van, az (1) bekezdésben meghatározott dokumentumokat,

valamint az igazolást arról, hogy a gyermeknek Magyarországon történő örökbefogadását nem kezdeményezték, illetve az örökbefogadásra tett intézkedések nem vezettek eredményre.

(7) A személyes kapcsolatfelvételt követő 5 munkanapon belül a gyermekvédelmi szakszolgálat döntéshozatal céljából megküldi a gyámhivatalnak a gyermekekre vonatkozó igazolásokat, szakvéleményeket, továbbá a Csjt. 48. §-ának (2) bekezdésében meghatározott kötelező gondozásra vonatkozó javaslatát.

51. § (1) A gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálattól érkezett iratok és vélemény megérkezését követően 10 munkanapon belül

a) meghallgatja a 42. §-ban meghatározott személyeket,

b) megvizsgálja a külföldi örökbefogadás Csjt. 49. §-ának (2) bekezdésében meghatározott feltételeinek fennállását,

c) jegyzőkönyvbe foglalja az örökbefogadás jóváhagyása iránti kérelmet, valamint az örökbefogadó személyes joga szerinti örökbefogadási joghatásról való tájékoztatást,

d) a szülő-gyermek kapcsolat kialakulásának elősegítése érdekében határozattal dönt a gyermeknek az örökbe fogadni szándékozó személyhez gondozásra történő kihelyezéséről.

(2) A gyámhivatal a kötelező gondozásba történő kihelyezést elrendelő határozatában a gondozási idő számításánál figyelembe veszi a tényleges gondozás kezdő időpontját.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározottakkal egyidejűleg a gyámhivatal megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot a kihelyezett gyermek gondozásának, a szülő-gyermek kapcsolat alakulásának, a gyermek családba való beilleszkedésének figyelemmel kísérése céljából. A gyermekvédelmi szakszolgálat a gondozásba történő kihelyezést követő 10, indokolt esetben 22 munkanapon belül szakvéleményét és az örökbefogadásra vonatkozó javaslatot megküldi a gyámhivatalnak.

(4) Az örökbefogadást jóváhagyó határozat rendelkező része tartalmazza a 46. §-ban foglaltakon kívül az örökbefogadó és az örökbefogadandó gyermek állampolgárságának megjelölését is.

(5) A gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező határozatában dönt a gyermek végleges külföldre távozásának jóváhagyásáról. A gyámhivatal szükség esetén külön határozatban dönt a gyermek vagyona felhasználásának engedélyezéséről.

Külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadására vonatkozó rendelkezések

52. § (1) A gyámhivatal a külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadására irányuló kérelem elbírálása előtt - feltéve, hogy az örökbe fogadni kívánt gyermek szokásos tartózkodási helye nem a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államok valamelyikében van - a gyermek személyes jogának figyelembevételével

a) megvizsgálja az örökbefogadás feltételeit,

b) beszerzi a gyermek állampolgársága szerinti ország illetékes hatóságának (bíróságának) az örökbefogadásra vonatkozó jóváhagyását,

c) megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot az 51. § (3) bekezdésében foglalt szakvélemény elkészítése érdekében.

(2) Az örökbefogadást engedélyező határozat rendelkező része tartalmazza a 46. § (1) bekezdésének a)-i) pontjában foglaltakon kívül az örökbefogadó és az örökbefogadandó gyermek állampolgárságának megjelölését, valamint a hazai anyakönyvezést végző hatóság megkeresését a gyermek születésének hazai anyakönyvezése érdekében.

(3) A külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadási ügyében egyebekben az e rendelet örökbefogadásra vonatkozó szabályai szerint kell eljárni.

52/A. § (1) Ha a magyar állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján, annak valamely részes államában szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyermeket kíván örökbe fogadni, örökbefogadás iránti kérelmét a miniszternek mint a Magyar Köztársaság vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságnak nyújtja be.

(2) A miniszter mint a Magyar Köztársaság vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság elkészíti a Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott jelentést és megküldi a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti államnak a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságához vagy meghatalmazott testületéhez. Az eljárásra egyebekben a Hágai Örökbefogadási Egyezményben foglaltak az irányadók.

A Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott központi hatósági feladatok ellátása

52/B. § (1) A miniszter mint a Magyar Köztársaság vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság az örökbefogadás engedélyezését követően kiadja a Hágai Örökbefogadási Egyezmény 23. Cikkében meghatározott igazolást.

(2) A miniszter mint a Magyar Köztársaság vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság annak érdekében, hogy a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes más állam

megkeresésére tájékoztatást tudjon adni a külföldi állampolgárságú gyermeknek a magyarországi örökbefogadást követő helyzetéről, megkeresi az örökbefogadó állandó lakóhelye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatot. A gyermekvédelmi szakszolgálat jelentést készít az örökbe fogadott gyermek életkörülményeiről, helyzetéről. A jelentés elkészítésére első alkalommal az örökbefogadást követő 2 hónapon belül, majd az örökbefogadástól számított 1 év elteltével kerül sor.

(3) A miniszter mint a Magyar Köztársaság vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság az örökbe fogadott gyermek helyzetéről, életkörülményeiről való tájékozódás érdekében első alkalommal az örökbefogadást követő 2 hónapon belül, majd az örökbefogadástól számított 1 év elteltével jelentést kér a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti államnak a Hágai Örökbefogadási Egyezményben kijelölt Központi Hatóságától (meghatalmazott testületétől).

(4) Ha a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes más államtól érkezik jelentés az örökbe fogadott gyermek helyzetéről, azt a miniszter mint a Magyar Köztársaság vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság haladéktalanul továbbítja a Magyarországon lefolytatott örökbefogadási eljárásban részt vett gyermekvédelmi szakszolgálatnak.

Tájékoztatás a vér szerinti szülő adatairól

53. § (1) A 14. életévét betöltött örökbefogadott gyermek a vér szerinti szülője adatainak megismerése iránti kérelmét önállóan, törvényes képviselőjének hozzájárulása nélkül is előterjeszheti.

(2) A gyámhivatal a vér szerinti szülő adatairól történő felvilágosítás megadása előtt meggyőződik arról, hogy az adatok megadása nem áll a kiskorú gyermek érdekével ellentétben.

(3) Indokolt esetben a gyámhivatal a tájékoztatás megadása előtt kikéri a gyermekvédelmi szakszolgálat pszichológiai szakvéleményét arra vonatkozóan, hogy a gyermek személyiségfejlődését az adatokról történő tájékoztatás nem veszélyezteti-e.

(4) A kiskorú örökbefogadott esetén a tájékoztatás megadásához a gyámhivatal meghallgatja a vér szerinti és az örökbefogadó szülőt, nagykorú örökbefogadott esetén csak a vér szerinti szülőt.

(5) Titkos örökbefogadás esetén a vér szerinti szülő az örökbefogadó szülő személyes adatáról tájékoztatást nem kaphat.

VII. Fejezet

A gyermek családi jogállásával kapcsolatos ügyek

Az eljárás megindítása

54. § (1) Ha az anyakönyvvezető apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermek születéséről küld értesítést, a jegyző tájékoztatja az anyát arról, hogy apai elismerő nyilatkozat felvételére a Gyszr. 22. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján bármely települési önkormányzat jegyzője, illetve bármely városi gyámhivatal illetékes.

(2) Amennyiben a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére az anyakönyvvezető által küldött értesítés kézhezvételét követő 22 munkanapon belül nem kerül sor, úgy a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében az eljárást az illetékes gyámhivatal hivatalból folytatja le.

(3) Az apai elismerő nyilatkozat felvétele előtt - ha erre nem a gyámhatóság, illetve az anyakönyvvezető megkeresése alapján kerül sor - a gyermek születési anyakönyvi kivonata alapján tisztázni kell a gyermek családi jogállásának kérdését.

(4) A családi jogállás rendezésére irányuló eljárás megindítását a szülő vagy más törvényes képviselő, a

gyermeket magáénak elismerni szándékozó férfi, valamint a 14. életévét betöltött gyermek is kérheti.

(5) A gyermek családi jogállása rendezésének módjáról a gyámhivatal köteles értesíteni a gyermek lakóhelye szerinti települési önkormányzat jegyzőjét.

Az apaként megnevezett férfi és az anya meghallgatása

55. § (1) Az anya - gyermeke családi jogállásának rendezése érdekében történő - meghallgatásakor jegyzőkönyvbe kell foglalni mindazokat az adatokat, amelyek a későbbiekben az apaság megállapítása iránti per megindításához, vagy a képzelt személy apaként történő bejegyzéséhez szükségesek.

(2) Az apaként megnevezett férfit a gyámhivatal meghallgatja és, ha az apaság tényét nem vitatja, felhívja őt az apai elismerő nyilatkozat megtételére, majd nyilatkozatát jegyzőkönyvben rögzíti.

A teljes hatályú apai elismerés és feltételei

56. § (1) A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot a gyermek születése után vagy azt megelőzően - a fogamzási idő kezdetétől - személyesen lehet megtenni.

(2) Az elismerésről készített jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell mindazokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy a férfi a gyermeket a Csjt. 37. §-ának (2) bekezdésében meghatározottak szerint teljes hatályú nyilatkozattal a magáénak ismerte el. A gyámhatóság jegyzőkönyvbe foglalja továbbá az anya, a 14. évét betöltött gyermek és a törvényes képviselő hozzájáruló nyilatkozatát, valamint a gyermek családi nevére vonatkozó bejelentést.

(3) Az anyát vagy más törvényes képviselőt, a 14. életévét betöltött gyermeket, illetőleg az apaként megnevezett férfit lehetőleg együtt kell meghallgatni.

(4) A gyámhatóság a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételekor vizsgálja az anya családi állapotát és az anya volt férje tekintetében esetleg fennálló apasági vélelmet. A hajadon családi állapot hatósági bizonyítvánnyal való igazolására kell felhívni az anyát, ha ezen adat a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból nem állapítható meg.

Hozzájárulások pótlása

57. § (1) A cselekvőképességében korlátozott személy elismerő nyilatkozatának érvényességéhez szükséges törvényes képviselői nyilatkozat pótlását [Csjt. 37. § (3) bek.] az elismerő nyilatkozatot tevő férfi vagy a gyermek kérheti.

(2) A nyilatkozat teljes hatályához szükséges

a) anyai hozzájárulás pótlását a nyilatkozatot tevő férfi, a gyermek és a törvényes képviselő,

b) gyermeki hozzájárulás pótlását a nyilatkozatot tevő férfi és az anya

kérheti.

(3) Ha a törvényes képviselő a hozzájárulás megadásában gátolva van, továbbá, ha az anya, illetőleg a gyermek nem él, vagy nyilatkozatának megtételében tartósan gátolva van, igazolni kell. Azt a tényt, hogy a törvényes képviselő a hozzájárulást nem adja meg, jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(4) A gyámhivatal hozzájárulásának megadását a nyilatkozatot tevő férfi, az anya vagy más törvényes képviselő, a gyermek, továbbá a jegyző, a bíróság vagy az anyakönyvvezető kérheti.

58. § (1) Ha a gyermek törvényes képviselete nem biztosított, de az apai elismerő nyilatkozat teljes

hatályúvá válásához a feltételek egyébként fennállnak, a nyilatkozatot felvevő szerv, személy [Csjt. 37. § (5) bek.] - a gyámhatóság kivételével - eseti gondnok kirendelése iránt megkeresi az illetékes jegyzőt.

(2) Ha az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályúvá válásához szükséges hozzájáruló nyilatkozatot a gyámhivatalnak az 57. §-ban meghatározottak szerint pótolnia kell, vagy ha a méhmagzatnak gondnokot, illetve a gyermeknek gyámot kell rendelni, az iratokat a jegyző az illetékes gyámhivatalhoz teszi át.

Intézkedések a gyermek születése előtt

59. § (1) Ha az apaságot megállapító teljes hatályú elismerő nyilatkozatot a gyermek születése előtt teszik, a szülés feltételezett időpontját, és ha ez lehetséges, a fogamzás feltételezett időpontját szakorvosi bizonyítvánnyal kell igazolni. Szakorvosi bizonyítványként a szakorvos által kiállított terhesgondozási könyv is elfogadható, amennyiben tartalmazza a születés feltételezett időpontját, és ha ez lehetséges, a fogamzás feltételezett időpontját.

(2) Az anya által megjelölt férfi a gyermek születése előtt nyilatkozattételre csak akkor idézhető meg, ha az anya az (1) bekezdésben meghatározott igazolást bemutatta.

(3) Az (1) bekezdésben megjelölt igazolást akkor is be kell mutatni, ha a születendő gyermeket a nyilatkozatot tevő férfi önként kívánja elismerni.

(4) Ha a születendő gyermek anyja korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen, a gyámhivatal a méhmagzat részére - az elismerés teljes hatályához szükséges hozzájáruló nyilatkozat megtételére - gondnokot rendel (Ptk. 10. §). A gondnok rendelés akkor is szükséges, ha az anya a gyermek születése idején előreláthatóan már nagykorú lesz.

A képzelt apa adatainak megállapítása

60. § A gyámhivatal a születési anyakönyvbe apa adatai nélkül bejegyzett gyermek részére képzelt személyt állapít meg apaként

a) a gyermek harmadik életévének betöltéséig az anya kérelmére bármikor,

b) a gyermek harmadik életévének betöltése után hivatalból,

feltéve, hogy az apaság megállapítása iránt nincs per folyamatban, illetve nincs eljárás folyamatban a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránt.

61. § (1) Az anya meghallgatásakor, illetőleg kérelméről a gyámhivatal jegyzőkönyvet vesz fel és lehetőleg vele egyetértésben állapítja meg a képzelt személy

a) családi és utónevét,

b) születési helyét és évét, hónapját, napját, (a továbbiakban: születési helyét és idejét),

c) lakóhelyét.

(2) Ha az anya nem hallgatható meg - ismeretlen helyen tartózkodik vagy meghallgatása céljából a szabályszerű idézésre nem jelenik meg - a gyámhivatal belátása szerint állapítja meg a szükséges adatokat.

(3) A képzelt apa családi nevének meghatározásánál a gyámhivatal a Csjt. 41. §-ának (2)-(3) bekezdése alapján jár el.

(4) Nem állapítható meg családi névként annak a férfinak a neve, akinek az apasága megállapítása iránt per volt folyamatban és a keresetet a bíróság jogerős ítéletével elutasította.

Ismeretlen szülőktől származó gyermek törvényes képviselőjével és anyakönyvezésével kapcsolatos eljárás

62. § (1) Ha a gyámhivatal az anyakönyvvezetőtől vagy más szervtől, személytől ismeretlen szülőktől származó gyermekről értesül, a gyermek törvényes képviselőjével és anyakönyvvezetésével kapcsolatos eljárást hivatalból folytatja le.

(2)

(3) Az ismeretlen szülőktől származó gyermek részére a gyámhivatal soron kívül gyámot rendel és - a Csjt. 41. §-ának (1) bekezdésében meghatározott intézkedések során - megállapítja mindazokat az adatokat, amelyekre a gyermek születésének anyakönyvezéséhez szükség van.

63. § (1) A gyermek születésének anyakönyvi bejegyzéséhez a gyámhivatal megállapítja

a) a gyermek születési helyét és idejét, valamint családi és utónevét,

b) képzelt szülőként a 60. § rendelkezése alapján az apa és anya családi és utónevét, születési helyét és idejét, lakóhelyét.

(2) A gyermek születési helye a szülés helye vagy a gyermek megtalálásának helye lehet.

(3) Ha a gyermek életkora bizonytalan, a feltételezhető születési időt igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján kell megállapítani.

(4) Az anyakönyvi bejegyzéshez szükséges adatokat a gyámhivatal a gyermek gyámjával egyetértésben állapítja meg úgy, hogy az más jogos érdekét ne sértse. A gyermek megtalálásának körülményeire utalni nem lehet. A gyermekre sérelmes családi és utónév nem állapítható meg.

(5) Amennyiben a gyermek valódi adatai, valamint a vér szerinti szülők adatai utóbb ismertté válnak, a gyámhivatal kezdeményezi a gyermek születésének újbóli anyakönyvezését.

Intézkedések a családi jogállás rendezésére irányuló pereknél

64. § (1) A családi jogállás rendezése iránti per megindításához a gyámhivatal a gyermek törvényes képviselőjének ellátására eseti gondnokot rendel ki. Az eseti gondnok kirendelését a szülő, a gyám és a 14. életévét betöltött gyermek kérheti, de a kirendelésről a gyámhivatal hivatalból is dönthet.

(2) A családi jogállás megállapítására irányuló per megindítására - ha a gyermek gyámság alatt áll, a gyámhivatal előzetes hozzájárulásával - a gyám is jogosult.

(3) A Csjt. 44. §-ának (2) bekezdése szerinti eljárás során igazolni kell azt, hogy a törvényes képviselő a hozzájárulás megadásában tartósan gátolva van. Ha a törvényes képviselő a perindításhoz nem járul hozzá, ezt a tényt jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(4) A gyámhivatal annak eldöntésénél, hogy a családi jogállás megállapítására irányuló per megindításához a hozzájárulást megadja-e, azt vizsgálja, hogy a származás kiderítése és a családi jogállás rendezése a gyermek vagy gondnokság alatt álló személy érdekében áll-e.

NEGYEDIK RÉSZ

PÉNZBELI ELLÁTÁSOK

VIII. Fejezet

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság

65. § (1) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (a továbbiakban: rendszeres kedvezmény) megállapítása iránti kérelemhez csatolni kell

- a) a 3. számú melléklet szerinti nyilatkozatot a megfelelő igazolásokkal együtt,
- b) a gyermek elhelyezése vagy ideiglenes hatályú elhelyezése, valamint a gyámrendelés tárgyában hozott bírósági, illetve gyámhatósági döntést, továbbá a 18. § (2) bekezdésében meghatározott jegyzőkönyvet,
- c) a Gyvt. 19. §-a (2) bekezdésének aa) alpontjában szabályozott egyedülálló kérelmező esetén az egyedülállóság tényére vonatkozó nyilatkozatot,
- d) a Gyvt. 19. §-a (2) bekezdésének ab) alpontjában szabályozott esetben a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek egészségi állapotára vonatkozó igazolást,
- e) a Gyvt. 20. §-ának (3) bekezdésében szabályozott esetben az oktatási intézmény igazolását a nappali oktatás munkarendje szerint fennálló tanulói vagy hallgatói jogviszonyról,
- f) a Gyvt. 20. §-ának (4) bekezdésében szabályozott esetben a házassági anyakönyv másolatát.

(2) Amennyiben a rendszeres kedvezményre vonatkozó igényt nem formanyomtatványon nyújtják be, úgy a kérelem benyújtása napjának az írásbeli kérelem benyújtásának igazolt napját kell tekinteni, feltéve, hogy a formanyomtatványon történő utólagos bejelentés megtörténik.

(3) A rendszeres kedvezmény igénylése szempontjából egyedülálló az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, házastársától külön él és nincs élettársa.

(4) Az egy főre jutó havi jövedelem számításánál a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók tényleges nettó összjövedelmét csökkenteni kell a támogatást kérő és házastársa, élettársa által, bírósági határozat alapján eltartott rokon részére teljesített tartásdíj összegével.

(5) Ha a települési önkormányzat jegyzője vitatja a nyilatkozat

a) ingatlanra vonatkozó becsült forgalmi értékét, az ingatlan fekvése szerinti illetékhivatalnál az ingatlan forgalmi értékének megállapítása iránt intézkedik,

b) járműre vonatkozó becsült forgalmi értékét, akkor az értéket a jármű forgalmi adóval csökkentett belföldi fogyasztói árának és használsa mértékének figyelembevételével állapítja meg.

(6) A vagyoni helyzet vizsgálata során nem tekinthető hasznosítható ingatlannak különösen a forgalomképtelen, az elidegenítési tilalom alatt álló és - kivéve, ha a haszonélvezeti jog jogosultja a gyermek vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó - a haszonélvezeti joggal terhelt ingatlan.

(7) A vagyoni helyzet vizsgálata során a lízingelt dolgon fennálló használati jogot meghatározott időre szóló vagyoni értékű jogként kell figyelembe venni. A meghatározott időre szóló vagyoni értékű jog értékének meghatározására az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 72. §-ának (2) bekezdése az irányadó.

(8) Ha a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt. 131. §-ának (4) bekezdésében foglalt jogkörében a jövedelmet vélelmezi, a havi egy főre jutó vélelmezett jövedelem nem haladhatja meg a gyermeket gondozó család által lakott lakás és a tulajdonában álló vagyontárgyak egy főre jutó együttes havi fenntartási költségének kétszeresét.

(9) A (8) bekezdés szerinti fenntartási költségnek minősülnek a közüzemi díjak, a lakbér, a közös költség, a telefondíj, a kötelező és önkéntes biztosítás díjai, az adó- és adójellegű befizetések, valamint a hiteltörlesztés

és a lízingdíj.

65/A. § Ha a kérelmező kérelmében nem igazolja

a) a 3. számú melléklet B) pontjának 4., 5. és 6. alpontja szerinti nyilvános, vagy valamely hatóság vagy bíróság jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásában megtalálható adatot, akkor a jegyző az adatok beszerzése érdekében megkeresi a nyilvántartást vezető hatóságot vagy bíróságot,

b) a 65. § (1) bekezdés e) pontja szerinti adatot, a jegyző az adat beszerzése érdekében megkeresi a tanulói és hallgatói nyilvántartást vezető szervet,

c) a 65. § (1) bekezdés f) pontja szerinti adatot, a jegyző az adat beszerzése érdekében megkeresi az anyakönyvvezetőt.

66. § (1) A Gyvt. 19. §-a (4) bekezdésének alkalmazásánál figyelembe kell venni a támogatást kérő szülővel közös háztartásban élő valamennyi vér szerinti és örökbe fogadott gyermeket, valamint a házastárs gyermekeit [az a)-b) pont alattiak a továbbiakban együtt: gyermek].

(2) A támogatást kérővel közös háztartásban élő gyermekként kell figyelembe venni azt a gyermeket is, aki

a) átmenetileg tartózkodik a háztartáson kívül, így különösen diákotthonban, kollégiumban, kórházban, hetes otthonban,

b) 30 napot meg nem haladóan átmeneti gondozásban részesül.

(3) A családba fogadott vagy harmadik személynél elhelyezett gyámság alatt álló gyermek a jövedelemszámítás szempontjából nem tekinthető a támogatást kérővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozónak. A reá nézve igényelt támogatás megállapításánál a gyermek megélhetését szolgáló juttatásokat kell figyelembe venni [Csjt. 104. § (1) bek.].

66/A. § (1) A rendszeres kedvezményre való jogosultság kezdő időpontja a kérelem benyújtásának napja.

(2) A rendszeres kedvezményre való jogosultság ismételt megállapításához a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, illetve a nagykorú jogosultnak új kérelmet kell előterjesztenie.

(3) A rendszeres kedvezményre való jogosultság ismételt megállapítása iránti kérelem a korábbi jogosultság időtartama alatt, annak megszűnését megelőző három hónapban is benyújtható. Ebben az esetben az új jogosultságot a korábbi jogosultság megszűnését követő naptól kell megállapítani.

(4) Lakcímváltozás esetén a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, illetve a nagykorú jogosultnak a kérésére vagy az új lakcím szerint illetékes jegyző megkeresésére az ügyben keletkezett iratokat a korábbi lakcím szerint illetékes jegyző haladéktalanul, de legkésőbb 5 munkanapon belül megküldi a jogosult új lakcíme szerint illetékes jegyzőnek. A rendszeres kedvezményhez kapcsolódó, a Gyvt. 20/A. §-a szerinti pénzbeli támogatást - a feltételek fennállása esetén - az új lakcím szerint illetékes jegyző folyósítja.

67. § (1) Ha a felsőfokú iskola nappali tagozatán tanuló nagykorúvá vált gyermek a rendszeres kedvezményre való jogosultság időtartama alatt házasságot kötött, a rendszeres kedvezmény feltételeit a települési önkormányzat jegyzője soron kívül felülvizsgálja.

(2) A felülvizsgálat során a nagykorú gyermek felhívásra igazolja a házasságkötése szerinti új családjára vonatkozó adatokat a 65. § (1) bekezdésében és a 65/A. §-ban meghatározott módon.

(3) Ha a felülvizsgálat eredményeképpen a települési önkormányzat jegyzője azt állapítja meg, hogy a rendszeres kedvezmény megállapításának feltételei nem állnak fenn, a rendszeres kedvezményre való jogosultság megszüntetéséről határozattal dönt.

(4) A rendszeres kedvezményre való jogosultság bármely okból történő megszüntetése esetén a jogosultság a megszüntető határozat meghozatalát követő második hónap első napján szűnik meg.

Pénzbeli támogatás

68. § (1) A Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott pénzbeli támogatás folyósításáról nem kell döntést hozni.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a 4. számú melléklet szerinti adatlapon

a) a tárgyév július hónapjában esedékes pénzbeli támogatás folyósításához a tárgyév július 10-éig,

b) a tárgyév november hónapjában esedékes pénzbeli támogatás folyósításához a tárgyév november 10-éig

értesíti a Magyar Államkincstár Regionális Igazgatósága megyeszékhelyen működő szakterületi feladatot ellátó szervezeti egységét (a továbbiakban: Igazgatóság) a Gyvt. 20/A. §-a alapján megállapított pénzbeli támogatás összegéről.

(3) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és az összesített adatokat

a) a tárgyév július hónapjában esedékes pénzbeli támogatás folyósításához a tárgyév július 15-éig,

b) a tárgyév november hónapjában esedékes pénzbeli támogatás folyósításához a tárgyév november 15-éig

megyénként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi az Önkormányzati Minisztérium részére. Az Önkormányzati Minisztérium az összesített adatokat soron kívül megküldi a Minisztériumnak.

(4) A Minisztérium

a) a tárgyév július hónapjában esedékes pénzbeli támogatás folyósításához a tárgyév július 18-áig,

b) a tárgyév november hónapjában esedékes pénzbeli támogatás folyósításához a tárgyév november 18-áig

rendelkezik a Magyar Államkincstár felé a 4. számú melléklet szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

68/A. § (1) A Gyvt. 20/B. §-ában meghatározott kiegészítő gyermekvédelmi támogatás iránti kérelmet a gyám lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál kell előterjeszteni.

(2) A kérelemhez a kérelmező igazolást csatol arról, hogy a Gyvt. 20/B. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglalt ellátások valamelyikében részesül.

(3) A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás megállapítása során a települési önkormányzat jegyzője

a) beszerzi a gyámrendelő határozat másolatát,

b) a Csjt. 61. §-ában foglaltak alapján megvizsgálja a kérelmező tartási kötelezettségét.

68/B. § (1) A települési önkormányzat jegyzője - a (4) bekezdésben foglalt kivétellel - határozatban dönt a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultság

a) megállapításáról,

b) éves felülvizsgálatának eredményéről,

c) megszüntetéséről.

(2) A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás kizárólag pénzbeni ellátásként állapítható meg.

(3) A tárgyhónapra esedékes kiegészítő gyermekvédelmi támogatás összegét a települési önkormányzat jegyzője a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig utólag folyósítja.

(4)

(5) A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás jogosultsági feltételeinek felülvizsgálata során az ugyanezen jogcímen korábban folyósított támogatás összegét jövedelemként nem lehet figyelembe venni.

68/C. § (1) Ha a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra jogosult személy lakcíme a támogatás folyósításának időtartama alatt megváltozik, a változás hónapjára járó támogatást a korábban folyósító jegyző teljes összegben folyósítja.

(2) Lakcímváltozás esetén a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra jogosult személy kérésére vagy az új lakcím szerint illetékes jegyző megkeresésére az ügyben keletkezett iratokat a korábbi lakcím szerint illetékes jegyző haladéktalanul, de legkésőbb 5 munkanapon belül megküldi a jogosult új lakcíme szerint illetékes jegyzőnek.

(3) Az új lakcím szerint illetékes jegyző a kiegészítő gyermekvédelmi támogatást a lakcímváltozást követő hónap 1. napjától folyósítja.

68/D. § (1) A települési önkormányzat jegyzője az 5. számú melléklet szerinti adatlapon minden hónap 10-éig értesíti az Igazgatóságot a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás összegéről, valamint az e jogcím alapján igényelhető előleg összegéről. A tárgyév december hónapjában előleg nem igényelhető.

(2) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és az összesített adatokat minden hónap 15-éig megyéenként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi az Önkormányzati Minisztérium részére. Az Önkormányzati Minisztérium az összesített adatokat soron kívül megküldi a Minisztériumnak.

(3) A Minisztérium minden hónap 18-áig rendelkezik a Magyar Államkincstár felé az 5. számú melléklet szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

(4) Az (1)-(3) bekezdés szerint igényelt kiegészítő gyermekvédelmi támogatással az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvényben foglaltak szerint kell elszámolni.

68/E. § (1) A Gyvt. 20/B. §-a (4) bekezdésében meghatározott pótlék folyósításáról nem kell döntést hozni.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a 6. számú melléklet szerinti adatlapon

a) a tárgyév július hónapjában esedékes pótlék folyósításához a tárgyév július 10-éig,

b) a tárgyév november hónapjában esedékes pótlék folyósításához a tárgyév november 10-éig

értesíti az Igazgatóságot a Gyvt. 20/B. §-a (5) bekezdése alapján megállapított pótlék összegéről.

(3) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és az összesített adatokat

a) a tárgyév július hónapjában esedékes pótlék folyósításához a tárgyév július 15-éig,

b) a tárgyév november hónapjában esedékes pótlék folyósításához a tárgyév november 15-éig

megyéenként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi az Önkormányzati Minisztérium részére. Az Önkormányzati Minisztérium az összesített adatokat soron kívül megküldi a Minisztériumnak.

(4) A Minisztérium

a) a tárgyév július hónapjában esedékes pótlék folyósításához a tárgyév július 18-áig,

b) a tárgyév november hónapjában esedékes pótlék folyósításához a tárgyév november 18-áig

rendelkezik a Magyar Államkincstár felé a 6. számú melléklet szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

Óvodáztatási támogatás

68/F. § (1) A települési önkormányzat jegyzője a Gyvt. 20/C. §-ában meghatározott feltételek fennállása esetén a Gyvt. 20/A. §-a szerinti pénzbeli támogatás és a Gyvt. 20/B. § (4)-(5) bekezdése szerinti pótlék mellett óvodáztatási támogatást folyósít.

(2) Az óvodáztatási támogatást ugyanazon gyermek után csak az egyik szülő igényelheti.

(3) Az óvodáztatási támogatás iránti 11. számú melléklet szerinti kérelmet a szülő lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál kell előterjeszteni. A kérelemben a gyermek szülői felügyeletet gyakorló szülőjének nyilatkoznia kell arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen, kivéve, ha korábban erről a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet 7. számú melléklete szerint már nyilatkozott.

(4) Az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot akkor lehet megállapítani, ha a szülő a gyermekét annak az évnek az utolsó napjáig beíratta az óvodába, amelyben a gyermek a negyedik életévét betöltötte.

(5) Lakcímváltozás esetén az óvodáztatási támogatásra jogosult személy kérésére vagy az új lakcím szerint illetékes jegyző megkeresésére az ügyben keletkezett iratokat a korábbi lakcím szerint illetékes jegyző haladéktalanul, de legkésőbb 5 munkanapon belül átteszi a jogosult új lakcíme szerint illetékes jegyzőnek.

68/G. § (1) Az első alkalommal pénzben nyújtandó óvodáztatási támogatásra való jogosultság [Gyvt. 20/C. § (1) bek. a) pont] megállapításához a jegyző beszerzi az óvoda igazolását a gyermek óvodai beíratásának tényéről, időpontjáról és a gyermek rendszeres óvodába járásáról.

(2) Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapítása szempontjából rendszeres óvodába járásnak minősül, ha

a) a gyermek az óvodai nyitvatartási napokon naponta legalább hat órát az óvodában tartózkodik, és

b) a szülő által a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 20. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint igazolt és az igazolatlanul mulasztott napok száma együttesen nem haladja meg a munkanapokra eső óvodai nevelési napok huszonöt százalékát, azzal, hogy a mulasztásból tíz napot július-augusztus hónapokban a huszonöt százalék megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni.

(3) Az óvodának a rendszeres óvodába járást a tárgyév június hónapjában folyósított óvodáztatási támogatásnál az óvodai beíratás napjától a tárgyév május 15-ig, a tárgyév december hónapjában folyósított óvodáztatási támogatásnál az óvodai beíratás napjától a tárgyév november 15-ig terjedő időszakra kell

igazolnia.

(4) A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságának a tárgyév június hónapjában folyósított óvodáztatási támogatásnál a tárgyév május 15-én, a tárgyév december hónapjában folyósított óvodáztatási támogatásnál a tárgyév november 15-én kell fennállnia.

(5) A települési önkormányzat jegyzője határozatában megállapítja a Gyvt. 20/C. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti óvodáztatási támogatásra való jogosultságot, egyidejűleg rendelkezik a Gyvt. 20/C. § (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatás folyósításáról.

68/H. § (1) Ha az első alkalommal járó óvodáztatási támogatást a Gyvt. 20/C. § (4) bekezdése alapján természetben kell nyújtani, a települési önkormányzat jegyzője beszerzi a szülőnek a gyermek óvodai felvétele iránti kérelmének másolatát, vagy ha az óvodáztatási támogatás iránti kérelmet a szülő a gyermek óvodai beiratását követően nyújtotta be, az óvoda igazolását a gyermek óvodai beiratásának tényéről, időpontjáról.

(2) Az első alkalommal természetben nyújtandó óvodáztatási támogatás esetén a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságának az óvodáztatási támogatás megállapítását megelőző hónap első napján kell fennállnia.

(3) Az első alkalommal természetben nyújtandó óvodáztatási támogatás esetén a települési önkormányzat jegyzője határozatában megállapítja a Gyvt. 20/C. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti óvodáztatási támogatásra való jogosultságot, egyidejűleg rendelkezik az első alkalommal járó óvodáztatási támogatás természetben történő nyújtásáról.

(4) A települési önkormányzat jegyzője az első alkalommal természetben nyújtandó óvodáztatási támogatást a gyermekjóléti szolgálat közreműködésével biztosítja.

(5) A természetben nyújtott óvodáztatási támogatás célja a gyermek rendszeres óvodába járásának segítése, formája különösen utcai ruha, utcai cipő, váltóruha, váltócipő, tisztasági csomag biztosítása.

68/I. § (1) Az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot megállapító határozatban [68/G. § (5) bek., 68/H. § (3) bek.] tájékoztatni kell a szülőt a további óvodáztatási támogatás [Gyvt. 20/C. § (1) bek. b) pont] folyósításának időpontjairól és feltételeiről.

(2) A települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot megállapító határozata [68/G. § (5) bek., 68/H. § (3) bek.] egy példányát megküldi az óvodának, egyidejűleg felhívja az óvodát, hogy

a) a gyermek óvodai nevelésben való részvételének időtartama alatt minden év június 1-jéig, valamint december 1-jéig küldje meg számára a gyermek rendszeres óvodába járásáról szóló igazolást, azzal, hogy az igazolásnak az előző igazolás kiállításának napjától a tárgyév május 15., illetve november 15. napjáig terjedő időszakra kell vonatkoznia, és

b) haladéktalanul, de legkésőbb 5 munkanapon belül küldjön értesítést, ha a gyermek óvodát vált vagy óvodai nevelésben való részvétele megszűnt.

68/J. § (1) A további óvodáztatási támogatás [Gyvt. 20/C. § (1) bek. b) pont] igénylése iránt nem kell külön kérelmet előterjeszteni.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a további óvodáztatási támogatás folyósítását megelőzően

a) beszerzi az óvoda 68/I. § (2) bekezdés a) pontja szerinti igazolását, ha az óvoda a 68/I. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt kötelezettségének nem tett eleget,

b) megvizsgálja, hogy

ba) a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a 68/G. § (4) bekezdésben foglaltak szerint fennáll-e, és

bb) a gyermek rendszeres óvodába járása a 68/G. § (2) bekezdésben foglaltak szerint megvalósul-e.

(3) Ha a gyermek óvodát vált, a települési önkormányzat jegyzője minden érintett óvodától beszerzi a 68/I. § (2) bekezdés a) pontja szerinti igazolást.

(4) Ha a (2) bekezdés b) pontja szerinti vizsgálat során a települési önkormányzat jegyzője azt állapítja meg, hogy az óvodáztatási támogatás jogosultsági feltételei

a) fennállnak, a döntést az ügyiratra feljegyzi,

b) nem állnak fenn, dönt az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megszüntetéséről.

68/K. § (1) A települési önkormányzat jegyzője a Gyvt. 20/C. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott támogatás esetén a 12. számú melléklet szerinti adatlapon

a) a tárgyév június hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév június 10-ig,

b) a tárgyév december hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév december 10-ig értesíti az Igazgatóságot a támogatás összegéről.

(2) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és az összesített adatokat

a) a tárgyév június hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév június 15-ig,

b) a tárgyév december hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév december 15-ig

megyénként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi az Önkormányzati Minisztérium részére. Az Önkormányzati Minisztérium az összesített adatokat 5 napon belül megküldi a Minisztériumnak, valamint az Oktatási és Kulturális Minisztériumnak.

(3) Az Önkormányzati Minisztérium

a) a tárgyév június hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév június 18-ig,

b) a tárgyév december hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév december 18-ig

rendelkezik a Magyar Államkincstár felé a 12. számú melléklet szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

68/L. § (1) A települési önkormányzat jegyzője a Gyvt. 20/C. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott támogatás esetén a 13. számú melléklet szerinti adatlapon

a) a tárgyév június hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév június 10-ig,

b) a tárgyév december hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév december 10-ig értesíti az Igazgatóságot a támogatás összegéről.

(2) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és az összesített adatokat

- a) a tárgyév június hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév június 15-ig,
- b) a tárgyév december hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév december 15-ig

megyénként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi az Önkormányzati Minisztérium részére. Az Önkormányzati Minisztérium az összesített adatokat 5 napon belül megküldi a Minisztériumnak, valamint az Oktatási és Kulturális Minisztériumnak.

(3) Az Önkormányzati Minisztérium

- a) a tárgyév június hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév június 18-ig,
- b) a tárgyév december hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához a tárgyév december 18-ig

rendelkezik a Magyar Államkincstár felé a 13. számú melléklet szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

IX. Fejezet

A gyermektartásdíj megelőlegezése

69. § (1) A gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a gyermektartásdíjra jogosult gyermek szülőjének vagy más törvényes képviselőjének kérelmére indul.

(2) A Gyvt. 22. §-ának (7) bekezdése alapján történő gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a nagykorúvá vált gyermek kérelmére is indulhat.

(3) A kérelemben

- a) nyilatkozni kell, hogy nem áll fenn a Gyvt. 22. §-ának (5)-(6) bekezdése szerinti kizáró ok,
- b) meg kell jelölni azokat az okokat, tényeket, amelyek a kérelmet megalapozzák.

(4) A kérelemhez csatolni kell:

- a) a 7. számú melléklet szerinti nyilatkozatot a megfelelő igazolásokkal,
- b) a gyermektartásdíjat megállapító jogerős bírósági határozatot,
- c) a Gyvt. 22. §-ának (7) bekezdésében foglaltak szerinti megelőlegezés iránti kérelem esetén a közép fokú nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányok folytatását igazoló iratot,
- d) a gyermektartásdíj eredménytelen végrehajtását igazoló, illetve a végrehajtás szünetelését kimondó 6 hónapnál nem régebbi foglalási jegyzőkönyvet, vagy a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás megindítását igazoló okiratot.

(5) A Gyvt. 22. §-ának (7) bekezdésében foglalt továbbfolyósítás esetén az erre vonatkozó kérelmet a gyermektartásdíj megelőlegezésének lejártát megelőzően kell benyújtani. A kérelemhez csatolni kell a (4) bekezdés c) pontja szerinti igazolást. Az igazolás hiányában a 69/A. § b) pontja alkalmazandó.

(6) A Gyvt. 4. § (1) bekezdés b) pontja szerinti személynek a kérelem benyújtásakor igazolnia kell magyarországi lakcímét a lakcímről szóló hatósági igazolvánnyal. Ha a kérelmező lakcímét nem igazolja, a gyámhivatal a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szervet megkeresi az adatszolgáltatás érdekében.

69/A. § Ha a kérelmező kérelmében nem igazolja

a) a 7. számú melléklet B) pontjának 4., 5. és 6. alpontja szerinti nyilvános, vagy valamely hatóság vagy bíróság jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásában megtalálható adatot, akkor a gyámhivatal az adatok beszerzése érdekében megkeresi a nyilvántartást vezető hatóságot vagy bíróságot,

b) a 69. § (4) bekezdés c) pontja szerinti adatot, a gyámhivatal az adat beszerzése érdekében megkeresi a tanulói és hallgatói nyilvántartást vezető szervet.

70. § (1) A gyámhivatalnak meg kell győződnie a gyermektartásdíj átmeneti - a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző legalább 6 havi - behajthatatlanságáról.

(2) A gyermektartásdíj megelőlegezésére - az (5) bekezdésben foglalt kivétellel - akkor kerülhet sor, ha a jogosult kérte a bírósági határozatban megállapított gyermektartásdíj bírósági végrehajtását, és

a) a kötelezett munkabérére, más rendszeres jövedelmére, illetve egyéb vagyonára vezetett végrehajtás eredménytelen volt, vagy a végrehajtás szünetel,

b) a részösszegű megfizetés vagy behajtás mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének 50%-át nem haladta meg.

(3)

(4) A jogosult a feltételek teljesülése esetén legfeljebb további 3 évre kérheti

a) a korábbi jogosultság fennállása alatt a megelőlegezett gyermektartásdíj megszakítás nélküli továbbfolyósítását,

b) a korábbi jogosultság megszűnését követően a gyermektartásdíj megelőlegezésének ismételt elrendelését.

(5) Ha a kötelezett lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj behajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján lehetséges, a jogosultnak közokirattal kell igazolnia, hogy a gyermektartásdíj behajtását és igényének érvényesítését kezdeményezte.

(6) Ha a jövedelemszámításnál nem forintban megszerzett jövedelmet is figyelembe kell venni, az átszámítás a kérelem benyújtásának napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamon történik.

71. § (1) A gyámhivatal szükség esetén megkeresi a bíróságot, illetve az önálló bírósági végrehajtót a kérelmező által megindított végrehajtási eljárás eredményének közlése végett.

(2) Amennyiben a tényállás tisztázása indokolja, a gyámhivatal megkeresi a munkáltatót a letiltással kapcsolatos adatok közlésére.

72. § A gyámhivatal az eljárás megindításáról szóló értesítésében [8. § (5) bek.] felhívja a gyermektartásdíj fizetésére kötelezett személyt a tartásdíj haladéktalan megfizetésére, valamint az erre vonatkozó nyilatkozattételre. A kötelezettet figyelmeztetni kell a Gyvt. 24. §-ának (8) bekezdésében foglalt következményekre.

73. § (1) A gyermektartásdíj megelőlegezéséről, továbbfolyósításáról és ismételt elrendeléséről szóló határozat rendelkező részének a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmaznia kell:

a) a megelőlegezett gyermektartásdíj összegét,

- b) a gyermektartásdíj megelőlegezésének időtartamát,
- c) a folyósítás kezdő napját,
- d) - a megelőlegezett gyermektartásdíj továbbfolyósításáról és ismételt elrendeléséről szóló határozat kivételével - tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy kérelemre a megelőlegezés ismételten elrendelhető, illetve a Gyvt. 22. § (7) bekezdése és a Gyvt. 24. § (1) bekezdése alapján tovább folyósítható,
- e) tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy az érintettek kötelesek haladéktalanul jelezni a gyámhivatalnak, ha
- ea) tudomást szereznek a kötelezett jövedelméről, vagyonáról, valamint a gyermektartásdíj-fizetés feltételeinek megszűnéséről,
- eb) a kérelmezőnek a Gyvt. 22. §-ának (1) bekezdésében meghatározott körülményeiben változás állt be,
- ec) a kötelezett rendszeres jövedelmére, valamint egyéb vagyonára a végrehajtás eredménnyel járt,
- ed) a kötelezett a kérelmező részére közvetlenül fizet tartásdíjat,
- ef) a gyermek nagykorúvá vált és a nappali oktatás munkarendje szerint középfokú tanulmányokat nem folytat, illetve, ha ezen tanulmányok folytatása miatt került sor a gyermektartásdíj továbbfolyósítására vagy megállapítására, és a fiatal felnőtt a tanulmányait abbahagyta,
- eg) a Gyvt. 22. §-ának (6) bekezdése alapján történt a megelőlegezés, és a részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajtás összege meghaladja a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének 50%-át,
- f) - szükség esetén - a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását,
- g) rendelkezést a megelőlegezett gyermektartásdíjnak a kérelem benyújtása napjától a határozat meghozatala napjáig terjedő időszakra vonatkozó egyösszegű kifizetéséről vagy a felfüggesztés időtartamára esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj egyösszegű kifizetéséről,
- h) tájékoztatást az adóügyi hatóság méltányossági jogköréről a megelőlegezett gyermektartásdíj behajtása során.
- (2) A gyámhivatal a határozatát közli a kötelezett munkáltatójával, a végrehajtást foganatosító bírósággal, illetve az önálló bírósági végrehajtóval, a jogosult és a kötelezett lakcíme szerint illetékes ügyészséggel és jegyzővel, valamint a gyámhivatal székhelye szerint illetékes jegyzővel.
- (3) A Gyvt. 24. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján történő felfüggesztés esetén a gyámhivatal 22 munkanapon belül megindítja a felülvizsgálatot annak érdekében, hogy a gyermektartásdíj megelőlegezésének feltételei fennállnak-e. Amennyiben a megelőlegezés feltételei nem állnak fenn, úgy a megelőlegezést meg kell szüntetni.
- (4) Amennyiben a (3) bekezdésben foglalt felülvizsgálat eredményeként a megelőlegezett gyermektartásdíjat tovább kell folyósítani, úgy a továbbfolyósítással egyidejűleg a gyámhivatal rendelkezik a felfüggesztés időtartamára esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj egyösszegű kifizetéséről.
- (5) Amennyiben a bíróság a megelőlegezés időtartama alatt a tartásdíj összegét felemeli vagy leszállítja, a gyámhivatal a kötelezett, a gyermek törvényes képviselője bejelentésére, illetve hivatalból is jogosult a megelőlegezett gyermektartásdíj összegét, a bíróság jogerős határozatának megfelelően, az ítélet jogerőre emelkedésének napjától - a jogosultsági feltételek újbóli vizsgálata nélkül - felemelni, illetve csökkenteni.
- (6) A gyámhivatal székhelye szerinti jegyző a megelőlegezett gyermektartásdíjról, annak kamatáról és a

folyósítással felmerült költségekről negyedévente tájékoztatja a kötelezett lakcíme szerinti jegyzőt a hátralékos összeg adók módjára történő behajtása végett.

74. § (1) A tárgyhónapra esedékes megelőlegezett gyermektartásdíjat a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig kell folyósítani.

(2) A gyámhivatal a megelőlegezett gyermektartásdíjjal kapcsolatban hozott valamennyi határozatát közli a 73. § (2) bekezdésében felsoroltakkal.

(3) Amennyiben a gyermektartásdíj megelőlegezésének időtartama alatt a gyámhivatal illetékessége megváltozik, a megelőlegezett gyermektartásdíjat a jogosult új lakóhelye szerint illetékes városi gyámhivatal székhelye szerinti jegyző folyósítja tovább az illetékességváltozásról szóló határozat alapján. Ezen határozatnak tartalmaznia kell azon időpontot, amelytől az illetékessé vált jegyzőnek kell folyósítani a megelőlegezett gyermektartásdíjat.

(4)

75. § (1) Amennyiben a jogosult a gyermektartásdíj előlegezésének ideje alatt rendszeresen vagy alkalmyszerűen kétszeres tartásdíjat vett fel, az erre az időszakra eső előlegezett tartásdíjat köteles az államnak visszafizetni.

(2) A kötelezett, illetve a jogosult az előlegezés ideje alatt az (1) bekezdés szerint közvetlenül adott, illetve kapott tartásdíjat az előlegezés elrendelése előtt keletkezett hátralékba nem számíthatja be.

(3) A gyámhivatal székhelye szerinti jegyző az (1) bekezdés szerinti jogosulatlanul felvett és visszafizetett összeget, valamint a Gyvt. 24. §-ának (8) bekezdése szerint megtérített összeget köteles visszafizetni a központi költségvetésnek.

76. § (1) A gyámhivatal székhelye szerinti jegyző a megelőlegezett gyermektartásdíj összegéről a 8. számú melléklet szerinti adatlapon a kifizetés hónapjának 10. napjáig értesíti a területileg illetékes Igazgatóságot.

(2) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és az összesített adatokat minden hónap 15-éig megyénként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi az Önkormányzati Minisztérium részére. Az Önkormányzati Minisztérium az összesített adatokat soron kívül megküldi a Minisztérium részére.

(3) A Minisztérium minden hónap 18-áig rendelkezik a Magyar Államkincstár felé a 8. számú melléklet szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

(4) A (1)-(3) bekezdés szerint igényelt támogatásokkal az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvényben foglaltak szerint kell elszámolni.

(5) A gyermektartásdíj megelőlegezése után a tárgyév december hónapjában előleg nem igényelhető.

X. Fejezet

Otthonteremtési támogatás

77. § (1) A fiatal felnőttnek az otthonteremtési támogatás iránti kérelmében nyilatkoznia kell:

a) a Gyvt. 25. §-ának (6) bekezdésében foglaltakról,

b) az otthonteremtési támogatással elérni kívánt célról, a kapcsolódó pénzfelhasználási tervről, az igénybe vehető egyéb forrásokról (különösen: pályázat, önkormányzati, munkaadói támogatás, előtakarékoság),

c) ingatlanszerzés esetén a Gyvt. 26. §-ának (5)-(6) bekezdésében foglaltak tudomásulvételéről.

(2) A kapcsolódó pénzfelhasználási tervben - az otthonteremtési támogatás legfeljebb 10%-ának mértékéig - feltüntethetőek a Gyvt. 25. §-ának (5) bekezdésében foglaltakhoz kapcsolódó járulékos költségek, így különösen a visszterhes vagyónátruházási illeték, az eljárási illeték, a hitelbírálati díj, a közjegyzői díj és az ügyvédi költség.

78. § (1) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatás összegének megállapítása érdekében beszerzi

a) a kérelmező önjogúvá válását megállapító gyámhivataltól a döntéshez szükséges iratokat, adatokat, így különösen

aa) a nagykorúvá vált vagyonáról szóló értesítést,

ab) a volt vagyonkezelő végszámadását,

ac) a nevelésbe vett gyermek tulajdonában álló ingatlanra vonatkozó adó- és értékbizonyítványt,

b) a területi gyermekvédelmi szakszolgálattól a Gyvt. 25. §-a (2) bekezdésének a) pontjában foglalt feltétel meglétére vonatkozó igazolást,

c) az otthonteremtési támogatással megszerezni kívánt ingatlan adó- és értékbizonyítványát, amennyiben a kérelem benyújtásakor ismertek a megvásárolni szándékozott ingatlan adatai.

(2) A gyámhivatal szükség esetén környezettanulmányt szerez be, és a fiatal felnőtt utógondozójától javaslatot kér az otthonteremtési támogatás céljának és a pénzfelhasználási tervnek a megvalósíthatóságáról, az együttműködés feltételeiről, a támogatás összegének felhasználási, valamint elszámolási módjáról és várható időpontjáról.

(3) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatás iránti kérelem benyújtásakor - amennyiben a kérelmező nem áll utógondozás alatt - a (2) bekezdésben foglaltak érdekében a fiatal felnőtt részére a lakcíme szerinti területi gyermekvédelmi szakszolgált utógondozóját rendeli ki a Gyvt. 25. §-ának (7) bekezdése szerinti időtartamra.

(4) A Gyvt. 25. §-ának (5) bekezdése tekintetében lakás, családi ház, tanya lakhatóvá tételének minősül minden olyan külső és belső építészeti munka, melynek elvégzése nyomán a lakhatatlan ingatlan beköltözhető, lakható állapotba kerül. Lakhatóvá tételnek minősül továbbá a fűtés korszerűsítése (fűtőtest, vízmelegítő, kazán vásárlása).

A határozat tartalma

79. § A gyámhivatal az otthonteremtési támogatásról szóló határozata rendelkező részében a 14. §-ban foglaltakon túl

a) jóváhagyja az otthonteremtési támogatás iránti kérelemben megjelölt célt és a pénzfelhasználási tervet,

b) rendelkezik az otthonteremtési támogatás összegéről és az igénybevétel módjáról, szükség esetén az otthonteremtési támogatás részletekben történő kifizetéséről [Gyvt. 26. § (2) bek.],

c) kötelezi a támogatást igénybe vevő fiatal felnőttet és az utógondozót az együttműködésre,

d) előírja a fiatal felnőttnek, hogy a körülményeiben bekövetkezett és a pénzfelhasználási tervet is érintő lényeges változást haladéktalanul jelentse be a gyámhivatalnak,

e) megállapítja a támogatás igénybe vett összegéről történő elszámolás feltételeit és határidejét,

f) figyelmezteti az otthonteremtési támogatásban részesített fiatal felnőttet a jogosulatlan és rosszhiszemű igénybevétel jogkövetkezményére [Gyvt. 133. § (2) bek.],

g) szükség szerint rendelkezik az elidegenítési tilalom bejegyzéséről.

80. § (1) A gyámhivatal az utógondozó írásban benyújtott tájékoztatójának figyelembevételével elbírálja a fiatal felnőttnek az otthonteremtési támogatás felhasználásáról készített elszámolását és felmenti az utógondozót, amennyiben őt az otthonteremtési támogatás felhasználása érdekében rendelte ki, vagy a korábban elrendelt utógondozás időtartama lejárt.

(2) A gyámhivatal az elidegenítési tilalom időtartamának letelte előtt is hozzájárulhat az otthonteremtési támogatással megszerzett ingatlan elidegenítéséhez (a tilalom feloldásához), ha azt a fiatal felnőtt megváltozott életkörülményei (pl: házasságkötés) indokolják.

(3) A korábbi, elidegenítési tilalommal terhelt ingatlan vételárának felhasználásával megszerzett új ingatlan esetén a gyámhivatal - legfeljebb az előzőleg előírt időtartam lejártáig - jogosult bejegyeztetni az elidegenítési tilalmat az új ingatlanra.

(4) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatásban részesült fiatal felnőtt kérelmére, körülményei lényeges megváltozása esetén hozzájárulhat a lakás-előtakarékossági programba befektetett otthonteremtési támogatásnak a futamidő letelte előtti felhasználásához.

81. § (1) A gyámhivatal székhelye szerinti jegyző a határozat jogerőre emelkedését követő hónap utolsó napjáig intézkedik az otthonteremtési támogatás összegének, részösszegének kifizetése iránt.

(2) A gyámhivatal székhelye szerinti jegyző a jogerősen megállapított otthonteremtési támogatás összegét, részösszegét - kifizetés céljából - a 9. számú melléklet szerinti adatlapon minden hónap 10. napjáig jelenti az Igazgatóságnak. Az otthonteremtési támogatással való elszámolás során egyebekben a 76. § (2)-(4) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.

ÖTÖDIK RÉSZ

GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁS

XI. Fejezet

Általános rendelkezések

82. § (1) A Gyvt. 11. §-ának (1)-(2) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy, valamint a gyermekjóléti szolgálat akkor kezdeményezi a jegyző, illetve a gyámhivatal hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi intézkedést, ha az alapellátás nem vezet eredményre, vagy attól eredmény nem várható.

(2) A Gyvt. 17. §-ában meghatározott szerv vagy személy köteles hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén. Az eljárást akkor is kezdeményezni kell, ha a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartást tanúsít.

(3) A pártfogó felügyelet alatt álló fiatalkorú esetében az (1) bekezdésben meghatározott intézkedéseket a pártfogó felügyelő is kezdeményezheti.

(4) A gyermekjóléti szolgálat, valamint a hivatásos pártfogó a gyámhivatalnak tett intézkedéséről egyidejűleg tájékoztatja a jegyzőt.

(5) A jegyző, illetve a gyámhivatal a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedést tesz, ha

- a) a veszélyeztetettség megszüntetése a szülő együttműködésével nem biztosítható,
- b) a gyermeknek nincs a szülői felügyeleti jog gyakorlására képes és jogosult szülője, és a gyermeket veszélyeztető körülmények elhárítása gyám kirendelésével sem biztosítható,
- c) a gyermek saját családjában történő gondozása, a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte, vagy más családi ok miatt nem biztosított,
- d) a gyermek veszélyeztetettsége elsősorban elhanyagolása miatt áll fenn, de alaposan feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek szükségletei családi környezetben biztosíthatók, így különösen a szülő gondoskodik a gyermek bölcsődei, óvodai, iskolai étkeztetéséről, étellel, ruházattal és fejlesztő eszközökkel (játékkal) történő ellátásáról, képességeinek fejlesztéséről.

(6) A szülő nem tekinthető együttműködőnek, ha megfelelő segítség és figyelmeztetés ellenére

- a) nem teszi meg a gyermek érdekében szükséges intézkedéseket,
- b) nem járul hozzá vagy egyébként akadályozza a gyermek körülményeinek megfelelő gyermekjóléti, illetve más szociális, egészségügyi vagy közoktatási ellátás (a továbbiakban: alapellátás) igénybevételét.

(7) A gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedések kiválasztásánál figyelembe kell venni

- a) a veszélyeztetettség jellegét, okát, mértékét,
- b) a gyermek személyiségét,
- c) a gyermek családi körülményeit,
- d) az intézkedés várható hatásait,
- e) a gyermeknek - a Gyvt. 6. §-ának (1) és (2) bekezdésében meghatározott - saját családi környezetében történő nevelkedéséhez fűződő jogát.

83. § (1) A jegyző az általa folytatott eljárás során

- a) felhívja a gyermekjóléti szolgálatot a gyermeknek az alapellátás keretében történő ellátására, ha a gyermek helyzete nem indokolja gyermekvédelmi intézkedés alkalmazását, illetve
- b) az iratok egyidejű megküldésével megkeresi a gyámhivatalt a hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi intézkedés megtételére, ha a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése sem az alapellátás keretében, sem a jegyző által alkalmazott gyermekvédelmi intézkedéssel nem biztosítható.

(2) A gyámhivatal az általa folytatott eljárás során

- a) felhívja a gyermekjóléti szolgálatot a gyermeknek az alapellátás keretében történő ellátására, ha a gyermek helyzete nem indokolja gyermekvédelmi intézkedés alkalmazását, illetve
- b) az iratok egyidejű megküldésével megkeresi a jegyzőt, ha a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetéséhez a jegyző hatáskörébe tartozó intézkedés megtétele indokolt vagy szükséges.

(3) A jegyző, illetve a gyámhivatal dönt a gyermekvédelmi intézkedés alkalmazásáról vagy az eljárás megszüntetéséről.

(4) Az (1) bekezdés a) valamint a (2) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakat megfelelően alkalmazni kell

akkor is, ha a jegyző, illetve a gyámhivatal az általa addig alkalmazott gyermekvédelmi intézkedést megszünteti.

XII. Fejezet

Védelembe vétel

Az eljárás megindítása

84. § (1) A jegyző a Gyvt. 17. §-ának (1)-(2) bekezdésében foglalt szervek, személyek jelzése, kezdeményezése, javaslata alapján köteles a védelembe vétel iránti eljárást hivatalból lefolytatni.

(2) A gyermekjóléti szolgálat a javaslatára indult védelembe vétel iránti eljárás során

a) nyilatkozik az alapellátás eredménytelenségének okáról, a gyermek és a szülő együttműködési készségéről,

b) megküldi a gyermekjóléti alapellátás során felvett adatlapot, környezettanulmányt és gondozási tervet,

c) véleményt nyilvánít a gyermek veszélyeztetettségének okáról,

d) javaslatot tesz a kirendelhető családgondozó személyére,

e) javaslatot tesz a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján szükséges intézkedésekre.

(3) Ha a védelembe vétel iránti eljárás nem a gyermekjóléti szolgálat javaslatára indult, a jegyző megkeresi a gyermekjóléti szolgálatot a (2) bekezdés szerinti javaslat 10 munkanapon belül történő megtételére.

(4) A tartózkodási hely szerint illetékes jegyző a védelembe vétel iránti eljárás során köteles beszerezni a lakóhely szerint illetékes jegyzőtől a gyermekre vonatkozó, korábban keletkezett iratokat.

85. § (1) A jegyző a védelembe vétel iránti kérelmet elutasítja, illetve a hivatalból indított eljárást megszünteti, ha a gyermek veszélyeztetettsége nem áll fenn.

(2) Ha a gyermek veszélyeztetettsége fennáll, de a gyermek és szülője nyilatkozatban vállalják a gyermekjóléti szolgálattal való együttműködést és ennek alapján valószínűsíthető a gondozás eredményessége, a jegyző az (1) bekezdésben foglalt döntésével egyidejűleg felhívja a gyermekjóléti szolgálatot az alapellátás keretében történő segítségnyújtásra.

(3) Ha a gyermek veszélyeztetettsége fennáll és az az alapellátás önkéntes igénybevételével sem szüntethető meg - de a gyermeket nem kell a családból kiemelni -, a jegyző a gyermeket védelembe veszi.

86. § (1) A jegyző a védelembe vétel iránti eljárás során tárgyalást tart.

(2) A tárgyalást úgy kell megtartani, hogy hozzásegítse a gyermeket és a szülőt a védelembe vétel okának, céljának és jogkövetkezményeinek megismeréséhez.

(3) A tárgyaláson meg kell hallgatni a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeken túl azt a családgondozót is, aki a gyermek gondozását a védelembe vételt megelőzően segítette.

(4) Az eljárás során a gyermeket és a szülőt nyilatkoztatni kell arról, hogy vállalják-e a gyermekjóléti szolgálattal az alapellátás keretében való együttműködést. A nyilatkozattétel előtt a gyermeket és a szülőt figyelmeztetni kell az együttműködés hiányában alkalmazható jogkövetkezményekre.

A határozat tartalma

87. § A védelemben vételről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban meghatározottakon kívül tartalmazza

- a) a családgondozó kirendelését,
- b) a kirendelt családgondozó felhívását a gondozási-nevelési tervnek a határozat jogerőre emelkedését követő 10 munkanapon belül történő elkészítésére és a jegyzőnek történő megküldésére,
- c) a gyermek és a szülő kötelezését a családgondozóval való együttműködésre,
- d) a gyermek és a szülő figyelmeztetését az együttműködés megtagadásának jogkövetkezményeire,
- e) a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján elrendelt intézkedéseket,
- f) a felülvizsgálat határidejét,
- g) az illetékes önkormányzat képviselő-testületének megkeresését a Gyvt. 18. §-ának (5) bekezdésében meghatározottak teljesítése érdekében,
- h) a kirendelt családgondozó, a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy bármikor kezdeményezhetik a védelemben vétel felülvizsgálatát.

A családgondozó kirendelése és felmentése

88. § (1) Családgondozóként elsősorban a gyermekjóléti szolgálat azon családgondozóját kell kirendelni, aki a védelemben vételt megelőzően a gyermeket gondozta, a veszélyeztetettségét feltárta. A kirendelt családgondozó - az (5) bekezdésben foglaltak kivételével - a jegyzővel közvetlenül tart kapcsolatot. A kirendelt családgondozó szükség szerint, de legalább évente írásban tájékoztatja a gyámhatóságot a családgondozás eredményéről.

(2) A családgondozó tisztsége megszűnik

- a) a védelemben vétel megszűnésével vagy megszüntetésével,
- b) ha a jegyző a családgondozót felmenti vagy elmozdítja.

(3) A jegyző a családgondozót felmenti, ha

- a) alkalmatlan feladatára,
- b) a családgondozó fontos okból felmentését maga kéri,
- c) utólag keletkezik olyan akadály, amely miatt feladatát megfelelően ellátni nem tudja,
- d) a jegyző illetékessége megszűnik.

(4) Ha a családgondozó jogaival súlyosan visszaél, kötelességeit nagymértékben elhanyagolja, a jegyző tisztségéből elmozdítja.

(5) A családgondozót a kirendeléséről, felmentéséről, valamint a védelemben vétel megszüntetéséről a gyermekjóléti szolgálat útján kell értesíteni.

Egyéni gondozási-nevelési terv

89. § (1) A családgondozónak az egyéni gondozási-nevelési tervet a határozat jogerőre emelkedését követő 10 munkanapon belül kell - a szülővel és a gyermekkel együttműködve - elkészítenie.

(2) Az egyéni gondozási-nevelési tervben kell meghatározni a családgondozó, a szülő és a gyermek azon feladatait, melyek a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetéséhez szükségesek.

(3) A tervet a családgondozó ismerteti a szülővel és a gyermekkel, majd annak elfogadása és aláírása után tájékoztatás céljából haladéktalanul megküldi a jegyzőnek.

A védelemben vétel felülvizsgálata

90. § (1) A védelemben vétel felülvizsgálata iránti eljárás

a) hivatalból indul

aa) az elrendelő határozatban foglalt időpontban,

ab) ha a jegyzőnek hivatalos tudomása van a felülvizsgálat szükségességéről,

ac) a kirendelt családgondozó kezdeményezésére,

ad) ha a védelemben vétel fennállása alatt a fiatalokú pártfogó felügyeletét rendelték el és a pártfogó felügyelő kezdeményezi a felülvizsgálatot;

b) a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő, illetve más törvényes képviselő kérelmére indul.

(2) A pártfogó felügyelő a védelemben vétel felülvizsgálatának kezdeményezésével egyidejűleg közli a jegyzővel a fiatalokú pártfogó felügyeletét elrendelő határozatot.

(3) A pártfogó felügyelet alatt álló fiatalokú védelemben vételének felülvizsgálata során vizsgálni kell különösen a megállapított magatartási szabályokat, az egyéni gondozási-nevelési tervet és az egyéni pártfogó felügyelői tervet.

(4) A felülvizsgálat iránti eljárás során a 86. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni, azzal, hogy a tárgyaláson - ha a felülvizsgálatot a pártfogó felügyelő kezdeményezte - a pártfogó felügyelő is meghallgatható.

(5) A felülvizsgálat eredményéről szóló határozatban a 14. §-ban foglaltakon kívül rendelkezni kell:

a) a védelemben vétel fenntartásáról vagy megszüntetéséről,

b) a következő felülvizsgálat határidejéről,

c) az új egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésére vonatkozó felhívásról a határidő megjelölésével,

d) szükség esetén a pártfogó felügyelő és a kirendelt családgondozó felhívásáról, hogy a fiatalokú ügyekben egymást tájékoztatva, együttműködve járjanak el,

e) a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján elrendelt újabb intézkedésekről,

f) a Gyvt. 68. § (5) bekezdése szerinti eredménytelen védelemben vétel esetén a gyámhivatal értesítéséről.

A védelemben vétel megszüntetése és megszűnése

91. § (1) A gyámhatóság határozattal szünteti meg a védelemben vételt a Gyvt. 69. §-a (1) bekezdésének a)-d)

pontjában, valamint a (2) bekezdésben meghatározott esetekben.

(2) A védelemben vétel megszűnik a gyermek nagykorúvá válásával.

(3) Ha a védelemben vétel fennállása alatt a jegyző illetékessége megszűnik, a kirendelt családgondozót határozatával felmenti, és egyidejűleg megkeresi az illetékessé vált jegyzőt a szükséges intézkedések megtétele céljából.

(4) Ha a védelemben vétel fennállása alatt a jegyző illetékessége megszűnik, az illetékessé vált jegyző a védelemben vétel szükségességét soron kívül felülvizsgálja és ennek eredményéről a 90. § (2) bekezdésében foglaltak szerint dönt. A védelemben vétel fenntartása esetén családgondozót rendel.

A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása

91/A. § (1) A jegyző a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására irányuló eljárást hivatalból megindítja, ha

a) hivatalos tudomása van a gyermek elhanyagolásáról,

b) a Gyvt. 17. §-a szerinti szervek, személyek azt kezdeményezik,

c) a gyermekjóléti szolgálat erre - a pénzfelhasználási terv megküldésével és az eseti gondnok lehetséges személyének megjelölésével - javaslatot tesz.

(2) A jegyző az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt esetben a tárgyalást megelőzően megkeresi a gyermekjóléti szolgálatot, hogy 10 munkanapon belül vizsgálja meg a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségességét, készítse el a pénzfelhasználási tervet és tegyen javaslatot az eseti gondnok személyére.

(3) A pénzfelhasználási terv elkészítésekor figyelemmel kell lenni a családnak járó szociális és gyermekvédelmi ellátásokra, támogatásokra, valamint azok céljára.

(4) Ha felmerül a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségessége, a jegyző a gyermekjóléti szolgálat javaslatának beérkezését követően 8 munkanapon belül tárgyalást tart, amelynek során meghallgatja a Gyvt. 68/A. §-a (4) bekezdésében meghatározott személyeket és megismeri véleményüket a pénzfelhasználási tervről, illetve a kirendelendő eseti gondnok személyéről.

(5) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának, mértékének és módjának meghatározásánál figyelemmel kell lenni a gyermek tényleges szükségleteire, a tárgyaláson meghallgatott személyek véleményére, továbbá a családnak járó szociális és gyermekvédelmi ellátásokra, támogatásokra, valamint azok céljára. A természetben nyújtott családi pótlék nem fordítható a család számára egyéb jogcímen nyújtható szociális és gyermekvédelmi ellátások, támogatások kiváltására.

(6) A jegyző a Gyvt. 68/B. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel eseti gondnokul elsősorban a gyermek arra alkalmas más közeli hozzátartozóját, a polgármesteri hivatal - nem gyermekvédelmi, illetve gyámhatósági feladatokat ellátó - ügyintézőjét, az óvodai és az iskolai gyermekvédelmi felelőst, a védőnőt, a családsegítő szolgálat vagy a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját, az átmeneti gondozást nyújtó intézmény családgondozóját vagy az átmeneti gondozást nyújtó intézmény szakmai munkakörben foglalkoztatott alkalmazottját rendeli ki. A gyermekjóléti szolgálat, illetve az átmeneti gondozást nyújtó intézmény családgondozói közül lehetőség szerint olyan személyt kell eseti gondnokul kirendelni, aki a védelemben vétel során nem gondozza a családot.

(7) Az eseti gondnokot tevékenységéért munkadíj nem illeti meg, indokolt és igazolt kiadásainak költségét azonban az őt kirendelő jegyző megtéríti. A költségtérítés mértéke havonta nem haladhatja meg az adott gyermek után természetben nyújtott családi pótlék összegének 10%-át. A költségtérítés összege nem vonható

le a természetben nyújtott családi pótlék összegéből.

91/B. § (1) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban, valamint - ha a határozattal a védelembe vétel elrendelésére is sor kerül - a 87. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a családi pótlékban részesülő szülő személyazonosító adatait, a családi pótlékot folyósító szerv megnevezését,

b) a családi pótlék természetbeni részének mértékét százalékos arányban meghatározva, egyidejűleg tájékoztatást adva annak konkrét összegéről,

c) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának időtartamát, hónapokban meghatározva, megjelölve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának kezdő és befejező időpontját,

d) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának módját, amely lehet különösen gyermekétkeztetés térítési díjának befizetése, illetve a Gyvt. 68/B. §-a (2) bekezdésében foglaltak biztosítása,

e) az eseti gondnok kirendelését, feladatát, tájékoztatását a 91/A. § (7) bekezdésében foglaltakról, valamint felhívását arra, hogy az adott hónapra az önkormányzat nevére megnyitott családtámogatási folyószámlára átutalt családi pótlék felhasználásáról a következő hónap ötödik napjáig számoljon el a jegyzőnek,

f) a szülő vagy más törvényes képviselő kötelezését az eseti gondnokkal való együttműködésre és tájékoztatását az együttműködés megtagadásának következményeiről,

g) a védelembe vétel elrendelését, ha erre korábban nem került sor,

h) fennálló védelembe vétel esetén a kirendelt családgondozó felhívását az egyéni gondozási-nevelési tervnek a felülvizsgálatára és annak a határozat jogerőre emelkedését követő 22 munkanapon belül történő megküldésére,

i) a felülvizsgálat határidejét,

j) a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy bármikor kezdeményezheti a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálatát,

k) a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását az igénybe vehető szociális és gyermekvédelmi ellátásokról, támogatásokról, valamint azok igénybevételének módjáról,

l) a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy

la) első alkalommal a döntést követő második hónapra járó családi pótlék meghatározott része kerül természetbeni formában biztosításra,

lb) ha a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása a határozatban szereplő időtartam lejárta miatt szűnik meg - feltéve, hogy a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtását nem rendelték el ismételten - a megszűnést követő hónapra járó családi pótlék kerül ismételten teljes egészében pénzben folyósításra,

lc) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetése esetén a megszüntetést követő második hónapra járó családi pótlék kerül ismételten teljes egészében pénzben folyósításra.

(2) A határozatban a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának kezdő időpontjaként a döntést követő második hónap első napját, befejező időpontjaként a határozatban szereplő időtartamnak

megfelelő hónap utolsó napját kell megjelölni. Az így meghatározott időtartam a Gyvt. 68/A. § (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel a 12 hónapot nem haladhatja meg.

(3) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló határozat elleni fellebbezést elbíráló határozatban rendelkezni kell a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának új kezdő és befejező időpontjáról.

(4) A jegyző a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló, jogerősítési záradékkal ellátott határozatot a jogerőre emelkedést követő 5 munkanapon belül közli a Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító regionális igazgatóságával, egyidejűleg megküldi a Gyvt. 68/A. § (5) bekezdése szerinti családtámogatási folyószámla megnyitásához szükséges számla törzsadat bejelentő nyomtatványt és aláírási címpéldányt.

(5) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása során a jegyző és a Magyar Államkincstár között elektronikus úton történik az adategyeztetés, különösen a folyósított családi pótlék összegéről és a családi pótlékot folyósító szervről.

(6) A jegyző az átutalást követően legkésőbb 5 munkanapon belül gondoskodik a családtámogatási folyószámlára utalt családi pótléknak az eseti gondnok felé történő kifizetéséről.

91/C. § (1) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálata iránti eljárás

a) hivatalból indul

aa) az elrendelő határozatban foglalt időpontban,

ab) ha a Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító regionális igazgatósága azt kezdeményezi, így különösen, ha megváltozott a családi pótlékre jogosult személye,

ac) a gyermekjóléti szolgálat, illetve a kirendelt eseti gondnok kezdeményezésére,

ad) ha a jegyzőnek hivatalos tudomása van a felülvizsgálat szükségességéről,

b) a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére indul.

(2) A jegyző a felülvizsgálati eljárás során kikéri a családgondozó és a kirendelt eseti gondnok véleményét.

(3) A felülvizsgálat eredményéről szóló határozatban a 14. §-ban foglaltakon kívül rendelkezni kell

a) a családi pótlék természetbeni formában - változatlan időtartamban, mértékben és módon - történő további nyújtásáról, vagy

b) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának, mértékének, módjának, illetve az eseti gondnok személyének megváltoztatásáról, vagy

c) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről.

(4) Ha a felülvizsgálat során a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának, illetve mértékének megváltoztatásáról vagy a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről születik döntés, a jegyző a jogerősítési záradékkal ellátott határozatot a jogerőre emelkedést követő 5 munkanapon belül közli a Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító regionális igazgatóságával.

91/D. § (1) A jegyző a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszűnéséről vagy megszüntetéséről határozatot hoz, és ezzel egyidejűleg szükség szerint - indokolt esetben felülvizsgálat

keretében - dönt a védelemben vétel fenntartásáról vagy megszüntetéséről.

(2) A jegyző a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről szóló, jogerősítési záradékkal ellátott határozatot a jogerőre emelkedést követő 5 munkanapon belül közli a Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító regionális igazgatóságával.

(3) A jegyző az eseti gondnokot az utolsó alkalommal természetben nyújtott családi pótlékkal történt elszámolását követően menti fel. Az eseti gondnok számadására egyebekben a 160. § (7) bekezdésében és a 161-162. §-ban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(4) Ha a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása alatt a jegyző illetékessége megszűnik, a kirendelt eseti gondnokot határozatával felmenti, és határozatát közli az illetékessé vált jegyzővel.

(5) Ha a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása alatt a jegyző illetékessége megszűnik, az illetékessé vált jegyző a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségességét a 91/C. §-ban foglaltak szerint felülvizsgálja.

Eredménytelen védelemben vétel

91/E. § (1) A védelemben vétel eredménytelensége miatt a gyámhivatal értesítéséről a jegyző

a) ha az intézkedés megtételének szükségessége a védelemben vétel felülvizsgálata során merül fel, a védelemben vétel felülvizsgálatának eredményéről szóló határozatban [90. § (5) bek. f) pont],

b) az a) pont alá nem tartozó esetben külön végzésben

dönt.

(2) Az (1) bekezdés szerinti döntés jogerőre emelkedésétől számított 5 munkanapon belül - a védelemben vétel fenntartása mellett - a jegyző döntését közli a gyámhivatallal és egyidejűleg az ügyben keletkezett iratokat átteszi a gyámhivatalhoz.

(3) Az eredménytelen védelemben vételről szóló jegyzői döntés alapján a gyámhivatal a hivatalból indított eljárása során megteszi a hatáskörébe tartozó intézkedéseket, így különösen

a) meghallgatja a gyermeket gondozó szülőt, a különélő szülőt, a gyermek gyámját, szükség szerint más közeli hozzátartozóját, valamint indokolt esetben a korlátozottan cselekvőképes gyermeket, az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermeket, illetve azt a családgondozót, aki a védelemben vétel során a családot gondozza,

b) indokolt esetben környezettanulmányt készít,

c) megvizsgálja a családbafogadás lehetőségét, az átmeneti nevelésbe vétel elrendelésének indokoltságát, a gyermek elhelyezése, elhelyezésének megváltoztatása, illetve a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti per megindításának szükségességét.

(4) Ha a gyámhivatal eljárása során azt állapítja meg, hogy a gyermek veszélyeztetettsége nem teszi szükségessé a hatáskörébe tartozó intézkedések megtételét, az előtte való eljárást megszünteti, egyúttal az ügyben keletkezett iratokat átteszi a jegyzőhöz.

(5) A gyámhivatal az eredménytelen védelemben vételről szóló jegyzői döntés közlésétől számított 45 munkanapon belül hozza meg döntését.

(6) A gyámhivatal döntésének jogerőre emelkedéséig a gyermek védelemben vétele fennáll.

XIII. Fejezet

Családba fogadással kapcsolatos ügyek

92. § A családba fogadás iránti eljárás során a gyámhivatal

- a) meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeken kívül a családba fogadó személyt, illetve személyeket,
- b) tájékoztatja a feleket nyilatkozataik jogkövetkezményéről,
- c) megvizsgálja a családba fogadás okát és várható időtartamát,
- d) megvizsgálja a szülő(k) által megnevezett családba fogadó személy(ek) alkalmasságát, valamint azt, hogy viselhet(nek)-e gyámságot,
- e) környezettanulmányt készít.

A határozat tartalma

93. § (1) A családba fogadásról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a családba fogadó személy gyámul történő kirendelését,
- b) a gyámi tisztséggel járó jogok és kötelezettségek kezdetének időpontját,
- c) a vagyonkezelésre feljogosított gyám kijelölését,
- d) a gyámi tisztséggel járó jogokról és kötelezettségekről, valamint a vagyonkezelői joggal felruházott gyám számadási kötelezettségéről való tájékoztatást,
- e) a vagyonleltár alapján az ingó és ingatlan vagyon gyám kezelésébe adását, feltéve, hogy a gyám vagyonkezelésre jogosult,
- f) a szülői felügyeleti jog szünetelésének megállapítását,
- g) a szülő tartási kötelezettségének fennmaradására vonatkozó tájékoztatást,
- h) kérelem esetén a szülő és a gyermek kapcsolattartási jogának gyakorlásáról való rendelkezést,
- i) a Gyvt. 71. §-ának (5) bekezdése esetén a szülő vagyonkezeléséről és törvényes képviseléről való rendelkezést,
- j) átmeneti nevelt gyermek esetén az átmeneti nevelésbe vétel egyidejű megszüntetését és a 110. § (1) bekezdésében foglaltakról való szükség szerinti rendelkezést.

(2) A családba fogadásról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel és a gyermeket ellátó védőnővel a gyám kirendelésének tényét.

A családba fogadás felülvizsgálata

94. § (1) A gyám éves jelentésének és számadásának elbírálásával egyidejűleg a gyámhivatal vizsgálja azt is, hogy a családba fogadás fenntartása a gyermek érdekében továbbra is indokolt-e.

(2) Ha a felülvizsgálat eredményeképpen a gyámhivatal azt állapítja meg, hogy a családba fogadás

fenntartása ellentétes a gyermek érdekével, a gyámhivatal intézkedik a gyermek saját családjába történő visszahelyezése iránt, feltéve, hogy a családba fogadásra okot adó körülmények már nem állnak fenn. Ellenkező esetben a gyermekvédelmi gondoskodásnak azt a formáját rendeli el, amely a gyermek számára a legmegfelelőbb.

(3) A családba fogadás megszüntetésére irányuló kérelem elbírálásánál vizsgálni kell, hogy a gyermek saját családjába visszahelyezhető-e. Ellenkező esetben a gyámhivatal a gyermekvédelmi gondoskodás más formája iránt intézkedik.

XIV. Fejezet

Ideiglenes hatályú elhelyezés

95. § (1) Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozza

- a) a gyermek súlyos veszélyeztetettsége,
- b) a gyermek által tanúsított olyan magatartás, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, szellemi, értelmi, érzelmi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat,
- c) a bíróság szülői felügyeletet megszüntető határozata, amennyiben annak hatálya a később született gyermekekre is kihat,
- d) a szülő gyermekének ismeretlen személy általi örökbefogadásához való hozzájárulása.

(2) Ha a más beutaló szerv által elrendelt ideiglenes elhelyezést biztosító intézmény ellátási területe és az ideiglenes hatályú elhelyezést felülvizsgáló gyámhivatal illetékességi területe nem azonos, a gyermek gondozási helyét a gyámhivatal illetékessége szerinti ideiglenes elhelyezést biztosító nevelőszülőnél, gyermekotthonban kell meghatározni.

96. § (1) A beutaló szerv az ideiglenes hatályú elhelyezésről való döntése előtt meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeket, kivéve, ha a súlyos veszélyeztetettség a gyermek életét közvetlen veszélynek teszi ki.

(2) A beutaló szerv az ideiglenes hatályú elhelyezés formájának meghatározásánál a gyermek személyiségének, egészségi állapotának megfelelően a Gyvt. 72. §-ának (1) bekezdésében meghatározott sorrendiség figyelembevételével dönt.

(3) Ha az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára jogosult gyámhivatal gyermekelhelyezés, gyermekelhelyezés megváltoztatása vagy szülői felügyelet megszüntetése iránti per indokoltságát állapítja meg, erről - meghallgatása után - értesíti a gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét.

A döntés tartalma

97. § (1) Az ideiglenes hatályú elhelyezésre vonatkozó végzés rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a gyermeknek a gondozási helyre viteléről való rendelkezést,
- b) annak a megállapítását, hogy a szülő gondozási, nevelési joga szünetel,
- c) a gyermeket gondozásba vevő személy vagy intézmény felhívását a gondozásba vétel időpontjának közlésére,
- d) az illetékes gyámhivatal megkeresését az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata céljából,

e) külföldi állampolgárságú gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését követően a Budapest Főváros V. kerületi Gyámhivatalának megkeresését,

f) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását,

g) 3 év alatti gyermek esetén a kora miatt fennálló különleges ellátása szükségességének tényét.

(2) Az ideiglenes hatályú elhelyezést elrendelő végzést közölni kell a gyermekétől különélő szülővel és a gondozási helyen működő gyermekjogi képviselővel.

(3) Ha a gyámhivatal dönt a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő ideiglenes hatályú elhelyezésről, és ezzel egyidejűleg a gyermek elhelyezése vagy elhelyezésének megváltoztatása iránt pert indít, a végzés rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a szülő felügyeleti joga szünetelésének megállapítását,

b) a másik szülő felügyeleti joga feléledésének megállapítását vagy a gyámrendelést,

c) kérelem esetén a kapcsolattartás kérdésében való döntést,

d) az ideiglenes hatályú elhelyezés kezdő időpontját,

e) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását,

f) a gyermeknek a gondozási helyre való viteléről szóló döntést.

(4) Ha a szülő gyermekének ismeretlen személy általi örökbefogadásához járul hozzá, az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló végzés a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a szülői felügyeleti jog szünetelésének vagy megszűnésének megállapítását,

b) a hivatásos gyám kirendelését,

c) az ideiglenes hatályú elhelyezés kezdő időpontját,

d) a gyermeknek a gondozási helyre való viteléről való döntést,

e) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását.

(5) Ha a szülő hozzájárul gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához, és a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére a leendő örökbefogadó szülőnél kerül sor, a gyámhivatal a végzés meghozatalával egyidejűleg közli a szülővel a szülői felügyeleti joga szünetelésének vagy megszűnésének, valamint a gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezésének tényét.

(6) Az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel és a gyermeket ellátó védőnővel a gondozási hely megváltoztatásának és az esetleges gyámrendelésnek a tényét.

98. § (1) Az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata során az illetékes gyámhivatal

a) meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeket,

b) környezettanulmányt készít,

c) beszerzi mindazon szervek véleményét, amelyek a gyermekkel az ideiglenes hatályú elhelyezést megelőzően foglalkoztak.

(2) A gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezést megszünteti, ha annak okai nem állnak fenn, és indokolt esetben megkeresi a jegyzőt a védelembe vétel elrendelése céljából.

(3) A Gyvt. 72. §-ának (1) bekezdésében meghatározott beutaló szerv által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetéséről - ha annak okai már nem állnak fenn - kizárólag a városi gyámhivatal dönt.

XV. Fejezet

Nevelésbe vétellel kapcsolatos ügyek

Átmeneti nevelésbe vétel

99. § (1) Átmeneti nevelésbe vételre nem kerülhet sor, ha a veszélyeztettség megszüntetése és a gyermek gondozása megfelelően biztosítható a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő ideiglenes elhelyezéssel, családba fogadással, a gyermek átmeneti gondozásával, valamint fogyatékos és pszichiátriai betegek otthonában történő elhelyezése útján.

(2) Ha az átmeneti nevelésbe vétel feltételei nem állnak fenn, a gyámhivatal a kérelem elutasításával, illetve az eljárás megszüntetésével egyidejűleg megkeresi

a) a gyermekjóléti szolgálatot az alapellátás keretében történő segítségnyújtásra,

b) indokolt esetben a jegyzőt a védelembe vétel elrendelése céljából.

100. § (1) Ha a gyámhivatal a Gyvt. 77. §-ának (1) bekezdése alapján a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, a gyermek az otthont nyújtó ellátás keretében teljes körű ellátást és segítséget kap a fejlődését veszélyeztető körülmények elhárításához, a családi környezetébe történő visszahelyezéséhez.

(2) A gyámhivatal a gyermek átmeneti nevelésbe vételére irányuló eljárása során

a) feltárja azokat a körülményeket, amelyek a szülőt akadályozzák a gyermek nevelésében és a veszélyeztettség elhárításában, így különösen a szülők, más családtagok személyiségével, egészségi állapotával, a gyermekhez fűződő viszonyával, életvitelével és szociális helyzetével kapcsolatos lényeges körülményeket,

b) feltárja a gyermek személyiségével, neveltségi és egészségi állapotával kapcsolatos körülményeket,

c) beszerzi a gyermekjóléti szolgálatnál, illetve a gyámügyi hatáskörben eljáró jegyzőnél keletkezett iratokat, valamint felkéri az illetékes jegyzőt a gyermek ingó- és ingatlanvagyonának leltározására,

d) meghallgatja a szülőt a gyermek iskolájának, életpályájának, illetve tartózkodási helyének kijelölésével kapcsolatban és nyilatkoztatja azokról az adatokról, amelyek a gyermek után járó ellátások igénybevételéhez szükségesek,

e) javaslatot szerez be a gyermek gondozási helyének meghatározásához,

f) beszerzi a szülő vagy tartásra köteles más személy jövedelmi és vagyoni helyzetére vonatkozó igazolásokat,

g) a gyermek tartózkodási helyén környezettanulmányt készít,

h) beszerzi a gyermek születési anyakönyvi másolatát, és ha szükséges eljár az 54. § (1) bekezdése alapján.

i)

(3) A gyámhivatal a (2) bekezdés b) pontjában foglaltak vizsgálata során szükség esetén beszerzi a Gyvt. 132. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy szakvéleményét. A gyámhivatal indokolt esetben a szakértőket közös szakvélemény elkészítésére kérheti fel vagy őket együttesen hallgathatja meg.

101. § (1) Az átmeneti nevelésbe vétel iránti eljárás során a gyámhivatal tárgyalást tart.

(2) A tárgyalást úgy kell megtartani, hogy hozzásegítse a gyermeket és a szülőt a nevelésbe vétel okának, céljának és jogkövetkezményének megismeréséhez.

A határozat tartalma

102. § (1) Az átmeneti nevelésbe vételt elrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a gyermek különleges vagy speciális ellátása szükségességének tényét, a gondozási hely meghatározását, valamint, ha indokolt, tartózkodási helyének kijelölését [Gyvt. 83. § (6) bek.],

b) a gyám kirendelését, a gyermek gyámságával kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről való tájékoztatást, valamint az igazgatási jogkörben eljáró, illetékes jegyző által készített leltár alapján a kiskorú vagyonának a gyám kezelésébe adását, vagy, ha a gyámot nem hatalmazza fel a vagyonkezeléssel, a vagyonkezelő eseti gondnok kirendelését [Gyvt. 89. § (1) bek.],

c) az egyéni elhelyezési terv elfogadását és a gyermekvédelmi szakszolgálat felhívását a gyermekjóléti szolgálatnak és a kijelölt gondozónak történő továbbítására [Gyvt. 82. § (4) bek.],

d) annak megállapítását, hogy a gyermek szülőjének szülői felügyeleti joga szünetel [Gyvt. 77. § (2) bek.],

e) a gyermek és a szülő, valamint az arra jogosult más hozzátartozó kapcsolattartására vonatkozó rendelkezést és a szülő figyelmeztetését a Gyvt. 78. §-ának (2) és (3) bekezdése, továbbá a Csjt. 48/A. §-a szerinti jogkövetkezményekre,

f) a felülvizsgálat határidejét és a tájékoztatásra kötelezettek felhívását [Gyvt. 79. § (1) bek.],

g) a gondozási díj fizetésére való kötelezést,

h) a gyermeknek a gondozási helyére történő vitele időpontjára és módjára vonatkozó rendelkezést [Gyvt. 77. § (5) bek.] és a szülő kötelezését arra, hogy a gyermek átadásával egyidejűleg a gyermek TAJ kártyáját, iskolai bizonyítványát, diákigazolványát és egyéb fontos dokumentációját adja át a gondozónak,

i) a gyám tájékoztatását arról, hogy a gyermek közgyógyellátásra való jogosultságának ismételt megállapítását a külön jogszabály szerint illetékes jegyzőtől kell kérnie,

j) a gyermek lakóhelyének és ha szükséges tartózkodási helyének megállapítását [Gyvt. 83. § (6) bek.],

k) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását.

(2)

(3) A gondozási díj összege külön határozatban is megállapítható.

(4) Az átmeneti nevelésbe vételről szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel, továbbá a gyermeket ellátó védőnővel a

gyermek gondozási helyét és a gyámrendelés tényét.

(5) A gyámhivatal az átmeneti nevelésbe vett gyermek közgyógyellátásra való jogosultságának megállapítása érdekében beszerzi a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 50/A. §-ának (2) bekezdése szerinti igazolást, és azt a nevelésbe vételt elrendelő jogerős határozattal együtt közli a külön jogszabály szerint illetékes jegyzővel.

A gyermek gondozási helyének meghatározása

103. § (1) A gyámhivatal a gyermek átmeneti nevelésbe vételének elrendelése előtt a gyermek gondozási helye szerint illetékes gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleményére alapozott elhelyezési javaslatot szerez be a gyermekvédelmi szakszolgálattól [Gyvt. 82. § (9) bek.].

(2) Amennyiben a gyermekvédelmi szakszolgálat a 99. § (1) bekezdésében foglaltak miatt a nevelésbe vételt nem javasolja, véleményéről írásban tájékoztatja a gyámhivatalt. A gyámhivatal ismételten megvizsgálja az átmeneti nevelésbe vétel feltételeit, és amennyiben azok

a) nem állnak fenn, a 99. § (2) bekezdése szerint jár el,

b) fennállnak, beszerzi az (1) bekezdés szerinti elhelyezési javaslatot.

(3) A gyámhivatal a gyermek alapellátásban keletkezett iratainak megküldésével felhívja a gyermekvédelmi szakszolgálatot az egyéni elhelyezési terv elkészítésére, és a Gyvt. 141. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján vezetett nyilvántartásra figyelemmel javaslatot szerez be a gyermek gondozási helyére vonatkozóan.

(4) Ha a megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottság a Minisztérium speciális gyermekotthonában történő elhelyezésre tesz javaslatot, egyidejűleg felkéri az országos gyermekvédelmi szakértői bizottságot a szakvélemény elkészítésére.

(5) Ha az érdemi határozat elleni fellebbezésben a megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleményének felülvizsgálatát kérték, a megyei gyámhivatal a szakvélemény felülvizsgálata érdekében megkeresi az országos gyermekvédelmi szakértői bizottságot.

(6) A gyermekvédelmi szakszolgálat a javaslatát az egyéni elhelyezési terv elkészítésével egyidejűleg az általa összehívott elhelyezési értekezleten, a megyei (fővárosi), illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság véleményére alapozva alakítja ki.

104. § (1) A gyámhivatalnak a gyermek gondozási helyének meghatározásához be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat javaslatát, feltéve, hogy nem vett részt a gyermekvédelmi szakszolgálat által összehívott elhelyezési értekezleten.

(2) A gyermek gondozási helyének meghatározásánál figyelemmel kell lenni a Gyvt. 82. §-ának (2)-(3) bekezdésében meghatározott szempontokra.

(3) A megyei (fővárosi), illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság véleménye alapján a speciális ellátást igénylő gyermek számára az állapotának megfelelő gondozási helyet kell kijelölni.

(4) A tartósan beteg vagy fogyatékos, valamint a kora miatt sajátos szükségletekkel bíró gyermek számára különleges ellátást biztosító gondozási helyet kell kijelölni. Ennek érdekében a gyámhivatal beszerzi a Gyvt. 132. §-ának (3) és (5) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy szakvéleményét.

(5) A gyermek nemzetiségi, vallási és kulturális hovatartozásának az a gondozási hely felel meg, amely biztosítja

a) a nemzetiségi és kulturális hovatartozásának megfelelő nyelvi és egyéb ismeretek megszerzését és

gyakorlását, továbbá a megfelelő társadalmi kapcsolatok fenntartását,

b) a vallási hovatartozásnak megfelelő vallási oktatás igénybevételét és a vallás gyakorlását.

105. § (1) A gondozási hely meghatározása során a gyermek átmeneti nevelésbe vétele esetén a szülő is kérheti, hogy a gyermeket nevelőszülőnél, hivatásos nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonában helyezték el. A kért elhelyezési módtól különösen akkor lehet eltérni, ha az ellentétes a gyermek érdekével, vagy az elhelyezés feltételei nem állnak fenn.

(2) A gyermek és a szülő jogosultak véleményt nyilvánítani a megyei (fővárosi), illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság, valamint a gyermekvédelmi szakszolgálat által javasolt gondozási helyről. A gyámhivatal a döntése során mérlegeli a gyermek és a szülő véleményét.

(3) Amennyiben a szülő hozzájárult gyermeke ismeretlen személy által történő örökbefogadásához és a gyámhivatal a 6 hetesnél fiatalabb gyermeket ideiglenes hatállyal az örökbefogadni szándékozó szülőnél helyezi el, a vér szerinti szülő a gyámhivatal határozatában csak a kihelyezés tényéről értesül.

A gondozási hely megváltoztatása

105/A. § (1) A gyámhivatal a gyermek gondozási helyét kérelemre, valamint a nevelésbe vétel évenkénti - a 3 éven aluli gyermek esetében félévenkénti - felülvizsgálata során hivatalból megváltoztathatja. A gyámhivatal a kérelemre indult eljárást felülvizsgálatnak minősítheti.

(2) A gondozási hely megváltoztatását kérheti a gyermek, a szülő, a gyermek gyámja, gondozója, a nevelőszülői hálózat működtetője, valamint kezdeményezheti a gyermekjogi képviselő és a területi gyermekvédelmi szakszolgálat.

(3) A gyámhivatal a gondozási hely megváltoztatásához javaslatot kér a gyermekvédelmi szakszolgálattól azzal, hogy vizsgálata során véleményezze - a Gyvt. 83. §-ának (3)-(4) bekezdése figyelembevételével - a gyermek gondozási helyét is.

(4)

(5) Az új gondozási hely meghatározása során a gyámhivatal a 103-105. §-ban foglaltak szerint jár el.

(6) A határozat az átmeneti nevelésbe vett gyermek esetében a 102. §-ban, a tartós nevelésbe vett gyermek esetében a 112. §-ban foglaltakat tartalmazza. A gondozási hely megváltoztatásáról szóló határozatot a gyámhivatal közli a 102. § (4) bekezdésében foglalt szervekkel, személyekkel.

(7) A gondozási hely megváltoztatása során hozott határozat gyámváltozás esetén a (6) bekezdésben foglaltakon túl tartalmazza a felmentett vagyongazdálkodó gyám felhívását, hogy végszámadását a vagyongazdálkodói joga megszűnését követő 15 napon belül terjessze elő.

(8) Ha a gyermek nevelését, ellátását gondozási helye súlyosan veszélyezteti és az eljárás lefolytatásából adódó kétségek sérti a gyermek érdekeit, a gyámhivatal soron kívül dönt a gyermeknek a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását biztosító nevelőszülőnél, ha ez nem lehetséges, az erre kijelölt gyermekotthonban való elhelyezéséről és hivatásos gyámot rendel [Gyvt. 83. § (4) bek.].

(9) Ha a nevelőszülő lakóhely változtatása miatt a működtető működési területéről elköltözik, de a gyermeknek érdekében áll, hogy továbbra is az őt nevelő családban nevelkedjen, a működtető kérheti a nevelőszülő új lakóhelye szerinti nevelőszülői hálózat működtetőjétől a foglalkoztatás átvállalást. A működési engedélyen alapuló átvállaló nyilatkozat alapján a gyámhivatal megállapítja a gyermek új gondozási helyét, figyelemmel a Gyvt. 82. §-ának (3) bekezdésére.

(10) A gyermek tartózkodási helye kijelölésére, illetve megváltoztatására irányuló gyámi kérelem

elbírálásához a gyámhivatal előzetes véleményét kér a területi gyermekvédelmi szakszolgálatától [Gyvt. 83. § (8) bek.].

(11) Ha a gondozási hely megváltoztatása során az illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatok között vita merül fel, a gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálatok gondozási helyre tett javaslata, valamint a fenntartók véleménye alapján, a 103-105. §-ban foglaltak szerint dönt a gondozási hely fenntartásáról vagy megváltoztatásáról.

Egyéni elhelyezési terv

106. § (1) Az egyéni elhelyezési tervet a gyámhivatal az átmeneti nevelésbe vétel elrendelése előtt a gondozási helyre vonatkozó javaslattal együtt szerzi be.

(2) A gyámhivatal a terv elfogadásáról az átmeneti nevelésbe vétel elrendelésével egyidejűleg dönt.

(3) A gyámhivatal az elhelyezési tervet akkor fogadja el, ha az megfelel a megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottság egyéni elhelyezési tervre vonatkozó javaslatának, valamint a 107. §-ban és a 113. §-ban foglaltaknak.

(4) Amennyiben a gyámhivatal az egyéni elhelyezési tervet nem fogadja el, azt nem módosíthatja, hanem - megjelölve a mérlegelés szempontjait - újabb terv elkészítését rendeli el. Ha az újabb elhelyezési tervet sem tartja elfogadhatónak, a gyámhivatal tárgyalást tart és az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság véleményének kikérését követően az elhelyezési tervet módosítja.

(5) A gyámhivatal megkeresésére a gyermekvédelmi szakszolgálat a gyermek egyéni elhelyezési tervének módosítására az általa összehívott elhelyezési értekezleten készíti el javaslatát.

107. § (1) Az egyéni elhelyezési terv célja, hogy elősegítse a gyermek saját családjába történő visszahelyezését és ehhez meghatározza a szükséges feltételeket.

(2) A gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv tartalmazza

a) annak a célnak a megjelölését, hogy az átmeneti nevelés megszüntetése után melyik szülő vagy más hozzátartozó gondozásába kerüljön a gyermek,

b) az átmeneti nevelés várható időtartamát,

c) a gyermek és a szülő, vagy az erre feljogosított más hozzátartozó kapcsolattartására vonatkozó javaslatot,

d) azokat a feltételeket, amelyekről a szülőnek és a gyermeknek kell gondoskodnia, és amelyek teljesítése nélkül az átmeneti nevelésbe vétel nem szüntethető meg,

e) a szükséges bírósági vagy hatósági intézkedések megjelölését,

f) a felülvizsgálat időpontját, ha az az évenkénti - 3 éven aluli gyermek esetében a félévenkénti - határidő előtt indokolt.

(3) Az egyéni elhelyezési terv tartalmazza továbbá

a) a (2) bekezdés d) pontjában előírt feltételek megvalósításához igénybe vehető szolgáltatások megjelölését,

b) a gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyermekotthon családgondozója és a lakóhely szerinti gyermekjóléti szolgálat családgondozója közötti munkamegosztás elveit,

c) a családgondozó, a szülő és a gyermek közötti együttműködés részletes szabályait,

d) a szakmailag indokoltnak tartott egyéb feltételeket.

(4) A gyámhivatalnak az egyéni elhelyezési terv elfogadásáról való döntése nem terjed ki a (3) bekezdésben meghatározott rendelkezésekre.

108. § A gyámhivatal szükség szerint a 107. § (2) bekezdésének a) pontjában foglaltak érdekében felhívja a szülőt a gyermekelhelyezési vagy a gyermekelhelyezés megváltoztatására irányuló per megindítására, vagy maga intézkedik a per megindítása iránt. Ha a bíróság a keresetet jogerősen elutasítja, a gyermek elhelyezésének más módját kell választani.

Az átmeneti nevelésbe vétel felülvizsgálata

109. § (1) A gyámhivatal az átmeneti nevelésbe vétel éves - a 3 éven aluli gyermek esetében féléves - felülvizsgálata során tájékoztatást kér a gyámtól, a gyermekjóléti szolgálattól, a gyermekvédelmi szakszolgálattól, a nevelőszülői hálózat működtetőjétől, illetve a gyermekotthonától, továbbá szükség esetén a megyei (fővárosi), illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottságtól.

(2) A gyámhivatal a felülvizsgálat során tárgyalást tart, amelyre meghívhatja a szülőt, az ítéletképesége birtokában lévő gyermeket, valamint a gyermek gyámját, gondozóját, nevelőszülőjét, a gyermekjóléti szolgálat, a területi gyermekvédelmi szakszolgálat és a megyei (fővárosi), illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság képviselőjét.

(3) A gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyám és a gyermekjóléti szolgálat javaslata, esetleg a megyei (fővárosi), illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleménye alapján

a) fenntartja vagy megszünteti a gyermek átmeneti nevelését [Gyvt. 79. § (1) bek.],

b) dönt az egyéni elhelyezési terv fenntartásáról vagy módosításáról [Gyvt. 83. § (1) bek.],

c) megváltoztatja a gyermek gondozási helyét [Gyvt. 83. § (3) bek.],

d) felmenti, vagy elmozdítja a gyámot és új gyámot rendel [Gyvt. 83. § (5) és 85. § (6) bek.],

e) a feltételek fennállása esetén a szülői felügyelet megszüntetése iránt pert indít, vagy, ha ez nem szükséges, a gyermek örökbefogadhatónak nyilvánításáról dönt [Gyvt. 79. § (1) bek.].

(4) Az átmeneti nevelésbe vétel fenntartása esetén a határozatban rendelkezik a következő felülvizsgálat határidejéről.

(5) Ha a gyámhivatal illetékessége a gyermek lakóhelyének megváltozása miatt változik meg, erről az újonnan illetékes gyámhivatal értesíti az (1) bekezdésben felsorolt szerveket, valamint személyeket, és indokolt esetben elvégzi a felülvizsgálatot.

Az átmeneti nevelésbe vétel megszüntetése és megszűnése

110. § (1) Az átmeneti nevelésbe vételt megszüntető, illetve a megszűnést megállapító határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) az arra jogosult szülő vagy más személy felhívását a gyermek gondozására,

b) annak megállapítását, hogy a szülő szülői felügyeleti joga feléledt, vagy a gyámrendelés tényét, ha a gyermek harmadik személynél került elhelyezésre vagy családba fogadták,

c) a gyám felmentését és szükség esetén a gyám felhívását végszámadásának benyújtására,

- d) az otthont nyújtó ellátást biztosítók tájékoztatását e feladatuk megszűnéséről,
- e) az átmeneti nevelés megszűnésének megállapítása esetén annak okát,
- f) az utógondozás elrendelését és ennek érdekében a gyermekjóléti szolgálat, a nevelőszülői hálózatot működtető, a gyermekotthon vagy a területi gyermekvédelmi szakszolgálat felhívását a feladat ellátására [Gyvt. 92. § (1)-(3) bek.],
- g) a fiatal felnőtt kérelmére az utógondozói ellátás elrendelését,
- h) a gondozási díjfizetési kötelezettség megszüntetését,
- i) az illetékes jegyző felhívását a közgyógyellátási igazolvány visszavonására.

(2) Ha az átmeneti nevelésbe vétel nagykorúvá válás miatt szűnik meg, a gyámhivatal a 143. § szerint jár el.

(3) Ha a gyámhivatal a nagykorúvá válással egyidejűleg a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezendő személy részére vagyonezselői joggal felruházott gondnokot rendel vagy vagyonára zárlatot rendel el, a vagyonezselő gyámot végszámadásának a gyámhivatalhoz történő benyújtására kötelezi.

(4) Ha az átmeneti nevelésbe vétel a gyermek tartós nevelésbe vétele miatt szűnik meg, a gyámhivatal eljárását felülvizsgálatnak minősítheti.

(5) Ha az átmeneti nevelésbe vétel a gyermek családbafogadásával szűnik meg, a gyámhivatal a 92. § és a 146. § (5) bekezdése alapján jár el.

A tartós nevelésbe vétel

111. § A gyámhivatal a Gyvt. 80. §-ának (1) bekezdése alapján a gyermeket tartós nevelésbe veszi és gondozási helyét a 103-105. §-ban foglaltak szerint határozza meg, egyidejűleg értesíti a 102. § (4) bekezdésében foglalt szervezetet, személyeket. A gyámhivatal a gyermek közgyógyellátásra való jogosultságának megállapítása érdekében a 102. § (5) bekezdésében foglaltak szerint jár el.

112. § (1) A tartós nevelésbe vételt elrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza a 102. § (1) bekezdésében foglaltakat a d)-e) pontok kivételével.

(2) A tartós nevelésbe vételt elrendelő határozat indoklása tartalmazza a szülői felügyeleti jogot megszüntető bírói ítélet számát, továbbá a szülői felügyeleti jog megszüntetésének, illetve megszűnésének időpontját.

113. § (1) A gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv tartalmazza

a) annak a célnak a megjelölését, hogy a gyermek a tartós nevelés megszüntetésével örökbefogadó szülőkhöz, a tartós nevelésbe vétel fenntartása mellett nevelőszülői családba, illetve ennek hiányában mely gyermekotthonba kerüljön [Gyvt. 80. § (2) bek.],

b) az a) pont szerinti cél eléréséhez szükséges gondozás várható időtartamát,

c) a cél megvalósításához szükséges bírósági vagy hatósági intézkedések megjelölését, illetve a szociális, mentálhigiénés, személyiségfejlesztő támogatásokat,

d) a felülvizsgálat időpontját, ha az az évenkénti - 3 éven aluli gyermek esetében a félévenkénti - határidő előtt indokolt,

e) ha a gyermek örökbefogadására nincs remény, a gyermek és a szülő vagy az erre feljogosított más

hozzátartozó kapcsolattartására vonatkozó javaslatot.

(2) A gyámhivatal a tartós nevelésbe vétel éves - 3 éven aluli gyermek esetében féléves - felülvizsgálata során a Gyvt. 80. §-ának (7) bekezdése alapján

- a) fenntartja, vagy megszünteti a gyermek tartós nevelését [Gyvt. 81. § (2) bek.],
- b) fenntartja az eredeti, vagy elfogadja a módosított egyéni elhelyezési tervet,
- c) megváltoztatja a gyermek gondozási helyét [Gyvt. 83. § (3) bek.],
- d) felmenti, vagy elmozdítja a gyámot, és új gyámot rendel [Gyvt. 83. § (5) és 85. § (6) bek.].

114. § A tartós nevelésbe vételt megszüntető határozatnak a 110. §-ban foglaltakat kell megfelelően tartalmaznia.

Nevelési felügyelet

114/A. § (1) A nevelési felügyelet elrendelésével kapcsolatos gyámhivatali eljárás hivatalból vagy a speciális gyermekotthon vezetőjének kérelmére indul.

(2) Az eljárás során a városi gyámhivatal beszerzi a gyermek gondozási helye szerint illetékes megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottság véleményét. A bizottság a gyermekotthon vezetőjének kezdeményezése kézhezvételétől számított 3 munkanapon belül küldi meg véleményét a gyámhivatalnak.

(3) A gyámhivatal az eljárás megindítását követően haladéktalanul kijelöli a gyermekjogi képviselőt a gyermeknek a nevelési felügyelettel kapcsolatos ügyében való képviselet ellátására, ideértve a bírósági eljárásban való képviseletet is.

114/B. § (1) A városi gyámhivatal a gyermek nevelési felügyeletét rendeli el, ha a gyermek - egészségi vagy pszichés állapota következtében - saját vagy másnak életét, egészségét közvetlenül veszélyeztető magatartást tanúsít, és ez csak teljes körű ellátásának azonnali, zárt körülmények közötti felügyeletével hárítható el.

(2) A nevelési felügyeletet elrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a nevelési felügyelet kezdő időpontját és időtartamát,
- b) a szükséges gyógykezelés vagy gyógyító eljárás megjelölését,
- c) a gyermek nevelési felügyelet időtartama alatti tartózkodási helyét, a gyermekotthon helyiségeinek meghatározásával,
- d) a gyermek hozzátartozóival való kapcsolattartása szabályozását,
- e) a felülvizsgálat időpontját,
- f) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását és a Gyvt. 81/C. §-ában biztosított jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatást.

(3) A nevelési felügyelet felülvizsgálata során a városi gyámhivatal a 114/A. §-ban és e §-ban foglalt rendelkezések szerint jár el.

(4) A gyámhivatal a nevelési felügyeletet megszünteti, ha annak feltételei nem állnak fenn. A nevelési felügyelet megszüntetéséről a gyámhivatal a gyermek, a gyermek törvényes képviselője, a gyermekjogi képviselő, a speciális gyermekotthon vezetője kérelmére, valamint hivatalból 5 munkanapon belül

határozattal dönt.

A gondozási díj

115. § (1) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett, az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek után fizetendő gondozási díj megállapításánál a Csjt.-nek a gyermektartásra vonatkozó, valamint a Gyvt.-nek a gondozási díjra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(2) A gondozási díj fizetésének kötelezettsége a gyermek 18. életévének betöltése után is fennmarad, ha tanulmányait nappali oktatás munkarendje szerint folytatja, és további gondozása az utógondozói ellátás útján biztosított.

116. § A gondozási díj összegének megállapításánál a fizetésre köteles személy szociális körülményeit is figyelembe kell venni. Méltánylást érdemlő esetben a gondozási díj a kötelezett átlagos havi jövedelmének 15%-ánál alacsonyabb összegben is megállapítható.

117. § (1) A gyámhivatal határozatában megjelöli, hogy a gondozási díjat a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes önkormányzat számlájára kell befizetni, és határozatát közli a jegyzővel is.

(2) A gondozási díj-befizetéseket és a keletkezett hátralékot, amelyre a Gyvt. 154. §-ának (3) bekezdése alapján késedelmi pótlék nem állapítható meg, a jegyző tartja nyilván. A befizetett összeg 60%-át negyedévente át kell utalni a gyámhivatal által megjelölt gyermekvédelmi szakszolgálat számlájára, fogyatékos vagy pszichiátriai betegek otthonában történt elhelyezés esetén pedig a szociális intézmény részére a negyedévet követő második hónap 15. napjáig.

118. § (1) A gondozási díjhátralék behajtásáról a kötelezett lakóhelye szerinti jegyző gondoskodik. A jegyző negyedévente tájékoztatja a gyámhivatalt az esetleges hátralékról.

(2) A jegyző a gondozási díj összegének felülvizsgálatához évente megküldi a gondozási díj fizetésére kötelezett körülményeit tanúsító iratokat (környezettanulmány, jövedelemigazolások).

(3) A gondozási díjhátralék elévülés miatt történő törlése a jegyző feladata.

(4) A gyámhivatal tartási kötelezettség elmulasztásának vétsége miatt feljelentést tesz az ellen, aki a megállapított gondozási díjfizetési kötelezettségét önhibájából nem teljesíti [Btk. 196. §].

119. § A gondozási díj összegét és a fizetési kötelezettséget a gyámhivatal évente felülvizsgálja. A felülvizsgálathoz a gyámhivatal beszerzi a gondozási díj fizetésére kötelezettnek a 7. számú melléklet szerinti jövedelemnyilatkozatát és a környezettanulmányt.

120. § (1) Ha a nevelésbe vett gyermek szülőjét a bíróság a gondozási díjfizetési kötelezettség keletkezése előtt tartásdíj fizetésre kötelezte, a gondozási díj fizetését előíró határozatot közölni kell az ítéletet hozó bírósággal. Ha a tartásdíjat letiltás útján folyósítja a fizetésre kötelezett munkáltatója vagy egyéb szerv, a határozatot közölni kell a jövedelmet folyósító szervvel is.

(2) A gyermekgondozási segélyben részesülő személy gondozási díjfizetési kötelezettsége szünetel.

(3) Ha a gyámhivatal illetékessége megszűnik, az ügy áttételéről szóló végzésben a gyámhivatal közli

a) a gondozási díj fizetésére kötelezettel, illetőleg munkáltatójával, hogy a gondozási díjat a megjelölt időponttól kezdve az illetékessé vált gyámhivatal által meghatározott számlára fizesse meg,

b) a jegyzővel, hogy a gondozási díj fizetésére kötelezettet nyilvántartásából törölje.

XVI. Fejezet

Utógondozás elrendelésével kapcsolatos ügyek

Az utógondozás elrendelése

121. § (1) Az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnése vagy megszüntetése esetén a gyámhivatal legalább 1 évi időtartamra elrendeli a gyermek, illetve - kérelme alapján - a fiatal felnőtt utógondozását. Az utógondozás a fiatal felnőtt 24. életévének betöltéséig bármikor, akár ismételten is elrendelhető, kivéve, ha a korábbi utógondozás megszüntetésére a 122. § (2) bekezdésének d) pontjában foglaltak miatt került sor.

(2) Az utógondozás a gyámhivatali határozatban megállapított időpontig, de legfeljebb a fiatal felnőtt 24. életévének, illetve felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytató és ezen a jogcímen utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt esetén legfeljebb 25. életévének betöltéséig tart. Amennyiben a fiatal felnőtt utógondozói ellátásban részesül, részére a gyámhivatal az ellátás időtartamára elrendeli az utógondozást.

(3) Amennyiben az otthonteremtési támogatás iránti kérelem előterjesztésekor a fiatal felnőtt utógondozásban részesül, a gyámhivatal az utógondozás időtartamát meghosszabbítja az otthonteremtési támogatás elszámolásának időpontjáig. Ellenkező esetben a gyámhivatal az utógondozást az otthonteremtési támogatás iránti kérelem előterjesztésekor rendeli el.

(4) Az utógondozás elrendeléséről szóló határozatban a gyámhivatal felhívja az utógondozás biztosítására köteles intézmény vezetőjét az utógondozó személyének, illetve az utógondozó személyében beállott változás haladéktalan közlésére.

122. § (1) A kirendelt utógondozó félévente, illetve a gyámhivatal felhívására szükség szerint, valamint a kirendelés megszűnésekor köteles tájékoztatást adni a gyámhivatalnak az utógondozás eredményéről.

(2) A gyámhivatal az utógondozást megszünteti, ha

a) a gyermek védelembe vétele, családba fogadása, ideiglenes hatályú elhelyezése, átmeneti vagy tartós nevelésbe vétele válik szükségessé,

b)

c) azt a fiatal felnőtt kéri, kivéve, ha utógondozói ellátásban vagy otthonteremtési támogatásban részesül,

d) a fiatal felnőtt az utógondozóval önhibájából legalább három hónapja nem működik együtt.

(3) Megszűnik az utógondozás

a) a fiatal felnőtt 24. életévének betöltésével,

b) az utógondozói ellátás megszűnésével,

c) az otthonteremtési támogatással való elszámolással.

Az utógondozói ellátás elrendelése

123. § (1) A gyám a gyermek nagykorúságának elérése előtt legalább két hónappal felterjeszti a gyámhivatalnak

a) a gyermek utógondozói ellátására vonatkozó javaslatot és a 124. § szerinti igazolásokat,

b) az utógondozói ellátást biztosító nevelőszülő, gyermekotthon, utógondozó otthon vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat külső férőhelyre vonatkozó befogadó nyilatkozatát.

(2) Ha a fiatal felnőtt szociális bentlakásos intézményi elhelyezése cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága miatt látszik indokoltnak, az utógondozói ellátás elrendelése előtt a gyámhivatal megvizsgálja a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezés iránti perindítás szükségességét.

(3) A gondnokság alá helyezés iránti per megindítására a gyám is tehet javaslatot a gyámhivatalnak, ha annak szükségessége felmerül.

124. § A gyámhivatal a fiatal felnőtt kérelmének benyújtását követően az utógondozói ellátás elrendeléséhez beszerzi

a) a fiatal felnőtt jövedelemigazolását vagy a munkaügyi központnak a nyilvántartásba vételéről szóló értesítését,

b) a középfokú, felsőfokú tanulói, hallgatói jogviszonyról a képző intézmény igazolását,

c) a szociális bentlakásos intézménybe történő elhelyezéséről szóló határozatot vagy a szociális bentlakásos intézmény értesítését a felvétel várható időpontjáról,

d)

e) a fiatal felnőtt nagykorúvá válásának időpontjában a rendelkezésére bocsátott készpénzvagyon összegéről szóló igazolást,

f) a fiatal felnőtt és a közeli hozzátartozó nyilatkozatát arról, hogy lakhatása saját vagy közeli hozzátartozójának lakókörnyezetében nem megoldható,

g) a környezettanulmányt.

A határozat tartalma

125. § Az utógondozói ellátásról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) az utógondozói ellátást biztosító nevelőszülő, gyermekotthon, utógondozói otthon vagy lakhatást nyújtó külső férőhely megnevezését,

b) az utógondozói ellátás jogcímét és kezdő időpontját,

c) a fiatal felnőtt számára meghatározott magatartási szabályokat, így különösen:

ca) a munkaügyi központtal való együttműködést, ha nappali tagozaton tanulmányokat nem folytat és munkaképes,

cb) a nevelőszülőjével szembeni megfelelő magatartásra való felhívást,

cc) a gyermekotthon, utógondozói otthon házirendjének betartására való felhívást,

cd) a lakhatást nyújtó külső férőhelyen a férőhely működtetőjével kötött megállapodásban foglaltak betartására való felhívást,

ce) az utógondozóval való együttműködési kötelezettségre történő felhívást.

d) a fiatal felnőttnek az utógondozói ellátás igénybevétele elmulasztásából származó jogkövetkezményekre

való figyelmeztetését,

e) az utógondozói ellátásban részesülő felhívását arra, hogy a jogosultság feltételeinek megváltozását vagy megszűnését a gyámhivatalnak 15 napon belül jelentse be,

f) az utógondozás elrendelését.

126. § (1) A gyámhivatal az utógondozói ellátást megállapító határozatát módosítja, ha az ellátás elrendelésének feltételei megváltoztak, de szükségessége a fiatal felnőtt kérelme alapján továbbra is fennáll.

(2) Ha az utógondozói ellátás elrendelése a fiatal felnőtt szociális bentlakásos intézményi elhelyezésének hiányán alapul, a gyámhivatal megvizsgálja a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezés iránti perindítás szükségességét.

HATODIK RÉSZ

GYÁMSÁG ÉS GONDNOKSÁG

XVII. Fejezet

A gyám és gondnok kirendelésével kapcsolatos ügyek

A gyám kirendelése

127. § (1) Ha a gyermek részére gyámrendelés szükséges, ennek tényét a Gyvt. 5. §-ának d) pontjában meghatározott hozzátartozók, valamint a Csjt. 94. §-ának (3) bekezdésében meghatározott szervek és személyek kötelesek jelezni a gyámhivatalnak. A gyám kirendelését azonban bármely más szerv vagy személy is kezdeményezheti.

(2) A gyámhivatal gyámot a szülői felügyelet alatt nem álló gyermek részére rendel. Nem áll szülői felügyelet alatt a gyermek, ha

a) a szülők meghaltak,

b) a szülők szülői felügyeletét a bíróság megszüntette,

c) a szülők cselekvőképtelenek vagy cselekvőképességükben korlátozva vannak,

d) a szülők ismeretlen helyen távol vannak, vagy ténylegesen akadályozva vannak,

e) a bíróság a gyermeket harmadik személynél helyezte el,

f) a gyermeket a gyámhivatal átmeneti vagy tartós nevelésbe vette,

g) a gyámhivatal a gyermek családba fogadásához hozzájárult,

h) a gyámhivatal a gyermeket ideiglenes hatállyal hozzátartozónál vagy más személynél, illetőleg nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy fogyatékosok és pszichiátriai betegek intézményében helyezte el és szülője ellen szülői felügyelet megszüntetése, illetőleg gyermek elhelyezése iránt per van folyamatban,

i) a szülő hathetes életkornál fiatalabb gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához hozzájárult,

j) a szülő a gyermeke ismert személy általi örökbefogadásához hozzájárult, kivéve, ha a szülő a házastárs által történő örökbefogadáshoz járult hozzá.

(3) A gyámhivatal hivatásos gyámot rendel a gyermek részére, ha a szülő hozzájárult gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához, és a gyermeket ideiglenesen a leendő örökbefogadó szülőnél helyezték el [Csjt. 98. § (4) bek. d) pont].

(4) Ha a szülő gyermekének általa ismert személy részéről történő örökbefogadásához járult hozzá, és az örökbefogadás engedélyezését a megnevezett leendő örökbefogadó szülő egyidejűleg maga is kéri - alkalmassága esetén -, az örökbefogadni szándékozó személyt a gyámhivatal a gyermek gyámjává rendeli ki.

(5) Ha a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő meghal, szülői felügyeletét a bíróság megszüntette vagy az szünetel, de a másik szülő él és szülői felügyeletét gyakorolhatja, gyám rendelésének nincs helye.

128. § (1) A gyámrendelés előtt a gyámhivatalnak vizsgálnia kell:

a) a gyámrendelés okát,

b) azt, hogy a gyermek kinek a gondozásában él és a gyermek ellátására személye és körülményei alkalmasak-e,

c) van-e nevezett gyám vagy gyámságból kizárt személy; van-e a gyermeknek olyan rokona, hozzátartozója, aki gyámként kirendelhető,

d) van-e a gyermeknek vagyona és azt ki kezeli.

(2) A gyámrendelés előtt a gyámhivatal beszerzi:

a) a gyámrendelés alapjául szolgáló okiratokat (így különösen szülők halotti anyakönyvi másolata, bírói ítélet),

b) a gyermek születési anyakönyvi másolatát,

c) a gyermek ingó, ingatlan vagyonáról készült leltárt, értékhatártól függetlenül.

(3) A gyámhivatal a Gyvt. 128. §-ában meghatározottakon kívül meghallgatja a gyámi tisztség viselésére figyelembe vehető személyt, továbbá vizsgálja, hogy viselhet-e gyámságot, és személyiségénél fogva alkalmas-e a tisztség ellátására. E rendelkezés a hivatásos gyámra és a gyermekotthon vezetőjére nem vonatkozik.

(4) A gyámhivatal a (3) bekezdésben foglaltak vizsgálata során - szükség szerint - orvosi, pszichológiai véleményt és jövedelemigazolást szerez be.

129. § (1) A hivatásos gyám feladatait közszolgálati jogviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében látja el.

(2) Hivatásos gyám nem lehet a gyámhivatal vezetője, illetve ügyintézője, továbbá a Csjt. 96. §-ának (2) bekezdésében meghatározott azon személy, akinél bíróság vagy a gyámhivatal a gyermeket elhelyezte.

(3) Ha a gyámhivatal valamely okból a testvérek részére nem közös gyámot rendel [Csjt. 97. § (2) bek.], a gyámok közül - meghallgatásuk után - kijelöli azt, aki a testvérek osztatlan közös tulajdonában lévő vagyontárgyakat kezeli.

A határozat tartalma

130. § (1) A gyámrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza:

a) tájékoztatást a gyámi tisztséggel járó jogokról és kötelezettségekről,

- b) a gyámi tisztséggel járó jogok és kötelezettségek kezdetének időpontját,
- c) a vagyonleltár alapján az ingó és ingatlan vagyon gyám kezelésébe adását, feltéve, hogy a gyám vagyonkezelésre jogosult,
- d) vagyonkezelésre jogosult gyám esetén a 158. § (1) bekezdése szerinti számadás gyámhivatalhoz történő benyújtásának időpontját,
- e) tájékoztatást a gyám családtámogatási ellátások igénylésére való jogáról.

(2) A gyámhivatal határozatát azonnal végrehajthatónak nyilvánítja.

(3) A gyámhivatal a gyámrendelésről szóló határozata meghozatalával egyidejűleg közli a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel, továbbá a gyermeket ellátó védőnővel a gyámrendelés tényét.

A gondnok kirendelése

131. § (1) A gondnokrendelés előtt a gyámhivatal megvizsgálja

- a) a gondnokrendelés okát,
- b) van-e nevezett gondnok,
- c) a gondnokolt kinek a gondozásában áll,
- d) van-e olyan házastárs, szülő vagy más hozzátartozó, illetve rokon, akit gondnokul ki lehet rendelni,
- e) van-e vagyona a gondnokrendeléssel érintett személynek.

(2) A gondnokrendelés előtt a gyámhivatal beszerzi a gondnokrendelés alapjául szolgáló bizonyítékokat, így különösen a jogerős bírósági határozatot, valamint a gondnokolt születési anyakönyvi másolatát.

(3) A gyámhivatal a Gyvt. 128. §-ával meghatározott személyeken kívül meghallgatja - ha mentális állapota lehetővé teszi - a gondnokság alá helyezéssel érintett személyt, valamint a gondnoki tisztség ellátását vállaló személyt.

132. § (1) A gyámhivatal annak a személynek,

- a) akit a bíróság cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett gondnokot, kivételesen több gondnokot,
- b) akinek az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan, teljes mértékben hiányzik (Ptk. 18/A. §), kivételesen azonnali intézkedést igénylő esetben ideiglenes gondnokot,
- c) aki a 12. § (1) bekezdése szerint ismeretlennek minősül, vagy akit körülményei adott ügy vitelében akadályoznak, különösen, ha ismeretlen helyen tartózkodik, vagy ismert helyen tartózkodik ugyan, de visszatérésében gátolva van, eseti gondnokot vagy ügygondnokot,
- d) akinek részére gondnokot rendelt, a gondnok helyettesítésére, ha az feladatainak ellátásában tartósan akadályozva van, helyettes gondnokot,
- e) akinek az ügyében más eljáró szerv, személy megkeresi, a feltételek fennállása esetén, eseti gondnokot vagy ügygondnokot

rendel.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdés a) pontjában meghatározottakon túl gondnokot (Ptk. 224. §) rendel annak a személynek is, akit körülményei ügyei vitelében tartósan akadályoznak, és emiatt előreláthatólag hosszabb időn át képviseletre szorul.

(3) A gyámhivatal az (1) bekezdés c) pontjában meghatározottakon túl eseti gondnokot rendel akkor is, ha

a) a korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen személy és törvényes képviselője között érdekellentét áll fenn [Ptk. 225. § (1) bek.], vagy a törvényes képviselő más tényleges akadály miatt nem járhat el, illetve a szülő nem láthatja el a gyermek törvényes képviselőségét,

b) a szülő mint törvényes képviselő a gyermeket a Csjt. 87. §-ának (1) bekezdése szerint nem képviselheti,

c) a különleges szakértelmet igénylő ügyekben a gyám vagy gondnok nem képes a törvényes képviselőség ellátására,

d) határozatában nem hatalmazta fel a gyámot a gyermek vagyonának kezelésével járó feladatok ellátására [Gyvt. 88. § (1) bek.].

(4) A gyámhivatal az (1)-(2) bekezdésben meghatározottakon túl

a) ha a születendő gyermek jogainak megóvása érdekében szükséges a méhmagzat részére gondnokot,

b) a vagyonvédelem érdekében, ha gondnokság alá helyezés iránt per indítása indokolt, vagy az ilyen per során elrendelt zárlat esetén, zárgondnokot

rendel.

(5) Az eseti gondnok és az ügygondnok kirendelése iránt a jegyző intézkedik, ha erre az előtte folyó eljárásban van szükség.

133. § (1) A gondnok kirendelése előtt a gyámhivatal beszerzi a gondnokrendelés okául szolgáló bizonyítékokat, így különösen

a) a bírósági határozatot,

b) a pszichiátriai szakvéleményt,

c) az ügyfél ismeretlen helyen való távollétét igazoló iratot,

d) a különös szakértelem szükségességét megalapozó iratokat,

e) a fogamzás feltételezett időpontjára vonatkozó orvosi igazolást,

f) a vagyonleltárt.

(2) Nem minősül különleges szakértelmet igénylő ügynek a családtámogatási ellátás, az árvaellátás, egyéb pénzügyi támogatás, nyugdíj és egyéb járadék igénylése, felhasználása, valamint ennek gyámhatósági betétben való elhelyezése és kezelése.

134. § (1) Ha a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személynek nincs olyan hozzátartozója, aki a gondnokság viselésére alkalmas, részére a gyámhivatal hivatásos gondnokot rendel.

(2) A hivatásos gondnok a gyámhivatal székhelye szerinti önkormányzat által közszolgálati jogviszonyban,

munkaviszonyban vagy egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban (pl. megbízás) foglalkoztatott személy.

(3) Hivatásos gondnok csak olyan büntetlen előéletű személy lehet, aki a külön jogszabályban meghatározott képesítési előírásoknak megfelel.

(4) A hivatásos gondnok egyidejűleg legfeljebb 30 gondnokság alatt álló személy vonatkozásában láthat el gondnoki feladatokat.

(5) Hivatásos gondnokul a fogyatékos személyekkel, a szenvedélybetegekkel, valamint a pszichiátriai betegekkel foglalkozó országos, illetve megyei működési területtel rendelkező társadalmi szervezet által tagjai közül ajánlott személy is kirendelhető.

(6) Gondnokul nem rendelhető ki

a) a szociális, egészségügyi, nevelési-oktatási, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi intézmény dolgozója az intézményben elhelyezett, illetve felvett, valamint a területi egészségügyi és szociális szolgáltatás dolgozója a gyógyítása, gondozása alatt álló személy részére, valamint ezen személyek közeli hozzátartozója,

b) a gyámhivatal gyámügyi ügyintézője a gyámhivatal előtt folyó gondnoksági ügyekben, valamint ezen személy közeli hozzátartozója,

c) aki a gondnokolttal tartási, életjáradéki vagy öröklési szerződést kötött, valamint ezen személyek közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont].

(7) A hivatásos gondnok kirendelése a gondnokolt tiltakozása esetén sem mellőzhető.

134/A. § (1) A gondnokrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon túl tartalmazza

a) a gondnoki tisztséggel járó jogokról és kötelezettségekről való tájékoztatást,

b) többes gondnokrendelés esetén a gondnokok feladatkörének pontos megosztását [Ptk. 19/B. § (2) bek.],

c) helyettes gondnokrendelés esetén annak időtartamát, valamint a helyettes gondnok jogkörének terjedelmét,

d) ideiglenes gondnokrendelés esetén azon ügycsoportok megjelölését, amelyek tekintetében a gondnok eljárhat [Ptk. 18/A. § (2) bek., 14. § (6) bek.],

e) annak az összegnek a megállapítását, amelyen felül a gondnokolt vagyoni ügyében a gondnok jognyilatkozatának érvényességéhez a gyámhatóság jóváhagyása szükséges [Ptk. 16. § (1) bek. e) pont],

f) a gondnoki tisztséggel járó jogok és kötelezettségek kezdő időpontját,

g) az ingó és ingatlan vagyon gondnok kezelésébe adását a vagyonleltár alapján,

h) vagyonkezelésre jogosult gondnok esetén a 158. § (1) bekezdése szerinti számadás gyámhivatalhoz történő benyújtásának időpontját.

(2) A gyámhivatal határozatát fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilváníthatja.

(3) A gondnokrendelésről szóló határozatát a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

Ideiglenes gondnok

135. § (1) A törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén [Ptk. 18/A. § (1) bek.] az ideiglenes gondnokrendelés előtt a gyámhivatal

- a) meghallgatja a gondnokság alá helyezendő személyt,
- b) beszerzi a lakó- vagy tartózkodási hely szerint illetékes, vagy a gyógykezelést ellátó pszichiátriai gondozó intézet, illetve ideg- és elmeógyógyintézet szakvéleményét,
- c) környezettanulmányt készít,
- d) leltároztatja a gondnokság alá helyezendő személy vagyonát.

(2) Az ideiglenes gondnokrendelés hatálya a gondnokság alá helyezés iránti per jogerős befejezését követően a gondnok kirendelésével szűnik meg, kivéve, ha azt a bíróság az ideiglenes gondnokrendelés felülvizsgálata során már megszüntette.

(3) A gyámhivatal rendel ideiglenes gondnokot abban az esetben is, ha az ideiglenes gondnokrendelés szükségességéről a bíróság döntött.

(4) Az ideiglenes gondnok jogköre a kirendelő határozatban megjelölt ügycsoportokra terjed ki, a gyámhivatal előzetes jóváhagyásával azonban minden olyan intézkedést megtehet, amivel a gondnokolandó személyt károsodástól óvja meg.

(5) Annak a személynek a bentlakásos szociális intézménybe történő elhelyezését, akinek cselekvőképessége a gyámhivatal ideiglenes gondnokrendelő határozata alapján e jognyilatkozat megtételében korlátozott, az ideiglenes gondnok csak a bíróság ideiglenes gondnokrendelés fenntartásáról rendelkező jogerős végzése alapján kérheti.

Eseti gondnok

136. § (1) Az eseti gondnokrendelés a gondnokolt személy cselekvőképességét nem érinti.

(2) Eseti gondnokul - a Gyvt. 68/B. § (1) bekezdésében és 89. §-ának (1) bekezdésében meghatározott eset kivételével - elsősorban ügyvédet kell kirendelni.

Ügygondnok

137. § (1)

(2) A közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény alapján kirendelt ügygondnok, ha jogszabály másként nem rendelkezik a gyámhatóság felhatalmazása nélkül pénzt vagy dolgot nem vehet át, egyezséget nem köthet, vitás jogot nem ismerhet el, illetve arról nem mondhat le, kivéve, ha ezzel az általa képviselt személyt a nyilvánvaló károsodástól óvja meg.

(3) Az ügygondnok kirendelése a gondnokolt személy cselekvőképességét nem érinti.

(4) A gyámhatóság az ügygondnok kirendeléséről szóló döntést 22 munkanapon belül hozza meg.

A méhmagzat gondnoka

138. § (1) A gyermek részére már megszületése előtt gondnokot kell rendelni, ha ez jogainak megóvása érdekében szükséges, különösen, ha a gyermek és törvényes képviselője között érdekellentét áll fenn.

(2) Születendő gyermek családi jogállásának teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal történő rendezése

érdekében a méhmagzat részére gondnokot kell rendelni, ha az anya cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes.

(3) A méhmagzat gondnokának a tevékenysége születés időpontjáig terjed.

(4) A szülő törvényes képviselői jogát korlátozó rendelkezéseket [Csjt. 86. § (2) bek., 87. § (1)-(2) bek.] a méhmagzat tekintetében is alkalmazni kell.

Zárgondnok

139. § (1) A törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén a gyámhivatal 22 munkanapon belül a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezendő személy vagyona határozattal zárlatot rendel el, és ezzel egyidejűleg zárgondnokot rendel.

(2) A zárgondnok személyének kijelölésére a Ptk. 19. § (2) bekezdésében, valamint a 19/A-19/B. §-aiban meghatározottak értelemszerűen irányadók.

(3) A zárgondnok kirendelésénél a 135. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

(4) Ha a gyámhivatal a gondnokság alá helyezési per megindítása előtt vagy a bíróság a per alatt a gondnokság alá helyezendő személy vagyonának megóvása érdekében zárlatot rendelt el, a gyámhivatal által kirendelt zárgondnok a zárlat feloldásáig, illetőleg a per jogerős befejezése után a gondnok kirendeléséig a rendes gazdálkodás szabályai szerint kezeli.

XVIII. Fejezet

A gyám és a gondnok működésének felügyelete és irányítása

140. § (1) A gyámhivatal a gyámot a gyermek, a gondnokot a gondnokolt érdekében megfelelő intézkedés megtételére utasíthatja.

(2) A gyám (a gondnok) - függetlenül számadási kötelezettségétől - köteles a gyámhivatal felhívására a gyermek (a gondnokolt) helyzetéről soron kívül felvilágosítást adni.

141. § (1) A gyám (a gondnok) működése közben - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - indokoltan felmerült kiadásainak megtérítését igényelheti, ha a gyermek (a gondnokolt) megfelelő jövedelemmel rendelkezik. A kiadások szükségességét, a felmerült összeg helyességét a gyámhivatal a számadás elbírálása során állapítja meg.

(2) Működése során az eseti gondnok és az ügygondnok - a vagyonkezelésre kirendelt eseti gondnok kivételével - tevékenységéről félévenként, illetőleg, ha a kirendelés célja megvalósult, vagy annak oka megszűnt, ezt követően 8 napon belül köteles a gyámhatóságnak jelentését benyújtani.

(3) Az eseti gondnokot (ügygondnokot) - a természetben nyújtott családi pótléknak a gyermek szükségleteire történő felhasználására kirendelt eseti gondnok kivételével - tevékenységéért munkadíj illeti meg. A munkadíj mértékét az eseti gondnok (ügygondnok) felmentéséről határozatot hozó gyámhatóság állapítja meg az eseti gondnok (ügygondnok) munkateljesítményének figyelembevételével.

(4) A munkadíj összegét - a Gyvt. 133/A. § (6) bekezdésében foglalt kivétellel - a gyámhatóság az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének százszorosát meghaladó vagyonnal rendelkező gyermek (gondnokolt) vagyonának terhére állapítja meg, feltéve, hogy ezzel nem veszélyezteti a vagyonnal rendelkező gyermek (gondnokolt) lakhatási és megélhetési feltételeit. Ennek hiányában a díj megfizetése a gyámhivatal székhelye szerint illetékes önkormányzat feladata.

(5) Ha az ügyfélnek nincs lakóhelye vagy az nem állapítható meg, a díj megfizetése az eseti gondnokot

kirendelő gyámhatóság székhelye szerint illetékes önkormányzat feladata.

142. § (1) A gyámot, illetőleg a gondnokot a gyámhivatal kivételesen felmentheti, ha a gyám vagy gondnok működése ellen kifogás nem merül fel, azonban más személy kirendelése a gyámolt vagy gondnokolt érdekeit tekintve kedvezőbb.

(2) Ha a gyámhivatal a gyámot vagy a gondnokot tisztségéből felmenti, elmozdítja, illetőleg azonnali hatállyal felfüggeszti, ezen intézkedésével egyidejűleg új gyámot, gondnokot rendel.

(3) A gyámhatóság az eseti gondnokot, illetve az ügygondnokot felmenti, ha annak a kirendelés céljának megvalósulását, illetve a kirendelés okának megszűnését követően előterjesztett jelentését [141. § (2) bek.] elfogadja.

143. § A nagykorúság elérése után, illetve a gondnokság megszüntetéséről rendelkező jogerős bírósági határozat alapján a gyámhivatal értesíti

a) a jogosultat a vagyon állagáról, a vagyon kezelőjének személyéről és számadási kötelezettségéről, a letétben lévő vagyon helyéről, a vagyon feletti rendelkezés módjáról, továbbá arról, hogy a számadásra kötelezettel szemben támasztott követelését szükség esetén bírósági úton érvényesítheti,

b) a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült, nagykorúvá vált jogosultat - a beszerzett adó- és értékbizonyítvány alapján - ingatlanának értékéről,

c) a földhivatalt a jogosult kiskorúságára vonatkozó, illetve, ha a bíróság erről nem rendelkezett, a volt gondnokolt személy gondnokság alá helyezésre vonatkozó bejegyzésnek az ingatlan-nyilvántartásból való törlése érdekében,

d) a nyugdíjfolyósító szervet, ha a jogosult nyugdíjban vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátásban részesült,

e) a hitelintézetet, a zárolt számla kezelőjét, a letétben lévő vagyontárgy kezelőjét arról, ha a vagyon felett a 18. életévét betöltött személy nem jogosult rendelkezni, mivel korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen.

XIX. Fejezet

A gondnokság alá helyezés, a felülvizsgálati eljárás megindítása és a gondnokság alá helyezés megszüntetése iránti perek

144. § (1) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezés iránt - ha annak feltételei [Ptk. 14. § (4) bek. és 15. § (4) bek.] fennállnak - akkor indít pert, ha a gondnokság alá helyezendő személynek nincs házastársa, egyenesági rokona, testvére, vagy van ugyan, de azok nem kívánnak pert indítani.

(2) A gondnokság alá helyezés szükségessége különösen akkor áll fenn, ha a gondnokság alá helyezendő személy személyi és vagyoni érdekvédelme csak a gondnokság alá helyezéssel biztosítható.

(3) A gyámhivatal a kötelező felülvizsgálati eljárást a cselekvőképességet korlátozó, illetve kizáró gondnokság alá helyezést kimondó ítéletében megjelölt felülvizsgálati időpontban indítja meg.

(4) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezés megszüntetése iránt pert indít, ha annak fenntartása - függetlenül a kötelező felülvizsgálat iránti eljárás megindításának időpontjától - már nem indokolt, és a megszüntetés iránti pert az erre jogosultak nem kezdeményezik.

145. § (1) A cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezés, illetve a gondnokság megszüntetése iránti per esetén a keresetlevélben a Pp. 121. §-ában meghatározott adatokon kívül fel kell tüntetni a gondnokság

alá helyezendő, illetve a gondnokság alatt álló személy ingatlanának helyrajzi számát, nyugdíja esetén a nyugdíjfolyósítási törzsszámot, betétben elhelyezett készpénz esetén a betétkönyv vagy folyószámla számát. A keresetlevélben meg kell jelölni azoknak a tanúknak a nevét és lakcímét, akik ismerik a gondnokság alá helyezéssel érintett személy magatartását és életvitelét.

(2) A cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezés iránti kereseti kérelem irányulhat a gondnokolandó személy cselekvőképességének általános vagy részleges (a Ptk. 14. § (6) bekezdésében meghatározott egyes ügycsoportok tekintetében fennálló) korlátozására.

(3) A kötelező felülvizsgálat iránti eljárásban a kereseti kérelem a Ptk. 21. § (4) bekezdésében meghatározottakra irányulhat.

(4) A keresetlevélhez csatolni kell a gondnokság alá helyezendő, illetőleg a gondnokság alatt álló személy

a) születési anyakönyvi kivonatát vagy másolatát, kivéve, ha az iratokat külföldről kell beszerezni,

b) elmeállapotára vonatkozó szakorvosi véleményt,

c) tulajdonában lévő ingatlanok tulajdoni lapját,

d) lakóhelyén készített környezettanulmányt.

HETEDIK RÉSZ

A GYERMEK ÉS A GONDNOKSÁG ALATT ÁLLÓ SZEMÉLY VAGYONI ÉRDEKVÉDELME

XX. Fejezet

A törvényes képviselő vagyonkezelésével kapcsolatos ügyek

146. § (1) A szülő vagyonkezelői jogát korlátozó - a Csjt. 80. §-ának (1) bekezdésében és 82. §-ának (2) bekezdésében, valamint e rendelet 25. §-ában meghatározott - rendelkezéseket a gyám, hivatásos gyám (a továbbiakban együtt: gyám) tekintetében is alkalmazni kell.

(2) A gondnok - általános jelleggel, illetve a cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezést kimondó bírósági határozatban meghatározott ügyekben - a gondnokság alá helyezett személy vagyonának kezelője és törvényes képviselője.

(3) A gyermek, illetőleg a gondnokság alatt álló személy vagyonát a gyám és a gondnok leltárral veszi át. A leltárt soron kívül, a hagyatéki leltározásra vonatkozó rendelkezések szerint kell elkészíteni.

(4) A cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt álló személy gondnoka, valamint, ha a bíróság az alább felsorolt jognyilatkozatok tekintetében a cselekvőképességet korlátozta, az érintett személy és gondnoka jognyilatkozatainak érvényességéhez a gyámhivatal jóváhagyása szükséges, ha a jognyilatkozat a gondnokolt

a) tartására,

b) örökösödési jogviszony alapján megillető jogára vagy kötelezettségére,

c) ingatlan tulajdonának átruházására vagy bármely módon történő megterhelésére vonatkozik, ide nem értve azt az esetet, amikor az ingatlan ellenérték nélküli megszerzésével egyidejűleg haszonélvezet alapítására kerül sor,

d) a Ptk. 20/B. §-a alapján beszolgáltatott vagyonára,

e) vagyonának mértékétől függően a gondnokot kirendelő határozatban megállapított összeget, de legalább ötvenezer forintot meghaladó értékű egyéb vagyontárgyára, vagyoni értékű jogára vonatkozik [Ptk. 16. § (1) bek. e) pont],

f) vagyoni hozzájárulása 50%-át, de legalább százezer forintot meghaladó kötelezettségvállalásra vonatkozik, feltéve, hogy a gondnokolt gazdálkodó szervezet tagja, részvényese [Ptk. 20/D § (3) bek.].

(5) A gyám és a gondnok személyében bekövetkező változás esetén az új gyám, illetve gondnok a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy vagyonát, a gyámhivatal végszámadást elfogadó határozata alapján veszi át. Amennyiben a gyám, illetve a gondnok a végszámadást határidőre nem nyújtja be, vagy azt a gyámhivatal nem fogadja el, úgy a vagyont leltározni kell, és az új gyám vagy gondnok a vagyont a leltár alapján veszi át.

147. § (1) Ha a törvényes képviselő a Csjt. 82. §-ának (2) bekezdése alapján a gyermek, illetve a Ptk. 20/B. §-a alapján a gondnokság alá helyezett pénzt és értéktárgyait a gyámhivatalnak beszolgáltatni köteles

a) a pénzt - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - a gyámhivatal székhelye szerint illetékes hitelintézetnél nyitott gyámhatósági fenntartásos betétben, forint folyószámlán vagy devizaszámlán (a továbbiakban együtt: betét),

b) a személyes tulajdon szokásos tárgykörébe nem tartozó ékszereket, ezüst, arany, platina tárgyakat, drágaköveket az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Részvénytársaságnál letétként

c) a kulturális javakat az illetékes múzeumban letétként kell elhelyezni.

(2) A hitelintézet a betétet elkülönítetten kezeli.

(3) Ha az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek törvényes képviselőjét nevelőszülő, hivatásos gyám vagy a gyermekotthon vezetője látja el, a pénzt a vagyonkezeléssel felruházott törvényes képviselő székhelye szerint illetékes hitelintézetnél nyitott betétben kell elhelyezni.

(4) A gyámhivatal kötelezheti a szülőt, a gyámot és a gondnokot (a továbbiakban együtt: törvényes képviselő) a gyermek, illetve a gondnokság alatt álló személy tulajdonában álló - százezer forint értéket meghaladó - értékpapír hitelintézeti letétben történő kezelésére.

148. § (1) A hitelintézet a gyermek, illetőleg a gondnokolt betéjébe történő befizetést igazoló okmányt a törvényes képviselőnek kiadja, vagy kérelmére letétként kezeli. A hitelintézet a betétben elhelyezett összegről és az elhelyezés időpontjáról a gyámhivatalt a jogosult nevének, lakcímének és a betét számának közlésével értesíti.

(2) A gyámhivatal megkeresésre, illetőleg a törvényes képviselő személyében történt változás esetén hivatalból haladéktalanul közli a hitelintézettel a törvényes képviselő nevét és lakcímét.

(3) A gyámhivatal az ügyben való illetékességének megszűnéséről értesíti a hitelintézetet. A hitelintézet a betétet megküldi az illetékes gyámhivatal székhelyén működő pénzügyintézetnek.

149. § (1) A gyámhivatal a betétben elhelyezett pénz, valamint a letétben kezelt értékpapír feletti rendelkezésre csak a törvényes képviselőt jogosíthatja fel.

(2) A gyámhivatal akkor engedélyezheti a törvényes képviselő kérelmére a gyámi fenntartásos betétben elhelyezett pénznek államilag garantált értékpapírba, biztosítási kötvénybe, ingó vagy ingatlan vagyonba történő befektetését, ha az a gyermek, illetve a gondnokolt érdekében áll.

(3) A szociális vagy gyermekvédelmi intézményben elhelyezett gyermek esetében a gyámhivatal nem

engedélyezheti a pénz felhasználását - zsebpénz kivételével - az intézményi költségek fedezésére.

(4) A szociális intézményben elhelyezett gondnokolt esetében a gyámhivatal nem engedélyezheti a pénz felhasználását - a személyi térítési díj és a költőpénz kivételével - az intézményi költségek fedezésére.

(5) A gyermekotthonban elhelyezett átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek gyámja, valamint a bentlakásos szociális intézményben elhelyezett gondnokság alatt álló személy gondnoka, a gyermek, illetve a gondnokolt külön jogszabályban meghatározott kötelező ellátásait meghaladó szükségleteire - különösen tartós fogyasztási cikk vásárlására, a gyermek képességeinek fejlesztésére és jelentősebb vagyoni érték megszerzésére - a gyámi fenntartásos betétből pénzfelvétel engedélyezését kérheti a gyámhivataltól.

Az ingatlan vagyonnal kapcsolatos ügyek

150. § Ha a gondnokság alá helyezett személy tulajdonában olyan ingatlan van, amellyel kapcsolatban az első fokú bíróság a külön jogszabályban foglaltak szerint nem intézkedett, a gyámhivatal megkeresi az ingatlan fekvése szerint illetékes földhivatalt a gondnokság alá helyezés tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzése iránt.

151. § (1) Amennyiben a gyámság vagy gondnokság alatt álló személy ingatlantulajdonnal vagy lakásbérleti jogvisztonnyal rendelkezik, a gyám, a gondnok vagy a kijelölt vagyongazdálkodó eseti gondnok gondoskodik az ingatlan, illetőleg a lakás hasznosításáról.

(2) Az ingatlan, illetve a lakás fenntartásának költségeit elsősorban a hasznosításból eredő bevételekből kell fedezni. Ha az ingatlan, illetőleg a lakás hasznosítása akadályba ütközik, vagy a bevételek a fenntartás költségeit nem fedezik, továbbá ha az az állagmegóvás miatt indokolt, a gyámhivatal kezdeményezi az önkormányzatnál a szükséges összegnek a rendkívüli gyermekvédelmi vagy lakásfenntartási támogatásból történő juttatását.

152. § (1) A gyermek, illetve a gondnokság alá helyezett személy lakásbérleti szerződésének közös megegyezéssel történő megszüntetéséhez vagy a lakás cseréjéhez történő hozzájárulás megszerzéséhez előírt törvényes képviselői jognyilatkozatot a gyámhivatal akkor hagyhatja jóvá, ha a gyermek vagy gondnokság alá helyezett személy lakhatása megfelelően biztosítva van.

(2) A gyermek, illetőleg a gondnokság alá helyezett személy tulajdonában lévő ingatlan tulajdonának átruházására vagy bármely módon történő megterhelésére vonatkozó jognyilatkozat jóváhagyásával kapcsolatos eljárásban a gyámhivatal az eset összes körülményeit mérlegelve azt vizsgálja, hogy a jognyilatkozat a gyermek, illetőleg a gondnokság alá helyezett személy érdekeit szolgálja-e.

153. § (1) A jóváhagyás iránti kérelemhez mellékelni kell

a) az ingatlanra vonatkozó szerződés egy eredeti és három másolati példányát,

b) 3 hónapnál nem régebbi adó- és értékbecslést, vagy az ingatlanközvetítésre feljogosított bármely szerv értékbecslését, kivéve, ha az ingatlan értékét az illetékhivatal 6 hónapnál nem régebben már megállapította,

c) az ingatlan tulajdoni lapjának 15 napnál nem régebbi másolatát, amennyiben a kérelmező nem él a (3) bekezdésben foglalt lehetőséggel.

(2) A közös tulajdon megállapodás alapján történő megszüntetésének jóváhagyása iránti kérelemhez az (1) bekezdésben foglaltak mellett mellékelni kell az elvi telekmegosztási engedélyt, továbbá a megosztás után kialakításra kerülő ingatlanrészekre vonatkozó értékbecslést.

(3) Ha az ügyfél az (1) bekezdés c) pontja szerinti iratot nem csatolja, a gyámhivatal az adat beszerzése érdekében az azt nyilvántartó hatósághoz fordul.

154. § (1) A tulajdonosváltásnak, illetőleg a tulajdonközösség megszűnésének az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése érdekében a gyámhivatal a szerződésben foglalt törvényes képviselői jognyilatkozat jóváhagyását és a határozat jogerőre emelkedését a szerződésekre, illetőleg megosztás esetén a vázrajzra rávezeti.

(2) A gyámhivatal - a vételármegfizetés (3) bekezdésben meghatározott módjára vonatkozó rendelkezés hiányában - az okiratokat csak akkor láthatja el. záradékkal, ha a szerződésben meghatározott vételárat betétben elhelyezték.

(3) Ha a felek megállapodása szerint a vevő a vételárat több részletben fizetheti meg, a gyámhivatal a jognyilatkozatot akkor hagyja jóvá, ha

a) a tulajdonjogot - a vételár utolsó részlete kifizetésének időpontjáig - fenntartással ruházták át, vagy

b) a kötelezettség biztosítására zálogszerződést kötnek, vagy

c) a szerződés teljesítését készfizető kezes biztosítja, vagy

d) a vételárhoz kölcsönt nyújtó hitelintézet a kölcsön folyósítására - egyéb feltételek nélkül - kötelezettséget vállal.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott esetben a szerződés akkor látható el záradékkal, ha a kézi zálogról vagy az elzálogosított követelésről, jogról kiállított okiratot, valamint a kötelezettséget vállaló nyilatkozat eredeti példányát a gyámhivatalnál letétbe helyezték, továbbá kezeség esetén, ha a kezes igazolja, hogy a keresete, jövedelme a kielégítéshez megfelelő biztosítékul szolgál.

Az ingó vagyona vonatkozó jognyilatkozatok

155. § A gyermek vagy a gondokolt tulajdonában lévő értékpapír, a személyes tulajdon szokásos tárgyai közé nem tartozó ékszerek, ezüst-, arany-, platinatárgyak, drágakövek és egyéb ingó tárgyak elidegenítésére és megterhelésére vonatkozó törvényes képviselői jognyilatkozat jóváhagyása iránti kérelemhez mellékelni kell a vagyontárgy értékesítésével hivatásszerűen foglalkozó szerv vagy személy értékbecslését.

XXI. Fejezet

Öröklési ügyek

Intézkedések a hagyatéki eljárás megindítása előtt

156. § (1) Ha a gyermek, a gondnokság alatt álló - ide nem értve a cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezett azon személyt, akinek a bíróság az ingó és ingatlanvagyonnal, valamint az örökösödési ügyekkel kapcsolatos jognyilatkozatot nem korlátozta - az ismeretlen helyen levő, az ügyeinek vitelében akadályozott személy, a méhmagzat ingó vagyona vonatkozó öröklési érdeke veszélyeztetve van, a gyámhivatal az ingóságot leltározatja és kezdeményezi a hagyatéki eljárás lefolytatását.

(2) A gyámhivatal a hagyatéki leltár alapján

a) megvizsgálja, hogy szükséges-e biztosítási intézkedés,

b) figyelmezteti a törvényes képviselőt a hagyaték visszautasításának lehetőségéről,

c) elbírálja az örökségnek a törvényes képviselő által bejelentett visszautasítását.

(3) A gyámhivatal biztosítási intézkedést kezdeményezhet a hagyaték helye szerint illetékes jegyzőnél, a

hagyaték, illetve a hagyatékhoz tartozó vagyontárgyak megóvása érdekében.

Intézkedések a hagyatékátadó végzés alapján

157. § (1) A gyámhivatal a hagyatékátadó végzés alapján megvizsgálja, hogy

- a) a gyermek, a gondnokolt, az ismeretlen helyen levő személy vagy a méhmagzat képviselője biztosított volt-e,
- b) az a) pontban nevezetteknek köteles részre való igényét nem sérti-e az örökhatározó végrendelete,
- c) az a) pontban nevezetteket a közjegyző intézkedése vagy egyezség alapján nem érte-e érdeksérelem.

(2) A gyámhivatal a hagyatékátadó végzés kézbesítése után

- a)
- b) ingatlan öröklése esetén meggyőződik a tulajdonjognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséről,
- c) cégtulajdon, üzletrész öröklése esetén meggyőződik a tulajdoni jognak a cégbírósági nyilvántartáson történő átvezetéséről.

(3) A gyámhivatal az (1) bekezdésben foglaltak orvoslására a hagyatékátadó végzés ellen fellebbezéssel él, vagy szükség szerint intézkedik az igények perrel való érvényesítése iránt.

(4) A gyámhivatal a gyermek öröklése esetén az öröklésről a vagyonkezelőt is értesíti. Ha a gyámhivatal tudomására jut, hogy a gyermek szülője (szülei) elhunyt(ak) erről a vagyonkezelőt - a gyermeket megillető társadalombiztosítási ellátások haladéktalan igénylése érdekében - értesíti.

XXII. Fejezet

A gyám és a gondnok számadására vonatkozó általános szabályok

158. § (1) A vagyonkezelésre jogosult gyám és gondnok a Csjt. 103. § (4) bekezdése, illetve a Ptk. 20/D. § (1) bekezdése szerinti éves számadását minden évben annak a hónapnak a 15. napjáig nyújtja be a gyámhivatalhoz, amelyik hónapban a kirendelésről szóló határozatot vele közölték.

(2) A számadás alapját a leltár és a vagyonkezelést átadó határozat, tartalmát a bevételek és a kiadások képezik. A számadás az (1) bekezdés szerinti benyújtás időpontját megelőző hónap első napjától visszafelé számított 12 hónapra vonatkozik.

(3) A számadáshoz csatolni kell a gyámolt vagy a gondnokolt személyes ügyeire (oktatására, nevelésére, tartására, egészségi állapotára) vonatkozó jelentést is.

(4) A számadásban a bevételeket és a kiadásokat külön, tételesen fel kell sorolni, csatolva - a számadásban feltüntetett tételek sorrendje szerint - a bevételeket és a kiadásokat igazoló iratokat. Ha a bevételt, illetve a kiadást igazoló irat benyújtása akadályba ütközik, a tételek helyességét a gyámhivatal egyéb módon is megállapíthatja.

(5) Amennyiben a kiskorú gyermek vagy a gondnokolt gazdálkodó szervezet tagja (részvényese) és a gazdálkodó szervezet a számviteli törvény szerinti beszámoló készítésére köteles, a beszámolót a vagyonkezelőnek a beszámoló elkészítését követő 30 napon belül a gyámhivatalhoz be kell nyújtani. Elfogadásáról - eseti számadásként - a gyámhivatal határozattal dönt.

(6) A gyámhivatal hivatalból, valamint a gondnokoltnak, a korlátozottan cselekvőképes kiskorúnak, a

gondnokolt közeli hozzátartozójának és a gyermek közeli hozzátartozójának kérésére a gyámot, illetve gondnokot indokolt esetben eseti számadásra kötelezheti.

(7) A gyámhivatal különösen azt a gyámot, illetve gondnokot kötelezi eseti számadásra,

a) akinek engedélyezte, hogy a gyermek, illetve a gondnokolt vagyonát igénybe vegye,

b) aki éves számadásra nem köteles,

c) aki gazdálkodó szervezet kiskorú vagy gondnokság alatt álló tagja, részvényese vagyonkezelését látja el, különösen, ha osztalékkelőleg kifizetésére kerül sor.

(8) Az eseti számadás elkészítésekor, illetve elbírálása során a rendszeres számadás szabályai szerint kell eljárni.

(9) A vagyonkezelő a számadás alapjául szolgáló bizonylatokat egyszerűsített számadás esetén, illetve az éves számadási kötelezettség alóli mentesség esetén is köteles a Ptk. követelések elévülésére vonatkozó szabályai szerint megőrizni. A bizonylat nélkül elszámolható költségekre a bizonylatmegőrzési kötelezettség nem vonatkozik.

A gyám számadására vonatkozó külön szabályok

159. § (1) A gyám - a hivatásos gyám és a gyermekotthon vezetője kivételével - nem köteles éves számadásra, ha a gyámoltnak nincsen vagyona és bevételeinek havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét. Nem köteles továbbá éves számadásra a gyámságot viselő nevelőszülő, ha a gyámolt nem rendelkezik vagyonnal és utána kizárólag családtámogatási ellátást folyósítanak.

(2) Ha a gyám a gyámolt közeli hozzátartozója, a rendszeres számadásban a bevételeket és a kiadásokat nem kell tételesen felsorolni és az igazoló iratokat sem kell csatolni (egyszerűsített számadás), ha a rendszeres jövedelem éves összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 12-szeresét.

(3) Bizonylat nélkül fogadhatók el az élelmezéssel és háztartással kapcsolatos költségek, feltéve, hogy azok havonkénti összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét.

(4) Az (1)-(3) bekezdés alkalmazása során az öregségi nyugdíjnak a számadási kötelezettség teljesítése évében irányadó legkisebb összegét kell figyelembe venni.

A gondnoki számadásra vonatkozó külön szabályok

159/A. § (1) A rendszeres számadásban a bevételeket és a kiadásokat nem kell tételesen feltüntetni és az igazoló iratokat sem kell csatolni (egyszerűsített számadás), ha

a) a gondnok a gondnokolt szülője, ideértve a nevelő-, mostoha- és örökbefogadó szülőt is,

b) a gondnok a gondnokolt a) pontban nem szereplő közeli hozzátartozója, feltéve, hogy

ba) a gondnokolt rendszeres jövedelmének éves összege a számadási kötelezettség teljesítésének évében nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 24-szeresét, vagy

bb) a gyámhivatal engedélyezte, hogy a vagyont a leszármazó, illetve a gondnokolt eltartási költségeinek fedezésére igénybe vegyék, amennyiben az évente nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 10-szeresét.

(2) A hivatásos gondnok kivételével a gondnok nem köteles éves számadásra, ha a gondnokoltnak nincsen

vagyona és munkaviszonyból származó jövedelmének, nyugdíjának és egyéb járadékának (bevételeinek) együttes havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének

a) négyszeresét, feltéve, hogy a gondnok a gondnokolt szülője, ideértve a nevelő-, mostoha- és örökbefogadó szülőt is,

b) háromszorosát az a) pont alá nem tartozó esetben.

Nem tekinthető vagyonnak a gondnokolt személyes szükségletét kielégítő mindennapos használati tárgyak, ha ezek összértéke nem haladja meg a kétszázezer forintot.

(3) Bizonylat nélkül fogadhatók el az élelmezéssel és a háztartással kapcsolatos költségek, feltéve, ha ezen költségek havonta nem haladják meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát.

(4) Az (1)-(3) bekezdés alkalmazása során a számadási kötelezettség teljesítése évében irányadó nyugdíjminimumot kell figyelembe venni.

160. § (1) A gyámhivatal által kirendelt, vagyonkezelésre jogosult gyám, gondnok a vagyonkezelői joga megszűnését, illetve a hagyatéki eljárás jogerős befejezését követő 15 napon belül a vagyon állagára vonatkozó számadást (végszámadást) terjeszt elő. A végszámadás a korábban felvett leltáron, illetve benyújtott számadásokon alapul.

(2) A végszámadás a vagyonkezelés egész időtartamára kiterjed. Ha a vagyon kezelője tevékenységéről rendszeres számadásra köteles, a végszámadás a rendszeres számadásra épül.

(3) Ha a gyámság megszűnésével a gyermek szülői felügyelet alá kerül, a végszámadást a gyámhivatalhoz kell benyújtani.

(4) Ha a gyám vagy a gondnok személyében változás történik, az akinek a gyámi vagy a gondnoki tisztsége megszűnt, a gyámhivatalnak köteles a végszámadást benyújtani.

(5) Ha a gyámság a nagykorúság elérése vagy a gondnokság a gondnokság megszüntetése miatt szűnik meg, a gyámi, illetőleg a gondnoki tisztséget ellátó személy annak tartozik végszámadással, aki a vagyon felett rendelkezni jogosult. Ez az irányadó a gyámolt vagy gondokolt halála esetén is. A végszámadás egy - a fiatal felnőtt aláírásával átvett - példányát a gyám az illetékes gyámhivatalnak megküldi.

(6) Ha a vagyonos kiskorú önjogúvá válik, vagy a gondnokolt gondnokságát, illetve vagyoni ügyek tekintetében a cselekvőképesség korlátozását a bíróság megszünteti, a gyámhivatal haladéktalanul a 143. §-ban foglaltak szerint jár el. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni a szülői felügyelet alatt álló, vagyonos kiskorú önjogúvá válásakor is.

(7) A gyámhivatal 10 munkanapon belül dönt a gyám és a gondnok végszámadásának elfogadásáról.

161. § (1) A számadás elbírálása során a gyámhivatal

a) a benyújtott iratok alapján megvizsgálja a számadás helyességét, elbírálja a kiadások szükségességét, értékeli a gazdálkodás során tanúsított gondosságot,

b) indokolt esetben beszerzi a korlátozottan cselekvőképes személy és - ha nem ő a vagyon kezelője - a törvényes képviselő, a hozzátartozók, valamint a bentlakásos szociális intézmény vezetőjének a számadásra vonatkozó észrevételeit. Az észrevételeket a gyámhivatal felhívásától számított 10 munkanapon belül lehet megtenni.

(2) Ha a számadás helyes, a gyámhivatal azt elfogadja, és végszámadás esetén a számadásra kötelezettet a vagyonkezelés alól felmenti. Rendelkezni kell egyúttal a maradványösszeg felhasználásáról, illetőleg annak

betétben történő elhelyezéséről is.

(3) Ha a számadás alapján a gyámhivatal hiányt vagy indokolatlan kiadást, illetve a nem megfelelő gazdálkodás eredményeképpen kárt állapít meg, a számadásra kötelezett személyt felhívja, hogy az okozott kár összegét a felhívás kézhezvételét követő 8 napon belül a betétbe fizesse be. Ha a számadásra köteles az összeget vagy annak egy részét vitatja, a gyámhivatal a követelés érvényesítése iránt pert indít.

162. § (1) Ha a számadásra kötelezett a kötelezettségének nem vagy nem megfelelően tesz eleget, a gyámhivatal a kötelezettség megállapítása iránt pert indít (Pp. 123. §). A kereset benyújtásával egyidejűleg a szülőtől (gyámtól, gondnoktól) a törvényes képviselési jogot a vagyoni ügyekre megvonja [Csjt. 87. § (2) bek.], illetőleg a gyámot, gondnokot tisztségéből elmozdítja.

(2) A Csjt. 110. §-ának (1) bekezdését kell alkalmazni abban az esetben is, ha a szülő és a gyermek között a számadással kapcsolatosan vita keletkezett.

(3) A számadásra kötelezett azt a kárt, melyet a gyermeknek, gondnokoltnak jogellenesen okozott, a Ptk.-nak a kártérítésre vonatkozó szabályai szerint köteles megtéríteni.

NYOLCADIK RÉSZ

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

XXIII. Fejezet

Nemzetközi vonatkozású ügyek

Általános szabályok

163. § (1) E rendelet szempontjából - az ellenkező bizonyításáig - magyar állampolgárnak kell tekinteni és a magyar jogot kell alkalmazni annak a gyermeknek az ügyében is, akit Magyarországon találtak és ismeretlen szülőktől származik, illetőleg, aki Magyarországon lakóhellyel rendelkező, hontalan szülőktől Magyarországon született.

(2) Ha az ügyfélnek több állampolgársága van és egyik állampolgársága magyar, a gyámhatóság a magyar jogot alkalmazza.

(3) A nem magyar állampolgárságú gyermek, illetve személy ügyében az eljárás során a hatályos nemzetközi szerződést, jogsegélyszerződést, valamint a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendeletet kell alkalmazni.

164. § Ha a gyámhatósági eljárásban a külföldi jog alkalmazhatósága, az alkalmazandó külföldi jog tartalma vagy az alkalmazandó nemzetközi szerződés kétes, az iratokat - a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság útján - a miniszterhez kell felterjeszteni véleménykérés céljából. A miniszter a véleményének kialakítása érdekében megkeresi az igazságügyért felelős minisztert, illetve a külpolitikáért felelős minisztert.

165. § (1) A nemzetközi örökbefogadási ügyek, a nemzetközi tartásdíj-ügyek és a gyámsággal, gondnoksággal kapcsolatos ügyek kivételével a gyámhatóság a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvénynek a nemzetközi jogsegélyre vonatkozó szabályai szerint juttatja el külföldre irányuló megkeresését vagy a külföldi hatóság megkeresésére adott válaszát a címzettnek.

(2) A megkeresés (válasz) mellékleteként, amennyiben szükséges, meg kell küldeni az abban foglalt megállapításokat alátámasztó iratokat, így különösen a jegyzőkönyvet és a környeztetanulmányt. A gyámhatóság, ha európai közösségi rendelet vagy nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, eltekinthet az iratok hiteles fordításától, azokat ügyintézője vagy fordítói engedéllyel rendelkező személy által elkészített fordítással ellátva is továbbíthatja.

(3) Ha a szülői felügyeletet gyakorló szülő lakóhelye vagy tartózkodási helye külföldön van, a gyermek személyi vagy vagyoni ügyeiben szükséges jognyilatkozat az illetékes konzuli tisztviselő által is felvehető.

(4) A külföldön kiállított közokiratot, a külföldön tett nyilatkozatról készített okiratot, kivéve a magyar külképviseleten felvett jognyilatkozatot - ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik - az illetékes magyar külképviseleti hatóságnak felül kell hitelesítenie. A gyámhatóság azonban - ha szükségesnek találja - az okirat kiállítóját hivatalból is megkeresheti, hogy az okirat valóságát tekintetében nyilatkozzék.

A szülői felelősségre vonatkozó igény érvényesítése

166. § (1) A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve a 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 2201/2003/EK rendelet) 41. cikke szerinti láthatási ügyekben hozott, igazolással ellátott külföldi határozat (bírószámi vagy más hatósági egyezség) alapján a végrehajtást a kötelezett vagy a gyermek szokásos tartózkodási helye szerint illetékes elsőfokú gyámhivatal fogatosítja.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott végrehajtási kérelmet a miniszterhez mint a Magyar Köztársaság vonatkozásában a 2201/2003/EK rendelet alapján kijelölt Központi Hatósághoz nyújtják be, azt a miniszter továbbítja az illetékes első fokú gyámhivatalhoz. A kérelemhez csatolni kell a 2201/2003/EK rendelet III. melléklet 12. pontjában foglaltak hiteles fordítását.

166/A. § (1) Az első fokon eljáró gyámhivatal hivatalból vagy kérelemre a 2201/2003/EK rendelet 41. cikkében foglaltaknak megfelelően kiállítja a 2201/2003/EK rendelet III. melléklete szerinti, a láthatási joggal kapcsolatban hozott határozatokra vonatkozó igazolást.

(2) Az első fokon eljáró gyámhivatal kérelemre kiállítja a 2201/2003/EK rendelet II. melléklete szerinti, a szülői felelősséggel kapcsolatban hozott határozatokra vonatkozó igazolást.

(3) Az igazolást ugyanarra a határozatra nézve több alkalommal is ki lehet állítani. A gyámhivatal a 2201/2003/EK rendelet 43. cikke alapján az igazolást név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba esetén kijavítja (helyesbíti).

Ideiglenes intézkedés

167. § (1) Ha Magyarországon lakó vagy tartózkodó, továbbá a Magyarországon talált nem magyar állampolgárságú gyermek elhelyezése, tartása vagy gondozása érdekében halasztást nem tűző intézkedés szükséges, az eljáró gyámhatóság a magyar jog szerinti ideiglenes intézkedés megtételére köteles [Gyvt. 4. § (3) bek.].

(2) A gyámhatóság az ideiglenes intézkedésről szóló döntését közli

a) az illetékes külképviselettel a gyermek állampolgársága szerinti országába történő visszajuttatásának (repatriálásának) elősegítése, az ideiglenes intézkedés megtételéről való tájékoztatása, illetve intézkedés kérése,

b) a területileg illetékes rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti osztályával tájékoztatás vagy a magyarországi tartózkodás rendezése,

c) a miniszterrel tájékoztatás

céljából.

(3) A gyámhatóság haladéktalanul értesíti az állampolgárság szerint illetékes külképviseletet minden olyan

esetben, amikor a külföldi állampolgárságú gyermek, továbbá cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy törvényes képviseléről kell gondoskodni, de ideiglenes intézkedés megtétele nem indokolt.

(4) Ha az ideiglenesen külföldön tartózkodó magyar állampolgárságú gyermek vagy várandós anya Magyarországra történő azonnali hazatérése a gyermek vagy a méhmagzat védelme érdekében elengedhetetlen, a konzuli tisztviselő a külpolitikáért felelős miniszter útján értesíti a minisztert a szükséges ideiglenes intézkedés megtétele céljából, feltéve, ha a hazatérés más módon nem biztosítható.

(5) A miniszter megkeresi az illetékes gyámhatóságot a gyermek saját családjába történő hazatérésének elősegítése, illetve ha ez nem lehetséges, a gyermekvédelmi intézkedés megtétele érdekében.

(6) A Budapest Főváros V. kerületi Gyámhivatala felülvizsgálja az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló döntését

a) a származási országnak a (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra adott válaszát követően azonnal,

b) a származási ország válaszában hiányában félévente,

és meghozza a Gyvt. 73. § (4) bekezdése szerinti döntéseket.

168. § (1) Amennyiben a nem magyar állampolgárságú gyermek vagy a cselekvőképtelen személy sorsának rendezése érdekében további gyámhatósági intézkedés - így különösen a gyámság átvétele, gyám- és gondnokrendelés, örökbefogadás intézése - szükséges, az általános szabályok szerint kell eljárni.

(2) A magyar állampolgárságú gyermek vagy cselekvőképtelen személy érdekeinek védelmében, - különösen, ha gyám- vagy gondnokrendelés szükséges - a konzuli tisztviselői a fogadó állam jogszabályai által megszabott keretek között a kétoldalú nemzetközi szerződés és a nemzetközi jog egyéb normáinak figyelembevételével jár el.

(3) Ha a magyar állampolgárságú gyermek vagy cselekvőképtelen személy részére gyám vagy gondnok kirendelésének szükségessége felmerül, a konzuli tisztviselő - az erről való tudomásszerzést követően - soron kívül értesíti a Külügyminisztérium útján a Minisztériumot. Ugyanígy kell eljárni abban az esetben is, ha a gyám vagy a gondnok, illetve más törvényes képviselő kirendelése már megtörtént.

A tartásdíj iránti igény érvényesítése

169. § Ha magyar állampolgár vagy Magyarországon lakó, illetve tartózkodó személy kíván külföldi állampolgár vagy külföldön lakó, illetve tartózkodó személlyel szemben tartásdíj fizetése iránt igényt érvényesíteni, a gyámhatóság tájékoztatja, hogy kérelmével a lakóhelye szerint illetékes elsőfokú bírósághoz kell fordulnia.

170. § (1) Ha a külföldön lakó vagy tartózkodó személy által Magyarországon lakó vagy tartózkodó személy ellen tartásdíjigény érvényesítése iránti eljárás indul, a kérelmet

a) ha az az Amerikai Egyesült Államokból érkezik, az igazságügyért felelős miniszterhez, mint viszonyosság alapján eljáró átvevő hatósághoz,

b) az a) pont alá nem tartozó esetekben a miniszterhez, mint kijelölt átvevő hatósághoz [az a)-b) pontban foglalt hatóságok a továbbiakban együtt: átvevő hatóság]

kell benyújtani.

(2) Az átvevő hatóság a kérelmet továbbítja az elsőfokú gyámhatósághoz.

(3) Az átvevő hatóság megkeresése alapján az eljárás lefolytatására az a gyámhatóság illetékes, amelynek a területén van annak a személynek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye, aki ellen az igényt érvényesíteni kívánják.

(4) Ha a külföldön lakó vagy tartózkodó személy olyan államnak a polgára, illetve lakóhelye vagy tartózkodási helye olyan államban van, amely csatlakozott a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezményhez és a gyermektartási kötelezettség tárgyában hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, Hágában, 1958. április 15-én aláírt egyezményhez, a gyámhatóság eljárása során mindkét egyezményt alkalmazza, továbbá eljár kétoldalú nemzetközi egyezmény és viszonyosság alapján is.

(5) A jegyző a külföldön lakó vagy tartózkodó személy tartásdíj iránti igényének érvényesítésével kapcsolatos ügyben a belföldi adós meghallgatásáról soron kívül intézkedik.

(6) A tartásdíjigény elismerése tárgyában tartott meghallgatásról készített jegyzőkönyvben rögzíteni kell a követelés jogossága tekintetében tett, valamint a jövedelmi helyzetre vonatkozó nyilatkozatot, azt az összeget, amelynek a megfizetését vállalták, továbbá a fordítási díj megfizetésére tett kötelezettségvállalást.

(7) A belföldi adós, ha a tartási kötelezettség önkéntes teljesítését vállalta, 3 havonta bemutatja a jegyzőnek a teljesítés igazolását. A teljesítés elmaradása esetén vagy, ha a belföldi adós a tartási kötelezettség önkéntes teljesítését nem vállalja, a jegyző haladéktalanul megkeresi a gyámhivatalt a szükséges végrehajtási intézkedések megtétele érdekében. A jegyző a gyámhivatal megkereséséről tájékoztatja a belföldi adóst.

(8) A belföldi adós tartási kötelezettségének teljesítése céljából a gyámhivatal eseti gondnokot rendel ki a magyar bíróság előtt történő perindítás, a megítélt tartásdíj, illetve a tartásdíj hátralékos összegének végrehajtása tárgyában.

(9) A gyámhatóság a tartásdíj iránti igény érvényesítése ügyében folytatott eljárási cselekményeiről jelentést tesz a miniszternek.

XXIV. Fejezet

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának értékelése

170/A. § A Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében meghatározott, a helyi önkormányzat által a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a 10. számú melléklet tartalmazza.

Záró rendelkezések

171. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - 1997. november 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet 69-76. §-a 1998. január 1-jén lép hatályba.

Átmeneti rendelkezések

172. § (1) Ezt a rendeletet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a hatálybalépése után indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban levő ügyekben a korábbi rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2)-(7)

(8)-(9)

173-179. §

1. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

2. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Tartalmi követelmények a megyei gyámhivatalok számára a bűnmegelőzési jelentés elkészítéséhez

1. A megye sajátosságainak, adottságainak áttekintése, demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

2. A bűnözés és a veszélyeztetettség alakulása, a bűncselekményekkel kapcsolatos statisztikai adatok elemzése, a bűncselekmények elkövetésének okai:

- bűnelkövetés és sértetté válás,

- a kiskorúak veszélyeztetettsége,

- családon belüli erőszak.

3. A megyei gyámhivatal éves bűnmegelőzési tevékenységének átfogó bemutatása:

- a gyermekjóléti szolgálatok alapellátás keretében és a védelembe vétellel történő családgondozásának tapasztalatai a bűncselekményekkel érintett kiskorúak esetében, illetve a gyermekjóléti szolgálat által tett egyéb intézkedések,

- a bűnmegelőzési pályázatok és programok eredményei és tapasztalatai.

4. Az önkormányzatok és egyéb szervek szerepe a bűnmegelőzésben:

- bűnmegelőzési bizottságok, áldozatvédelmi irodák működése, bűnmegelőzési koncepciók és ezek megvalósulása,

- bíróság, ügyészség, büntetés-végrehajtási intézet, civil szervezetek tevékenysége.

5. Eredmények és problémák megfogalmazása.

6. Jövőre vonatkozó célok és feladatok meghatározása.

3. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

KÉRELEM

Alulírott kérem, hogy gyermeke(i)m részére/részemre (a megfelelő aláhúzó) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot szíveskedjenek megállapítani.

Kérelem indokolása:

NYILATKOZAT

A) Személyi adatok

1. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását kérő neve (leánykori név is):

.....

a) Anyja neve:

b) Születési helye, ideje:

c) Lakóhelyének címe:

2. A családban a Nyilatkozat benyújtásának időpontjában a rendszeres kedvezményt kérővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozók száma:

3. A Nyilatkozat benyújtásának időpontjában a rendszeres kedvezményt kérővel közös háztartásban élő, az egy főre jutó jövedelem számítása szempontjából figyelembe vehető közeli hozzátartozók adatai:

Név	Születési hely, idő	Anyja neve
-----	---------------------	------------

- házastársa, élettársa

- egyéb rokon (akinek eltartásáról gondoskodik)

- gyermekei

A kérelemhez mellékelni kell a jövedelemnyilatkozat 1-14. pontjaiban feltüntetett jövedelmek valódiságának igazolására szolgáló iratokat.

B) Jövedelmi adatok

A jövedelmek típusai	A kérelmező
jövedelme	A kérelmezővel
közös háztartásban	
élő házastárs	
(élettárs) jövedelme	A kérelmezővel
közös háztartásban	
élő egyéb rokon	
jövedelme	Összesen

1. Munkaviszonyból, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyból származó jövedelem és táppénz

2. Társas és egyéni vállalkozásból származó jövedelem

3. Ingatlan, ingó vagyontárgyak értékesítéséből származó jövedelem
4. Nyugellátás, baleseti nyugellátás, egyéb nyugdíjszerű ellátások
5. A gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatások (különösen: GYED, GYES, GYET, családi pótlék, gyermektartásdíj, árvaellátás)
6. Munkaügyi szervek által folyósított rendszeres pénzbeli ellátás
7. Föld bérbeadásából származó jövedelem
8. Egyéb (különösen: kapott tartás-, ösztöndíj, értékpapírból származó jövedelem, kis összegű kifizetések stb.)
9. Összes bruttó jövedelem
10. Személyi jövedelemadó vagy előleg összege
11. Egészségbiztosítási és nyugdíjjárulék összege
12. Munkavállalói járulék összege
13. A család összes nettó jövedelme [9-(10+11+12)]
14. A család összes nettó jövedelmét csökkentő tényezők (tartásdíj összege)

15. AZ ÜGYINTÉZŐ TÖLTI KI!

Önkormányzat által folyósított rendszeres pénzbeli ellátás [a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 4. § (1) bek. i) pontja]

Egy főre jutó havi családi nettó jövedelem (ügyintéző tölti ki): Ft/hó.

C) Vagyoni adatok

I. Ingatlanok

1. Lakástulajdon és lakótelek-tulajdon (vagy állandó, illetve tartós használat)

címe:

..... város/község út/utca hsz.,
alapterülete: m², tulajdoni hányad a szerzés ideje: év.
Becsült forgalmi érték: Ft. Egy főre jutó forgalmi
érték: Ft.

2. Üdülőtulajdon és üdülőtelek-tulajdon (vagy állandó, illetve tartós használat)

címe: város/község
út/utca hsz., alapterülete: m², tulajdoni hányad, a szerzés
ideje: év. Becsült forgalmi érték: Ft.

Egy főre jutó forgalmi érték: Ft.

3. Egyéb, nem lakás céljára szolgáló épület-(épületrész-)tulajdon (vagy állandó használat) megnevezése (zártkerti építmény, műhely, üzlet, műterem, rendelő, garázs stb.):

címe: város/község
út/utca hsz., alapterülete: m², tulajdoni hányad, a szerzés
ideje: év. Becsült forgalmi érték: Ft. Egy főre jutó forgalmi
érték: Ft.

4. Termőföldtulajdon (vagy állandó használat) megnevezése:

címe: város/község út/utca
hsz., alapterülete: m², tulajdoni hányad, a szerzés ideje: év. Becsült forgalmi
érték: Ft.

Egy főre jutó forgalmi érték: Ft.

II. Egyéb vagyontárgyak

5. Gépjármű

a) személygépkocsi: típus:, rendszám:, a szerzés ideje:
Becsült forgalmi érték: Ft. Egy főre jutó forgalmi érték: Ft.

b) tehergépjármű, autóbusz,: típus:, rendszám:, a szerzés
ideje: év. (Rendszám nélküli gépek esetén a gyártási vagy azonosító számot kell feltüntetni.)
Becsült forgalmi érték: Ft. Egy főre jutó forgalmi érték: Ft.

III. Összes vagyontárgy

6. A család összes vagyonának becsült forgalmi értéke (1.+2.+3.+4.+5.): Ft. Egy főre jutó
forgalmi érték: Ft.

Kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek. Hozzájárulok a nyilatkozatban szereplő
adatoknak a szociális igazgatási eljárásban történő felhasználásához, kezeléséhez.

Megjegyzés: Ha a kérelmező vagy közeli hozzátartozója bármely vagyontárgyból egynél többel rendelkezik,
akkor a vagyonyilatkozat megfelelő pontját a vagyontárgyak számával egyezően kell kitölteni.

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a NYILATKOZAT-ban közölt adatok a valóságnak
megfelelnek.

Dátum:

.....
a rendszeres kedvezményt igénylő vagy törvényes képviselőjének aláírása

4. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Adatlap
a pénzbeli támogatás igényléséhez

..... év..... tárgyhónap

1. Megye megnevezése:

2. Önkormányzat neve:

3. KSH azonosító kódja:

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgyhónapban pénzbeli támogatásban részesülő

a) kiskorú gyermekek száma: fő

b) nagykorúak száma: fő

5. A tárgyhónapban kifizetendő összes pénzbeli támogatás összege: Ft

6. A tárgyhónapban történő visszafizetés: Ft

(A Gyvt. 133. §-a alapján visszafizetett összeg)

7. A kifizetés igényelt összege (100%)..... Ft

(az 5. pont összegét csökkenteni kell a 6. pont összegével)

Dátum: év..... hó nap

P. H.

.....
jegyző aláírása

5. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Adatlap
a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás címén igénybe vehető előleg igényléséhez

..... év tárgyhónap

1. Megye
megnevezése:

.....

2. Önkormányzat

neve:
....

3. KSH azonosító

kódja:
...

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgy hónapban kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma: fő

5. A tárgy hónapban kifizetett kiegészítő gyermekvédelmi támogatás összege: Ft

6. A tárgyhavi kifizetés után járó térítés: Ft

(a tárgyhavi kifizetések 5. pont szerinti összegének 100%-a)

7. Az igényelt előleg összege

a) a tárgyhavi térítés összege: Ft

b) a tárgyhavi térítés és az előző havi előleg különbözete (előjel nélkül): Ft

[az első alkalommal történő igénylés kivételével az a) pont és az előző havi c) pontban szereplő összegek különbözete abszolút értékben, az első alkalommal történő igényléskor ezen pontba az a) pontban szereplő összeget kell beírni]

c) az előleg összege: Ft

[az a) és a b) pontok összege az alábbi módon:

- ha a tárgyhavi térítés nagyobb, mint az előző havi előleg összege, akkor az a) pont összegéhez hozzá kell adni a b) pont összegét,

- ha a tárgyhavi térítés kisebb, mint az előző havi előleg, akkor az a) pont összegéből ki kell vonni a b) pont összegét.

Az első alkalommal történő igényléskor az a) pont összegének kétszeresét kell ebben a pontban

szerepeltetni.]

8. A tárgyhónapban történő visszafizetés: Ft

9. Az igényelt előleg nettó összege: Ft

[az előleg - 7. c) pont - összegét csökkenteni kell a 8. pont összegével]

Dátum: év hó nap

P. H.

.....

a jegyző aláírása

6. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Adatlap

a kiegészítő gyermekvédelmi támogatáshoz kapcsolódó pótlék igényléséhez

..... év tárgyhónap

1. Megye

megnevezése:

.....

2. Önkormányzat

neve:

.....

3. KSH azonosító kódja:

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgyhónapban pótlékban részesülők száma: fő

5. A tárgyhónapban kifizetendő összes pótlék összege: Ft

6. A tárgyhónapban történő visszafizetés: Ft

(A Gyvt. 133. §-a alapján visszafizetett összeg)

7. A kifizetés igényelt összege (100%) Ft

(az 5. pont összegét csökkenteni kell a 6. pont összegével)

Dátum: év hó nap

P. H.

.....

a jegyző aláírása

7. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

NYILATKOZAT
gyermektartásdíj megelőlegezéséhez

A) Személyi adatok

1. A gyermektartásdíj megelőlegezését kérő neve és lakcíme:

2. A családban a Nyilatkozat benyújtásának időpontjában a gyermektartásdíj megelőlegezését kérővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozók száma:

3. A Nyilatkozat benyújtásának időpontjában a gyermektartásdíj megelőlegezését kérővel közös háztartásban élő, az egy főre jutó jövedelem számítása szempontjából figyelembe vehető közeli hozzátartozók adatai:

Név Születési hely, idő Anyja neve

- házastársa, élettársa

- egyéb rokon (akinek eltartásáról gondoskodik)

- gyermekei

B) Jövedelmi adatok

A jövedelmek típusai A kérelmező
jövedelme A kérelmezővel
közös háztartásban
élő házastárs
(élettárs) jövedelme A kérelmezővel
közös háztartásban
élő egyéb rokon
jövedelme Összesen

1. Munkaviszonyból, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyból származó jövedelem és táppénz
2. Társas és egyéni vállalkozásból származó jövedelem
3. Ingatlan, ingó vagyontárgyak értékesítéséből származó jövedelem
4. Nyugellátás, baleseti nyugellátás, egyéb nyugdíjszerű ellátások
5. A gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatások (különösen: GYED, GYES, GYET, családi pótlék, gyermektartásdíj, árvaellátás)
6. Munkaügyi szervek által folyósított rendszeres pénzbeli ellátás
7. Földbérbeadásából származó jövedelem
8. Egyéb (különösen: kapott tartás-, ösztöndíj, értékpapírból származó jövedelem, kis összegű kifizetések stb.)
9. Összes bruttó jövedelem
10. Személyi jövedelemadó vagy előleg összege
11. Egészségbiztosítási és nyugdíjjárulék összege
12. Munkavállalói járulék összege
13. A család összes nettó jövedelme $[9 - (10 + 11 + 12)]$
14. A család összes nettó jövedelmét csökkentő tényezők (tartásdíj összege)

15. AZ ÜGYINTÉZŐ TÖLTI KI!

Önkormányzat által folyósított rendszeres pénzbeli ellátás [a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 4. § (1) bek. i) pontja]

Egy főre jutó havi családi nettó jövedelem (az ügyintéző tölti ki!): Ft/hó.

A kérelemhez mellékelni kell a jövedelemnyilatkozat B) pontjának 1-14. alpontjaiban feltüntetett jövedelmek valóságának igazolására szolgáló iratokat.

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a NYILATKOZAT-ban közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Dátum:

.....

a támogatást kérő aláírása

8. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

ADATLAP

a gyermektartásdíj megelőlegezése címén igénybe vehető előleg igényléséhez

..... év tárgyhónap

1. Megye megnevezése:

2. Önkormányzat neve:

3. KSH azonosító kódja:

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgyhónapban gyermektartásdíj megelőlegezésében részesülők száma: fő

Ebből a Gyvt. 4. § (1) bek. b) pontja szerinti jogosultak száma: fő

5. A tárgyhónapban kifizetett gyermektartásdíj megelőlegezésének összege: Ft

Ebből a Gyvt. 4. § (1) bek. b) pontja szerinti jogosult részére kifizetett összeg: Ft

6. Az igényelt előleg összege: Ft

a) a tárgyhavi kifizetés összege: Ft

(az 5. rovat összegével egyezik meg)

b) a tárgyhavi kifizetés és az előző havi előleg különbözete (előjel nélkül): Ft

[a január havi igénylés kivételével a 6. a) pont és az előző havi 6. c) pontban szereplő összegek különbözete abszolút értékben, januárban ezen pontba a 6. a) pontban szereplő összeget kell beírni]

c) az előleg összege: Ft

[a 6. a) és 6. b) pontok összege az alábbi módon: Ft

- ha a tárgyhavi kifizetés nagyobb, mint az előző havi előleg összege, akkor a 6. a) pont összegéhez hozzá kell adni a 6. b) pont összegét,

- ha a tárgyhavi kifizetés kisebb, mint az előző havi előleg, akkor a 6. a) pont összegéből ki kell vonni a 6. b) pont összegét.

[Január hónapban történő igényléskor a 6. a) pont összegének kétszeresét kell ebben a pontban szerepeltetni.]

7. A tárgyhónapban történő visszafizetés:

a) a Gyvt. 24. §-ának (4) bekezdése alapján: Ft

b) a Gyvt. 133. §-a alapján: Ft

Összesen: Ft

8. Az igényelt előleg nettó összege: Ft

[az előleg - 6. c) pont - összegét csökkenteni kell a 7. rovat összegével]

Dátum: év hó nap

P. H.

.....

....

városi gyámhivatal székhelye
szerinti jegyző aláírása a polgármester aláírása

9. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

ADATLAP
az otthonteremtési támogatás összegének kifizetéséhez

..... év tárgyhónap

1. Megye megnevezése:

2. Önkormányzat neve:

3. KSH azonosító kódja:

4. A tárgyhónapban otthonteremtési támogatásban részesülők száma: fő

5. A tárgyhónapban kifizetendő otthonteremtési támogatás összege: Ft

6. A tárgyhónapban történő visszafizetés: Ft

(a Gyvt. 133. §-a alapján visszafizetett összeg)

7. A kifizetés igényelt összege: Ft

(az 5. rovat összegét csökkenteni kell a 6. rovat összegével)

.....

....

városi gyámhivatal székhelye
szerinti jegyző aláírása a polgármester aláírása

Dátum: év hó nap

P. H.

10. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Tartalmi követelmények a helyi önkormányzatok számára, a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés elkészítéséhez

I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzügyi, természetbeni ellátások biztosítása:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,

- egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,

- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, szociális válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések:

- védelembe vettek száma, a védelembe vétel okai, felülvizsgálatok eredménye,

- ideiglenes hatályú elhelyezések száma, okai, gyámhivatali felülvizsgálat eredménye.

5. A gyámhivatal székhelye szerinti önkormányzat által készített átfogó értékelés tartalmazza a jegyzői gyámhatósági intézkedésekre vonatkozó adatokon kívül a városi gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatokat is.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenció elképzelések).

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, dropprevenció stb.).

II. A megyei (fővárosi) önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei

1. Az önkormányzat által fenntartott, szakellátást (esetleg alapellátást) nyújtó intézményhálózat bemutatása, különös tekintettel a Gyvt.-ben előírtak teljesítésére.

2. Ellátásban részesülők száma, korcsoportok szerinti megoszlása, tendenciák.

3. Változások az ellátás feltételeiben (személyi, tárgyi, elhelyezési feltételek).

4. A felügyeleti szervek által végzett gyermekvédelmi szakmai ellenőrzések tapasztalatainak bemutatása.

5. Jövőre vonatkozó célok, javaslatok, elképzelések (milyen típusú intézmények kialakítására, átalakítására,

fejlesztésére lenne szükség a gyermekek szükségletei alapján, milyen területeken tervezik bevonni a civil szervezeteket a szakellátás feladatainak ellátásába).

11. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

KÉRELEM

az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításához

Alulírott szülői felügyelet gyakorlására jogosult szülő kérem rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeke(i)m óvodáztatási támogatását.

NYILATKOZAT

A) Személyi adatok

1. Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapítását kérő

a) neve (születési név is):

b) anyja neve:

c) születési helye, ideje:

d) lakcíme:

2. A gyermek(ek)

a) neve (születési név is):

b) anyja neve:

c) születési helye, ideje:

d) lakcíme:

B) Nyilatkozat az iskolai végzettségről (Ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülőnek külön-külön nyilatkoznia kell.)

(A megfelelő aláhúzendó!)

1. Kijelentem, hogy iskolai végzettségemről a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet 7. számú melléklete szerint már nyilatkoztam.

VAGY

2. Kijelentem, hogy gyermeke(i)m hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányaimat fejeztem be sikeresen.

C) Záradék

Nyilatkozom, hogy az óvodáztatási támogatás igénybevétele esetén gyermek(i)m rendszeres óvodábajárásáról gondoskodom.

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a KÉRELEM-ben és a NYILATKOZAT-ban közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Hozzájárulok a KÉRELEM-ben és a NYILATKOZAT-ban közölt adatoknak az óvodáztatási támogatás megállapítására irányuló eljárásban való kezeléséhez.

Dátum:

.....
az óvodáztatási támogatást igénylő aláírása

12. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Adatlap a Gyvt. 20/C. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti óvodáztatási támogatás igényléséhez

..... év tárgyhónap

1. Megye megnevezése:

.....

2. Önkormányzat neve:

.....

3. KSH azonosító kódja:

.....

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgyhónapban a Gyvt. 20/C. § (1) bekezdés a) pontja szerinti óvodáztatási támogatásban részesülő gyermekek száma: fő

5. A tárgyhónapban kifizetendő összes, a Gyvt. 20/C. § (1) bekezdés a) pontja szerinti óvodáztatási támogatás összege: Ft

6. A tárgyhónapban történő visszafizetés: Ft

(a Gyvt. 133. §-a alapján visszafizetett összeg)

7. A kifizetés igényelt összege (100%): Ft

(az 5. pont összegét csökkenteni kell a 6. pont összegével)

Dátum: év hó nap

P. H.

.....
jegyző aláírása

13. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Adatlap a Gyvt. 20/C. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerinti óvodáztatási támogatás igényléséhez

..... év tárgyhónap

1. Megye megnevezése:

.....

2. Önkormányzat neve:

.....

3. KSH azonosító kódja:

.....

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgyhónapban a Gyvt. 20/C. § (1) bekezdés b) pontja szerinti óvodáztatási támogatásban részesülő gyermekek száma: fő

5. A tárgyhónapban kifizetendő összes, a Gyvt. 20/C. § (1) bekezdés b) pontja szerinti óvodáztatási támogatás összege: Ft

6. A tárgyhónapban történő visszafizetés: Ft

(a Gyvt. 133. §-a alapján visszafizetett összeg)

7. A kifizetés igényelt összege (100%): Ft

(az 5. pont összegét csökkenteni kell a 6. pont összegével)

Dátum: év hó nap

P. H.

.....

jegyző aláírása